

Cultural Climate Change

OULU
2026

OULUN MATKA KOHTI KULTTUURI- ILMASTONMUUTOSTA

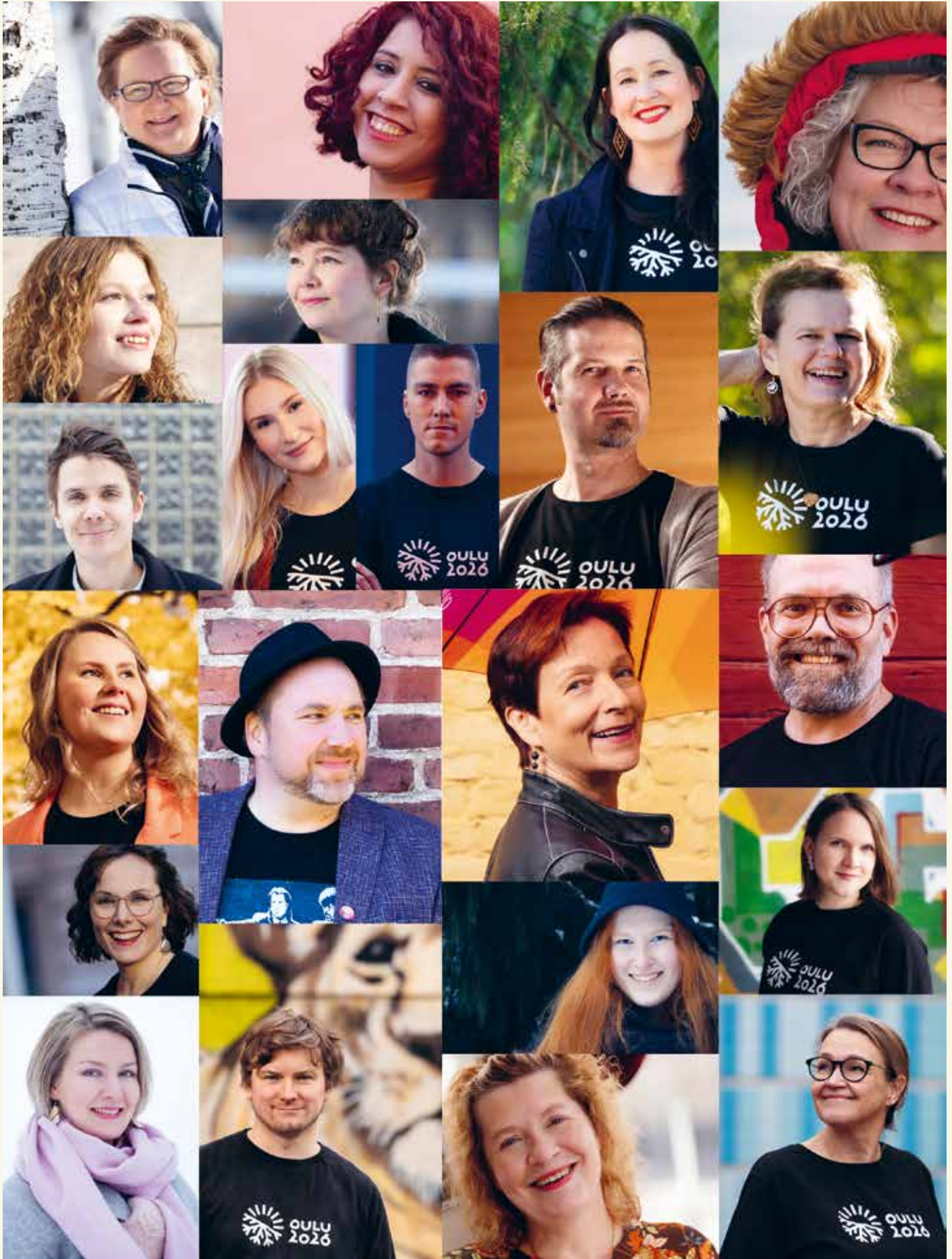
Cultur alClim ateCh ange

Hakemus, suomeksi toimitettu versio |
Oulu, vuoden 2026 Euroopan kulttuuripääkaupunkihakija

Katso uudestaan!

Lataa Oulu2026-sovellus puhelimeen tai tablettiin.
Osoita laitteellasi kirjan kanta, niin kirja herää eloon!
Käytä samaa sovellusta muihinkin kirjan AR-kuvakkeisiin,
niin saat laitteellasi lisätyn todellisuuden näkyväksi.

Sisällys

4 Esipuhe

7 Tavoitteemme on
kulttuuri-ilmastonmuutos

Kulttuuriohjelma 20

76 Eurooppalainen ulottuvuus

85 Oulu2026 tehdään
yhdessä asukkaiden kanssa

Talous ja hallinto 92

105 Markkinointi ja viestintä

Lopuksi 111

HAKUTIIMI Piia Rantala-Korhonen, johtaja / Samu Forsblom, ohjelmajohtaja

Vilma Alamaula / Erika Benke / Anna-Riikka Hirvonen / Arja Huotari / Annu Höttönen / Jennika Karppinen / Santeri Koppelo /
Heli Metsäpelto / Mari Paavola / Tuukka Pynnönen / Leena Pälli / Olli Rantala / Erika Riekkö / Soile Salo / Kaisa Silvo /
Tarja Sirniö / Priyanka Sood / Mirja Syrjälä / Katri Tenetz / Henri Turunen / Mika Vierimaa

ERITYISKIITOKSET kaikille yksilöille ja instituutioille, jotka loivat kanssamme hakemuksen konseptin ehdotuksillaan ja tuotanto-suunnitelmillaan / työryhmien jäsenille / Oulu2026-valtuuskunnalle / luoville neuvonantajille / taiteellisille asiantuntijoille / toimijoille, jotka auttoivat hakukirjan viimeistelyssä / Haapajärven, Haapaveden, Hailuodon, Iin, Kajaanin, Kalajoen, Kemin, Kempeleen, Kuhmon, Kuusamon, Kärsämäen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Nivalan, Oulaisten, Paltamon, Pielaveden, Pudasjärven, Pyhännän, Raahen, Sievin, Siikajoen, Siikalatvan, Sotkamon, Suomussalmen, Taivalkosken, Tornion, Tyrnävän, Utajärven, Vaalan ja Ylivieskan kunnille / kaikille ihmisille ja päätöksentekijöille, jotka ovat tukeneet matkaamme kohti Euroopan kulttuuripääkaupunkia 2026

HAKUKIRJAN DESIGN, VALOKUVAT JA KUVITUS Harri Tarvainen

KIRJAPAINO PunaMusta Oy, Tampere 2021

ESIPUHE

Oulun matka kohti kulttuuri-ilmastonmuutosta alkoi Oulun kaupunginvaltuuston Suomi100 vuotta -juhla-kokouksessa 27.2.2017. Valtuusto teki juhlapäätöksen, että Oulu lähtee tavoittelemaan Euroopan kulttuuripääkaupungin nimitystä vuodelle 2026, kun Suomesta seuraavan kerran valitaan tittelin haltija. Aikaisemmat suomalaiset kulttuuripääkaupungit ovat olleet Helsinki vuonna 2000 ja Turku vuonna 2011.

Siemeniä Oulun kaupunkikulttuurin kehittämiseksi on kylvetty koko 2000-luvun ajan. Vuosi vuodelta kulttuurin merkitys kaupunkikehitykselle on kirkastunut. Kulttuuripääkaupunki nousi neljä vuotta sitten Oulun kaupunkistrategian yhdeksi kärjeksi. Tämä hakemus

nivoo kaiken tehdyn työn yhteen. Yhteistyöhön on lähtenyt mukaan lukuisia paikallisia, seudullisia ja eurooppalaisia kumppaneita. Oulu2026 hakemuksella on 32 kumppanikuntaa pohjoisesta Suomesta, Ruotsin rajalta Venäjän rajalle.

Kulttuuripääkaupunkikilpailu on kaksivaiheinen. Oulu2026 esihakemus jätettiin Euroopan unionin nimittämän 12-jäsenisen asiantuntijaraadin arvioitavaksi keväällä 2020, juuri pandemiasulun alkamisen jälkeen. Esihakemuksen perusteella Oulu pääsi kisassa jatkoon valmistelemaan valintavaiheen hakemusta. Esihakemuksen voi tutustua osoitteessa www oulu2026.eu ja raadin arvio on Opetus- ja kulttuuriministeriön sivuilla

www.minedu.fi. Asiantuntijaraati valitsee voittajan 2.6.2021 valintavaiheen hakemusten ja niiden esittelyn perusteella, vierailtuaan sitä ennen hakijakaupungeissa.

Viralliset hakemukset on kirjoitettava englanniksi ja vastattava EU:n hakulomakkeen kysymyksiin. Tämä suomenkielinen hakemuskirja perustuu viralliseen englanninkieliseen hakemukseen, mutta se on kuvitukseltaan hieman runsaampi ja tekstiä on toimitettu lukijaystävällisempään muotoon, asiasisältöä muuttamatta.

Euroopan kulttuuripääkaupunkeja on nimitetty vuodesta 1985 lähtien. Ensimmäiset nimitykset olivat kunnianosoituksia Euroopan merkittävimmille kulttuurikaupungeille kuten Ateenalle, Firenzelle ja Pariisille. Euroopan unioni on uudistanut kulttuuripääkaupungin taustalla olevia säädöksiä useaan otteeseen, viimeksi vuonna 2014. Säädöksissä määritellään valintakriteerit ja toiminnan tavoitteet.

Vuosina 2020–2033 valittavien kulttuuripääkaupunkien edellytetään käyttävän kulttuuria strategisessa kaupunki-kehittämisessä, tuovan esiin Euroopan kulttuurista rikkautta ja ottavan mukaan tekijöiksi ja kokijoiksi tavanomaisen kulttuuritarjonnan ulkopuolelle jääviä asukkaita. Hakijakaupungin on sitouduttava toteuttamaan hakemuksessa esitetty kulttuuriohjelma ja vakuutettava valintaraati hallinnollisesta ja taloudellisesta osaamisestaan. Nykymuodossa Euroopan kulttuuripääkaupungit ovat monivuotisia tapahtumakokonaisuuksia, yksittäisiä kulttuuritapahtumia ja -hankkeita on satoja.

Hakemuksessa esitetään kulttuuri-ohjelman runko, jota valintapäätöksen jälkeen ryhdytään yhdessä asukkaiden, taiteilijoiden ja yhteistyökumppanien kanssa laajentamaan ja syventämään.

Oulun molemmat hakemukset on tehty yhdessä oululaisten ja koko Oulu2026-alueen ihmisten kanssa.

Syksyllä 2017 kysyimme Oulun koululaisilta heidän unelmiensa Oulusta vuonna 2026. Lasten ja nuorten vastauksista rakentui hakemusten arvopohja: Oulu2026 rakentaa osaltaan vahvempaa Pohjois-Suomea, jossa nuorilla on elämän edellytykset myös tulevaisuudessa. Esihakemuksen valmistelun aikana olimme dialogissa noin 150 yhteisön edustajien kanssa heidän toiveistaan ja ideoistaan hakemuksen sisällöiksi.

Oululaisten yhteisöjen ehdotusten perusteella valittiin 20 luovaa neuvonantajaa rakentamaan esihakemukselle teemat. Oulu2026 pääteemaksi nousi *Kulttuuri-ilmastonmuutos*. Sen alle rakentuivat teemat *Villisti kaupunki*, *Vastakohtien voima* ja *Rohkeasti reunalla*. Teemojen vahvistamisen jälkeen avattiin avoin ohjelmahaku, johon saatiin keväällä 2019 noin 450 ohjelmaehdotusta ja ideaa. Tästä käynnistyi ohjelmatyö, joka esiteltiin pääpiirteissään esihakemuksessa ja jota on syvennetty tässä valintavaiheen hakemuksessa.

Jo esihakuvaiheessa 32 pohjoisen Suomen kuntaa päätti lähteä mukaan kulttuuri-ilmastonmuutokseen. Jokainen kunta rakensi jo esihakemukseen omaa kulttuuriohjelmaa vuodeksi 2026. Osa kuntien ohjelmasta rakentaa seudullisia kokonaisuuksia, jotka yhdistävät aluetta kulttuurin avulla ja nostavat esiin kätkeytyjä helmiä.

Oulu on aina ollut kansainvälinen kaupunki. Esihakemuksen kulttuuriohjelman eurooppalaisen yhteistyöverkoston rakentaminen käynnistyi tuttujen kaupunkien kanssa. Uusia kumppanuuksia on matkan varrella rakennettu etenkin muiden hakijakaupunkien ja jo nimettyjen kulttuuripää-

kaupunkien kanssa. Olemme oppineet muilta ja jakaneet omaa osaamistamme muiden kanssa. Valintavaiheen hakemuksessa kumppanuuksien kirjo on kasvanut.

Valintavaiheen hakemus on tehty pandemian aikana. Etätyöskentely, kulttuurilaitosten sulut ja kulttuurialan ammattilaisten toimeentulovaikeudet ovat värittäneet valmistelua. Kulttuuriala tarvitsee uuden alun pandemian jälkeen. Pandemia on kiihdyttänyt kulttuuri-ilmastonmuutosta ja yhdistänyt meitä kaikkia. Ymmärrämme entistä selvemmin, että suurimmat eurooppalaiset ongelmat voidaan ratkaista vain yhdessä. Vastakkainasettelun ja väärinymmärrysten sijaan tarvitsemme dialogia ja yhteistyötä.

Vaikka kulttuuripääkaupunkinimityksestä kilpaillaan, on jokainen kisaan osallistuva kaupunki ja yhteistyökumppani lähtökohtaisesti voittaja. Kevään 2017 jälkeen Oulu ja Oulu2026-alue ovat harpponeet ison askeleen eteenpäin kulttuurisen kaupunkikehityksen saralla. **Olemme löytäneet yhteisen seudullisen sävelen, joka vahvistaa koko aluetta. Olemme järjestäneet paikallisia ja kansainvälisiä tapaamisia, esitelleet Oulu2026-alueen kulttuuria maailmalle sosiaalisessa mediassa.** Haku-prosessin aikana on käynnistetty ulkopuolisella rahoituksella kulttuurihankkeita edistämään hakemuksen tavoitteita.

Yhä useampi Euroopassa tietää, missä Oulu on ja mitä täällä osataan. Oulu2026 on haluttu yhteistyökumppani. Jokainen oululainen voi syystä olla ylpeä kotikaupungistaan!

TAVOITTEEMME ON KULTTUURI- ILMASTONMUUTOS

Kulttuuri-ilmastonmuutos – Oulu2026-ohjelman peruskäsite

Kulttuuri-ilmastonmuutoksella tarkoitamme meitä ympäröivän maailman yhdistämistä uudelleen, uuden yhdessäolon tunteen synnyttämistä. Kulttuuri-ilmastonmuutos oli esihakemuksemme konsepti ja on sitä edelleen. Mutta samalla konseptimme on kuitenkin muuttunut, koska maailmakin on muuttunut.

Huhtikuussa 2021 kulttuuri-ilmastonmuutos on vielä ajankohtaisempi kuin viimeistellessämme esivalintahakua huhtikuussa 2020. Kulttuuri-ilmastonmuutoksesta (Cultural Climate Change, CCC) on nyt tullut perustavanlaatuisen eurooppalainen ja maailmanlaajuinen kysymys. Pandemian jälkeen ei ole enää mahdollista palata ”vanhaan normaaliin”. Vaikka kaipaamme toistemme läheisyyttä täysinäisissä konsertti- tai teatterisaleissa, emme voi luisua automaattisesti takaisin vanhoille kulttuurisille mukavuusalueillemme.

Hakemuksen valmistelussa A- ja B-suunnitelmat tulivat ja menivät. Nyt on aika toteuttaa suunnitelma C. Covid-19. Culture – kulttuuri. Children – lapset. Climate – ilmasto. Ne kaikki liittyvät Oulun alkuperäisiin haasteisiin: **kovaan teknologiakaupunkiin, epätasapainoiseen yhteisöön ja periferiseen sijaintiin.** Haasteet ovat entistä vakavampia, koska kamppailemme kirjaimellisesti henkemme ja toimeentulomme edestä.

Covid-19-pandemia näyttää olevan seurannamme vielä pitkään, joten meidän on opittava tulemaan toimeen sen kanssa. Oulu2026 haluaa olla eurooppalainen laboratorio, kehittää ratkaisuja muuttuvaan kulttuuri-ilmastoon ja

löytää oikean tasapainon pelon ja vapauden välillä. Tässä palaamme ensimmäisen hakukirjamme avainkysymykseen, yhteyden löytämiseen uudelleen - ”reconnecting”. Tämä kysymys on nyt erityisen tärkeä ja samalla hyvin oululainen – Oulu on pitkään yhdistetty Nokiaan ja sen 1990-luvun mainoslauseeseen ”*Connecting People*”.

Esihakemuksessa kuvasimme, kuinka teknologia on erottanut meidät toisistamme ja katkaissut ihmisten väliset yhteydet sosiaalisen median vihapuheella ja vastakkainasetteluilla. Sen jälkeen pandemia on osoittanut, mitä erillisuus todella merkitsee. Teknologia on auttanut meitä toimimaan ja pysymään yhteydessä toisiimme. Me kaikki tiedämme silti, että pelkkä toimintakykyisyys ei ole todellista elämää. Yhteisömmme on entistä enemmän epätasapainossa, teknologia yhdistää osan ihmisistä ja toiset taas jäävät näiden yhteyksien ulkopuolelle. Juuri tätä yritämme ilmaista kulttuuri-ilmastonmuutoksen käsitteellä. Oulun on muututtava toimivasta kovan teknologian kaupungista kaupungiksi, joka on täynnä sielua, täynnä mahdollisuuksia, täynnä kulttuuria.

Kulttuuriala on joutunut yhä ankarampaan paineeseen, kun kulttuurilaitosten ja toimijoiden on todistettava olevansa ”tärkeitä järjestelmän kannalta”, vapaat taiteilijat ja tuottajat ovat vailla työtä ja kunnilla on taloudellisia leikkauspaineita.

Kriisistä voi kuitenkin viritä uusia mahdollisuuksia. Tiedämme, että kulttuuri-ilmastonmuutoksen avulla Oulu voi muuttua arktisen alueen suurimpana kaupunkina

eurooppalaiseksi kulttuurikaupungiksi. Tästä syystä kaupunkistrategian ja kulttuuristrategian toteuttaminen on entistäkin tärkeämpää! Koska keskeisten kulttuurilaitosten osuus kaupungin kulttuurimenoista on noin 80 %, ei kulttuuri-ilmastonmuutosta voida toteuttaa ilman niitä.

Kulttuuri on rakentava voima. Meidän täytyy rakentaa uudelleen ja muokata kulttuurielämää, joka on kaikkialla suurissa ongelmissa pandemian vuoksi. Voimme tehdä Oulun museoista yhtä rohkeita ja luovia kuin visiomme. Voimme korjata vapaan kentän kärsimiä vahinkoja ja samalla tarjota *Kesyttömän konttorin* kaltaisten hankkeiden kautta nuorille innostavia uusia polkuja kulttuuriin ja työelämään.

Kaupunkistrategiamme ja kulttuuristrategiamme tavoitteet ja arvot pätevät edelleen – nyt enemmän kuin koskaan. Näemme entistä selvemmin, miten näiden tavoitteiden saavuttaminen vahvistaa kaupunkiamme ja aluettamme. Seuraavassa kysymyksessä kuvaamme, miten kaupunkimme on ottanut valtavan loikan kohti näiden tavoitteiden toteutumista.

Euroopan kulttuuripääkaupunkihakemus Oulu2026 on toimintasuunnitelma, jolla edistetään, aktivoidaan ja nopeatetaan kulttuuri-ilmastonmuutosta. Tiedämme, että Euroopan kulttuuripääkaupungin asema ei ole mikään käynnistysnappula, jota painamalla kovan teknologian kaupunki muuttuu noin vain lämpimäksi, luovaksi kyläksi, jossa aivan jokainen voi olla villi, viileä ja rohkea. Tiedämme kuitenkin, että Oulu2026 voi olla täydellinen keino makrotason visioiden ja strategian tasapainottamiseksi yhdessä mikrotason sosiaalisen ja kulttuurisen muutoksen kanssa.

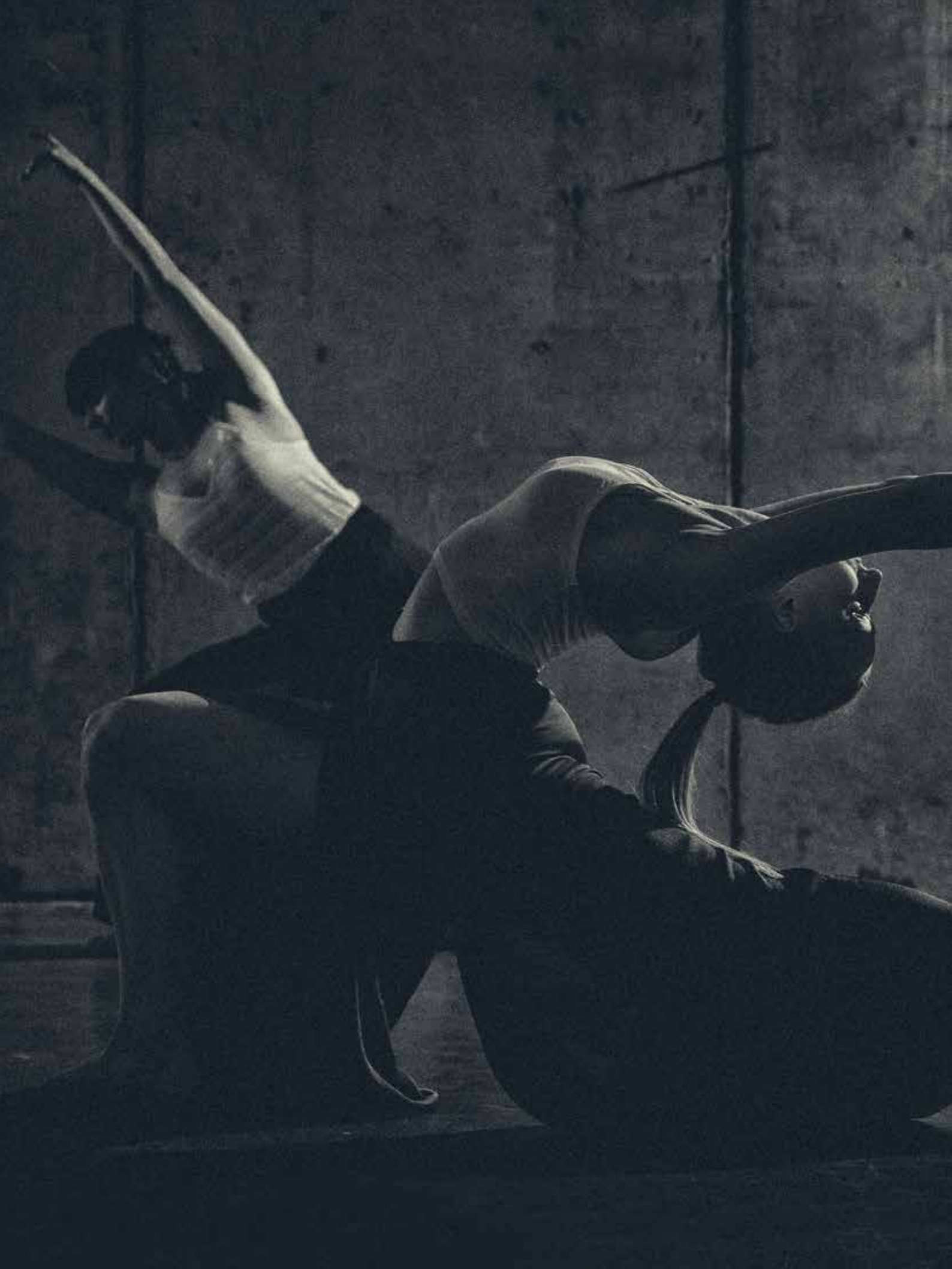
Lapset ja nuoret ovat kulttuuri-ilmastonmuutoksen keskiössä. Haluamme kasvattaa rohkeita, luovia ja vastuullisia tulevaisuuden kansalaisia. Rajoitustoimet ja koulujen sulkemiset ovat rasittaneet nuoria suhteettomasti. Meidän on korjattava tämä epäoikeudenmukainen tilanne. Kulttuuriohjelmaan sisältyy useita innovatiivisia hankkeita, joiden uskomme aidosti tuottavan uusia kulttuurikasvatuksen ja luovan työllisyyden malleja

vuosien ajaksi. Monet ideamme rakentuvat arvopohjalle, jonka lapset ja nuoret määrittivät 2017 toteutetussa osallistavassa kuulemisessa. Ohjelmassa on mukana uusi lastenkulttuurikeskus ja taiteen liittäminen entistä vahvemmin osaksi varhaiskasvatusta. Nuorille aikuisille on *Urban Boost* -ohjelmalinja, joka keskittyy kulttuuri-alan koulutus- ja työllistymismahdollisuuksiin koko Oulu2026-toteutusalueella.

On myös muistettava, että varsinaisen ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat pohjoisessa näkyvämmät kuin lähes missään muualla Euroopassa. Luonnon monimuotoisuus on jo merkittävästi köyhtynyt. Maailmanlaajuiset ilmastotoimet ovat toistaiseksi jääneet liian vaisuiksi. Luotaamme tätä aihetta *Rohkeasti reunalla* -teemakonaisuudessa. Otamme ilmastonmuutoksen vakavasti ja sopeutamme toimintaamme sen mukaan. Yhteistyökumppanimme on Lahti, Euroopan vihreä pääkaupunki 2021, ja siellä jo tehty työ tukee meitä hiilineutraalin kulttuuritoiminnan kriteerien kehittämisessä. Tavoitteena on luoda työkaluja, joiden avulla voimme siirtyä hiilineutraaliin elämäntapaan Oulu2026-alueella ja levittää näitä ratkaisuja kaikkialle Eurooppaan.

Kulttuuri-ilmastonmuutoksella ja varsinaisella ilmastonmuutoksella on paljon yhteistä. Ilmastonmuutos merkitsee, että meidän on muutettava elämäntapojamme tällä planeetalla. Kulttuuri-ilmastonmuutos merkitsee, että meidän on muutettava tapojamme olla vuorovaikutuksessa keskenämme – yhteiskunnassa, kulttuurissa, taiteessa, politiikassa, fyysisessä tilassa ja virtuaalimaailmassa. Molemmat muutosprosessit ylittävät paikallistason ja tekevät Euroopan laajuisen yhteistyön tärkeämmäksi kuin koskaan.

Oulun seudun kaltaiset harvaan asutut alueet, jotka tarjoavat kohtuuhintaisia tiloja ja inspiroivia ympäristöjä, pystyvät kehittämään uusia luovan talouden malleja. Kulunut vuosi on osoittanut, että syrjäseuduilla asumisen ei tarvitse merkitä eristyneisyyttä tai ulkopuolisuutta. Meidän on tartuttava tähän tilaisuuteen levittää luovien alojen ja kulttuurialan mahdollisuuksia niiden nykyisten eteläsuomalaisten sydänseutujen ulkopuolelle.

Lumilautailija Roope Tonteri

Kulttuuristrategia käytännössä esihakemuksen jälkeen

Oulun kaupunginvaltuusto hyväksyi tammikuussa 2020 yksimielisesti kaupungin kulttuuristrategian, joka ulottuu vuoteen 2030 asti. Strategian päätavoitteet liittyvät samoihin kysymyksiin, jotka ovat nousseet esiin Oulu2026-hakemuksen valmisteluprosessissa.

Kulttuuristrategia perustuu *Valovoimainen Oulu* -kaupunkistrategiaan, jossa hahmotellaan visio Oulun kehittämiseksi eloisammaksi ja houkuttelevammaksi, rohkeuden, reiluuden ja vastuullisuuden arvoja ilmentäväksi kaupungiksi. Kulttuuristrategian tavoitteet ovat edelleen samat; kulttuurilla pyritään rakentamaan seuraavia ulottuvuuksia:

Paikka ja identiteetti: Kulttuurilla luodaan tiloihin uusia merkityksiä. Kulttuuri on vahvasti yhteydessä kaupunkisuunnitteluun.

Yhteisöllisyys ja hyvinvointi: Oulu vahvistaa kaikkien kaupunkilaisten mahdollisuutta osallistua kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen. Kulttuurin merkitys arkielämässä on lujittunut.

Luovuus: Kulttuurin ja luovien alojen ammattilaiset ovat keskeisiä kulttuuri-ilmastonmuutoksen toteuttamiselle.

Samoin kuin kulttuuri-ilmastonmuutosta on syvennetty, olemme terävöittäneet kulttuuriohjelman painopisteitä esihakemuksen valmistelukokemusten ja pandemian vaikutusten perusteella. Seuraavalla sivulla oleva kuva Kulttuuri-ilmastonmuutos-koneesta kertoo parhaiten, kuinka kulttuuri-ilmastonmuutos toteutuu kytkemällä asioista uudella tavalla toisiinsa.

Kulttuuristrategian ja Oulu2026-hankkeiden rinnakkainen kehittäminen on saanut vauhtia kuluneen vuoden aikana. Pitkän hakuprosessin kuluessa kulttuurin ja luovuuden rooli paremman tulevaisuuden luomisessa on onnistuneesti sisäistetty koko kaupungin päätöksenteossa.

Kulttuuri ja teknologia tulevat auttamaan meitä jälleenrakennuksessa pandemian jälkeen. Oulu, kuten kaikki

eurooppalaiset kaupungit, otti suuren digiloikan, jolla kulttuuria saatiin ihmisten nautittavaksi myös rajoitustoimien aikana. Kulttuuriohjelmassa tutkitaan tästä avautuvia innostavia tulevaisuuden mahdollisuuksia. Vuosina 2021–2022 toteutettava *TechArt*-hanke luo uusia siltoja taiteen ja teknologian välille uuden yhteistyöpohjaisen ekosysteemin avulla. Vuosina 2021–2022 toteutuvalla *DigiCult*-hankkeella rakennetaan digitaalinen kulttuuri- ja luontokohteiden esittelyalusta, joka on kaikkien käytettävissä ajasta ja paikasta riippumatta.

Kulttuuriohjelman ja luovan kaupunkitilan kehittäminen yhdistyy *Villisti kaupunki* -teemassa. Sarja luovia paikkoja alkaa muotoutua kaupunkiin. *Luovat kylät* levittäytyvät villisti ympäri kaupunkia, myös alueille, joiden aiemmin ajateltiin olevan perinteisten kulttuurilaitosten ulottumattomissa. Kulttuuria kannustetaan kukoistamaan kaupungin omistamissa tiloissa. Kaupungin tiloja muunnetaan monikäyttöisiksi, mikä parantaa kulttuurin saavutettavuutta eri puolilla kaupunkia.

Esivalintavaiheen jälkeen on esimerkiksi toteutettu jo suunnitelmia Pikisaaren luovan keskuksen ja Hiukkavaaran vanhan kasarmialueen kehittämiseksi kukoistaviksi luovan talouden keskittymiksi. Oulun Lastenkulttuurikeskuksen suunnittelu on alkanut. Sen suunnittelun keskiössä ovat oululaislapset ideoineen. Ouluun rakennetaan myös maailman älykkäin sairaala-alue vuosina 2015–2027. Kulttuurin tuominen osaksi hoitotyötä on tärkeä osa vuoden 2026 ohjelmaa ja Oulu2026:n perintöä.

BusinessOulun *DesignOulu*-ohjelma on laadittu vuoteen 2026 asti. Sen tavoitteena on lisätä tuntuvasti alueen yritysten valmiuksia käyttää design-menetelmiä. Audiovisuaalinen ala on nopeasti noussut merkittäväksi työllistäjäksi seudullamme. Positiivisen kehityksen takaamiseksi on panostettu rahoituksen hakuedellytyksiin, millä lisätään merkittävästi käsikirjoitusten kehitysohjelmaan saatavaa tukea alueella. Samaan aikaan valmistellaan alueellista elokuva- ja media-alan kannustinpolitiikkaa, jossa

elokuvien ja tv-sarjojen tuotantoa tuetaan 10 prosentilla paikallisesti syntyneistä kustannuksista.

Oulu kehittää kulttuurin hyvinvointisuunnitelmaa esihakemuksessa esille tuotujen sosiaalisten erojen ta-soittamiseksi. Haluamme tarjota uudenlaisia mahdollisuuksia osallistua kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen niille asukkaille, joita kulttuuripalvelut eivät nyt tavoita. Yhteistyöllä Oulun sosiaali- ja terveystieteiden henkilökunnan kanssa voimme tavoittaa enemmän ihmisiä, jotka eivät ole perinteisesti kokeneet kulttuurin ylipäänsä kuuluvan heidän elämäänsä. Aktiiviset ja osallistuvat asukkaat auttavat kehittämään tasapainoisempaa kaupunkia.

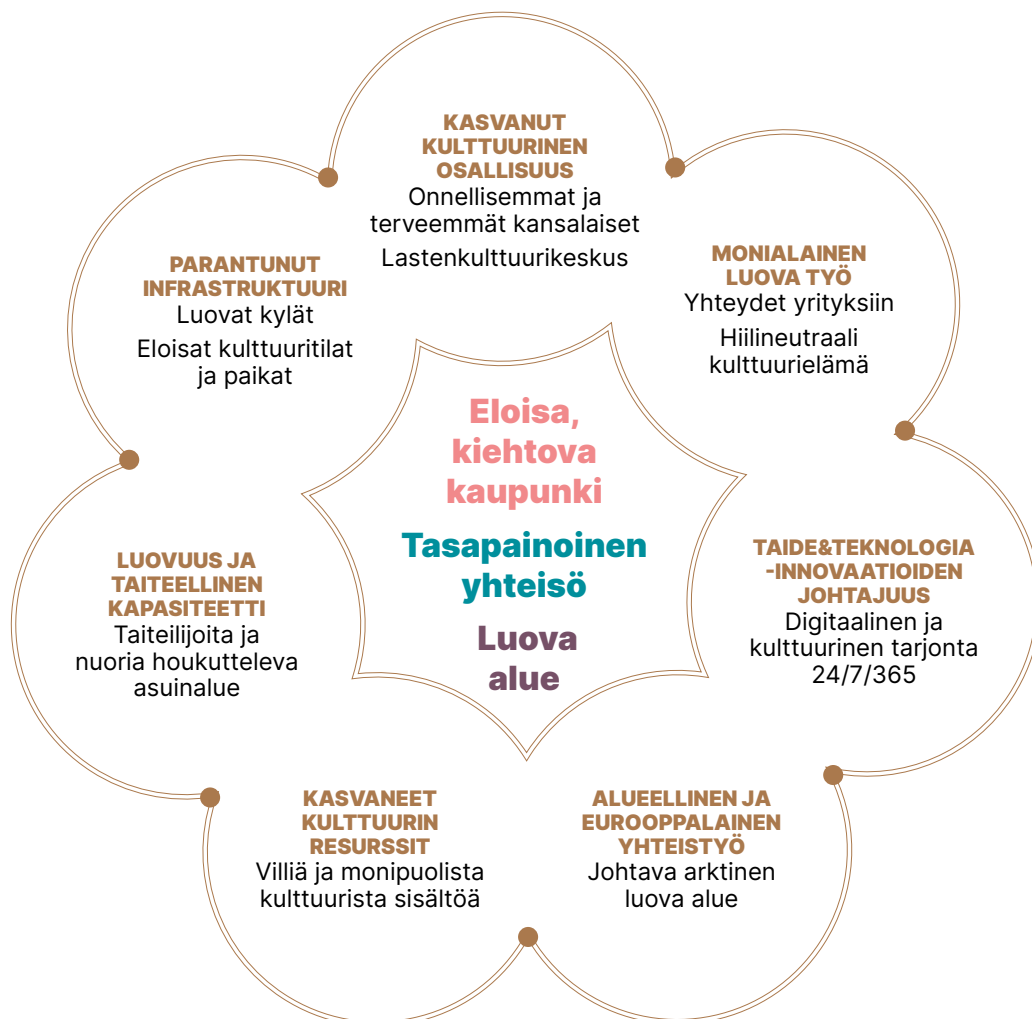
Pohjoisen Euroopan suurimpana kaupunkina Oulu on valmis astumaan eteenpäin kohti strategisempaa ja geopoliittisempaa ajattelua ja toimintaa.

Lyhyesti sanottuna strategiamme ja tavoitteemme ovat samat kuin esihakemuksessa, mutta kulttuuriohjelman painotukset ovat kuitenkin vahvistuneet ja terävöityneet. Oulu2026-hanke ja kulttuuri laajemminkin on tunnistettu keinoiksi rakentaa vahvempaa ja luovempaa kaupunkia pandemian jälkeen. Tämä vahvistaa luottamusta kykyymme muuttaa kulttuuri-ilmastoamme paremmaksi.

Oulu2026:n pitkän aikavälin vaikutukset

Visiossamme Oulu2026:n pitkäaikaisia vaikutuksia ovat tasapainoisempi kaupunki ja uudet yhteydet ihmisten välillä. Kulttuuri-ilmastonmuutos muuttaa koko kaupunkia ja aluetta. Yhteiset haasteemme lähentävät meitä eurooppalaisiin kumppaneihimme ja auttavat rakentamaan uusia tulevaisuudessa tarvittavia valmiuksia.

Alla oleva kaavio osoittaa kulttuuri-ilmastonmuutosmallin toiminnassa. Se kuvaa, miten kaupungin, alueen ja eurooppalaisten kumppaniemme uudet komponentit yhdistyvät kokonaisuudeksi, joka on enemmän kuin osiensa summa. Vuonna 2027 Oulun seutu näyttää hyvin erilaiselta kuin nyt. Oulu2026:n kulttuuriohjelma sekä täydentää mallia että tehostaa sitä.

Toiminnan vaikuttavuuden arviointisuunnitelma

Oulu2026:n monipuolisesta tutkimustoiminnasta ja yhteistyöstä muodostuu kattava tutkimusohjelma. Ohjelman osat ovat:

- a) Euroopan komission suuntaviivojen mukainen seuranta ja arviointi (päättös N:o 445/2014/EU).
- b) Oulun yliopiston ja kauppakorkeakoulun toteuttama tutkimus Oulu2026-hankkeen talous- ja hyvinvointivaikutuksista.
- c) Eri tutkinto-ohjelmissa tehdyt pro gradu -tutkielmat ja väitöskirjat Oulu2026-hankkeesta.

Kuka toteuttaa arvioinnin?

Seurannan ja arvioinnin toteuttaa kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus *Cupore*, joka valittiin yhteistyökumppaniksemme kilpailutuksella vuonna 2018.

Cupore on itsenäinen säätiö ja kulttuuripolitiikan asiantuntijaorganisaatio, joka tuottaa, käsittelee ja välittää laadukasta tutkimustietoa. Se tekee yhteistyötä laajan tutkimuskeskusten, yliopistojen ja tieteellisten ja ammatillisten organisaatioiden verkoston kanssa sekä Suomessa että kansainvälisesti.

Cuporen vahvuuksia ovat vahva kulttuuripolitiikan rakenteiden ja kulttuurisektorin tuntemus ja tietämys sekä vahva tutkimusprofiili, joka painottuu kulttuurin rooliin kaupunkikehityksessä sekä taide- ja kulttuurialan tapahtumiin ja festivaaleihin. Oulu2026:n seuranta- ja arviointityön tekee monialainen tiimi, jolla on vahva ja monipuolinen kulttuuripolitiikan ja arvioinnin eri alojen kokemus.

Metodologia ja kehys

Pyrimme mittaamaan Oulu2026:n onnistumista seuraavien pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamisessa:

- **Eloisa, kiehtova kaupunki**
- **Tasapainoinen yhteisö**
- **Luova alue**

Tavoitteissa onnistuminen kertoo, olemmeko todella saavuttaneet sen kulttuuri-ilmastonmuutoksen, johon Oulu2026 pyrkii. Sen objektiivista mittaamista varten olemme laatineet joukon SMART-indikaattoreita (specific, measurable, attainable, relevant, timely = täsmällisiä, mitattavia, saavutettavia, olennaisia, oikea-aikaisia). Näitä mitataan käyttäen sekä määrällistä että laadullista dataa.

Olemme jo luoneet Cuporen kanssa seuranta- ja arviointiperustan. Cuporen tuottama taustatieto on ollut Oulu2026:n suunnittelun tukena vuodesta 2018 asti. Sitä varten on koottu kattava aineisto jo saatavilla olevista määrällisistä ja laadullisista tiedoista, analysoitu aineistoa sekä kerätty uutta tietoa. Esimerkiksi vuonna 2019 Cupore toteutti kyselytutkimukset asukkaiden (N = 2 838) sekä taide- ja kulttuuritoimijoiden (N = 74) keskuudessa. Nämä tutkimukset auttoivat meitä määrittelemään Oulu2026-projektin tavoitteita sekä laatimaan onnistumista mittaavia indikaattoreita.

Seuranta- ja arviointikehyksemme tukena ovat myös arviointikirjallisuuden viimeaikaiset tutkimukset kaupunkien ja alueiden kulttuurivetoisesta kehityksestä. Hyödynnämme myös jo toteutuneiden Euroopan kulttuuripääkaupunkien viimeaikaisia arviointeja ja arvioinnin suuntaviivoja.

Pandemian vaikutukset kulttuurialaan tunnistetaan seuranta- ja arviointityössämme, tätä tukee muun muassa Cuporen ajankohtainen tutkimustyö Covid-19:n vaikutuksista Suomessa. Sen avulla saamme ajantasaista tietoa pandemian vaikutuksista kulttuurialaan ja luoviin aloihin, ja voimme soveltaa sitä linkittääksemme Oulu2026-projektin koronapandemian jälkeisiin elvytys-suunnitelmiimme.

Arvioinnin aikataulu

Oulu2026-projektia seurataan ja arvioidaan vuosina 2022–2027. Tämä aika jaetaan kolmeen vaiheeseen:

Jakso 1 kattaa esivalmistelut ja ajoittuu ajalle ennen kulttuuripääkaupunkivuotta. Nykytilan määrittely valitujen indikaattorien avulla vuonna 2022 on ensimmäinen tärkeä merkkipaalu.

Jakso 2 on kulttuuripääkaupunkivuosi 2026. Tällöin kerätään kattavasti tietoa tuloksista, vaikutuksista ja vaikuttavuudesta.

Jakso 3 vuonna 2027 sisältää tulosten analysoinnin ja julkaisun. Loppuraportti julkaistaan vuoden 2027 loppuun mennessä.

Onnistumisen määrittely

Oulu2026 mittaa onnistumistaan kolmen päätavoitteen saavuttamisella. Nämä tavoitteet heijastavat Euroopan kulttuuripääkaupunkitoiminnan yleisiä tavoitteita

(YL) ja erityisiä tavoitteita (ET). Jokainen päätavoite on vuorostaan jaoteltu Oulu2026-toimintojen tuloksiin, vaikutuksiin ja vaikuttavuuteen. Oulu2026-projektin onnistumista tarkastellaan ennen kaikkea päätavoitteiden toteutumisen kautta.

Alla on kuvattu kulttuuripääkaupunkitoiminnan tavoitteisiin liittyviä esimerkkejä onnistumisesta:

Päätavoite: Eloisa, kiehtova kaupunki

Vahvistetaan kulttuurialan valmiuksia ja sen yhteyksiä muihin aloihin (ET3)

Kohotetaan kaupunkien kansainvälistä profilia kulttuurin kautta (ET4)

Esimerkkejä onnistumisen määrittelystä:

- *Oulun maine kulttuurikaupunkina vahvistuu Suomessa 25 prosentilla ja Oulun kansainvälinen näkyvyys kasvaa 25 prosentilla vuoteen 2027 mennessä*
- *50 % kulttuuriohjelmasta toteutuu vakiintuneiden kulttuurilaitosten ulkopuolella*
- *Nuoria aikuisia (25–34-vuotiaat) muuttaa Ouluun enemmän kuin Oulusta pois vuonna 2027*

Päätavoite: Tasapainoinen yhteisö

Suojellaan ja edistetään Euroopan kulttuurien monimuotoisuutta ja korostetaan niiden yhteisiä piirteitä sekä vahvistetaan kansalaisten tunnetta kuulumisesta yhteiseen kulttuurialueeseen (YT1)

Laajennetaan kulttuuritarjonnan saanti- ja osallistumismahdollisuuksia (ET2)

Esimerkkejä onnistumisen määrittelystä:

- *40 % Oulu2026-projekteista toteutetaan Oulun keskustan ulkopuolella*
- *10 % toteutusalueen asukkaista osallistuu*

*Oulu2026-toimintoihin vapaaehtoisina ja 80 % yleisönä
• 80 % Oulun asukkaista kokee, että vuoteen 2027
mennessä kaikkien on hyvä olla Oulussa*

Päätavoite: Luova alue

Edistetään kulttuurin panosta kaupunkien ja kuntien pitkän aikavälin kehitykseen strategioiden ja painopisteiden mukaisesti (YT2)
Vahvistetaan kaupunkien ja kuntien kulttuuritarjonnan valikoimaa, monimuotoisuutta ja eurooppalaista ulottuvuutta, myös valtioiden rajat ylittävän yhteistyön avulla (ET1)

Esimerkkejä onnistumisen määrittelystä:

- *80 % Oulu2026-projekteista toteutetaan kansainvälisessä yhteistyössä*
- *70 prosentissa Oulu2026-projekteista yhdistyvät taide ja teknologia*
- *Oulun seudun luova talous on kasvanut 20 prosentilla ja luovien alojen työpaikkojen määrä on kasvanut 30 prosentilla vuoteen 2027 mennessä*

Seuraavan aukeaman taulukossa kuvataan Oulu2026:n päätavoitteet, tulokset, vaikutukset ja vaikuttavuus, joita seurataan indikaattorien perusteella. Tietoa kerätään lukuisista lähteistä, jotka myös mainitaan taulukossa. Cupore käyttää olemassa olevia tilastoja ja muita tietolähteitä uusien tietojen keräämisen ohella.

Tärkeitä tilastotietojen lähteitä ovat paikalliset, alueelliset, kansalliset ja Euroopan tason tiedontuottajat. Aineistoihin kuuluu Oulun kaupungin ja muiden kuntien tilastoja sekä Tilastokeskuksen tietokannasta saatuja tilastoja. Seuranta- ja arviointiohjelmassa tehdään tiivistä yhteistyötä Oulun kaupungin tiedonkeruutoimintojen kanssa.

Uusien tietojen lähteitä ovat:

- *Oulu2026: tilastot, kyselytutkimukset, haastattelut, itsearviointi*

- *Kulttuuriohjelman toimijat: kyselytutkimukset, itsearviointi*
- *Asukaskyselyt*
- *Kulttuurialan ja luovien alojen toimijat Oulussa ja Oulun seudulla: kyselytutkimukset, haastattelut*
- *Yrittäjäkyselyt*
- *Oulu2026:n osallistujien kyselyt*
- *Media-analyysi*

Tiedon jakaminen

Oulu haluaa olla osa Euroopan kulttuuripääkaupunkien oppivaa yhteisöä, jossa tietoa jaetaan, kerätään ja tuodaan kaikkien saataville. Sitä kautta tuomme näkyviin koko matkamme kohti kulttuuri-ilmastonmuutosta.

Tietoa Oulu2026-projektin toiminnoista ja tuloksista välitetään säännöllisesti projektin omalla verkkosivustolla ja muissa kotimaisissa sekä eurooppalaisissa kanavissa. Järjestämme seminaareja, tiedotustilaisuuksia ja muita foorumeja ja hyödynnämme tässä myös Oulun kaupungin kansallisia ja kansainvälisiä kumppanuusverkostoja. Tutkimuksemme tulokset raportoidaan myös tieteellisillä foorumeilla, mukaan lukien akateemiset julkaisut.

Arvioinnin tulokset esitellään loppuraportissa ja konferenssissa, joka järjestetään vuoden 2027 loppuun mennessä. Kyseessä on kansainvälinen seminaari, johon kutsutaan aikaisempien, senhetkisten ja tulevien Euroopan kulttuuripääkaupunkien edustajia. Haluamme kertoa sekä omille asukkaillemme että Euroopalle laajemmin, kuinka Oulun kulttuuri-ilmasto lämpenee. Samalla haluamme auttaa kulttuurialaa ottamaan merkittävän roolin jarrutettaessa ilmaston lämpenemistä, joka vaikuttaa erityisen rajusti täällä pohjoisessa.

	Odotetut tulokset ja vaikutukset	Indikaattorit	Tietolähteet
Päätaavoite: Eloisa, kiehtova kaupunki	Kulttuuritoiminnan tiloja ja tilojen käyttöä uudistetaan ja yhä useammat ihmiset käyttävät niitä	<ul style="list-style-type: none"> Keskeisten kulttuuri-instituutioiden uudistaminen (lkm., profiili) Kulttuuritoiminnan ja kaupungin tilojen laajempi käyttö (uudet käyttäjät ja käyttötavat) 	Oulu2026, Kulttuuriohjelman toimijat, Kulttuurialan ja luovien alojen toimijat Oulussa ja Oulun seudulla
	Kulttuurille luodaan ja avataan uusia tiloja	<ul style="list-style-type: none"> Pikisaaren luovan saaren toteutus (profiili) Innovatiivisten ja joustavien kulttuurikeskusten luominen (lkm., profiili) Kulttuuri on osa Oulun Tulevaisuuden sairaalaa Uusia tiloja kulttuurin käyttöön Käyttämättömiä tiloja otetaan kulttuurikäyttöön 	Oulu2026, Kulttuuriohjelman toimijat, Kulttuurialan ja luovien alojen toimijat Oulussa ja Oulun seudulla
	Oulun maine kulttuuri-kaupunkina paranee	<ul style="list-style-type: none"> Oulun kaupungin maine kulttuurikaupunkina (arvio) Oulu2026-hankkeen medianäkyvyyden maantieteellinen kattavuus, vastaanotto 	Asukkaat, Kulttuurialan ja luovien alojen toimijat Oulussa ja Oulun seudulla, Mediamateriaali
	Oulu on vetovoimainen kaupunki , jossa on hyvä asua, työskennellä, opiskella ja vierailla	<ul style="list-style-type: none"> Ouluun/alueelle matkustavien määrä Oulussa/alueella yöpymisten määrä Ravintola-asiakkaiden määrä Opiskelijoiden määrä Väestöluku, asukasrakenne Muuttovoitto/-tappio Oulu/Pohjois-Pohjanmaa 	Tilastokeskus, Oulun kaupunki (BusinessOulu)
Päätaavoite: Tasapainoinen yhteisö	Oulu2026:ssa on mukana suuri joukko aktiivisia vapaaehtoisia ja osallistujia	<ul style="list-style-type: none"> Projektit, joissa mahdollisuus vapaaehtois-toimintaan (lkm., profiili) Vapaaehtoisten määrä, ikäryhmä, alue Vapaaehtoisten tekemä työmäärä 	Oulu2026, Kulttuuriohjelman toimijat
	Kansalaisten aktiivinen keskustelu ja kiinnostus hanketta kohtaan kasvattaa kansalaisten ylpeyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta	<ul style="list-style-type: none"> Kyselyihin vastanneet ja someseuraajat (lkm.) Kiinnostuneiden osallistujien ja tekijöiden määrä 	Asukkaat, Media-analyysi
	Oulu2026 synnyttää työmahdollisuuksia	<ul style="list-style-type: none"> Palkatun työvoiman määrä ja tehtyjen työtuntien määrä (htv) Palkattu työvoima kohderyhmittäin Nuorisotyöttömyys 	Oulu2026, Kulttuuriohjelman toimijat, Tilastokeskus
	Alueellinen kulttuuritarjonta ja sen saataavuus paranevat	<ul style="list-style-type: none"> Oulu2026-kulttuuriohjelman toteutuspaikat (lkm., profiili) Osallistavat toimenpiteet eri alueilla (lkm., profiili) Kulttuuritoiminnan tilat eri alueilla (lkm., sijainti ja profiili) Tapahtumien kokonaismäärä eri alueilla (lkm., sijainti, profiili) 	Oulu2026, Kulttuuriohjelman toimijat
	Eri väestöryhmien osallistumista edistetään kulttuuriohjelman, uusien ohjeistuksien ja toimintamallien kautta	<ul style="list-style-type: none"> Erilaisten väestöryhmien osallistuminen Oulu2026-kulttuuriohjelman tekijöinä ja kokijoina (lkm., profiili) Toimenpiteet ja tapahtumat, joiden tavoitteena osallistumismahdollisuuksien lisääminen eri väestöryhmille (lkm., profiili) Kansalaisten kokemus osallistumisen esteistä Uudet ohjeistukset ja toimintamallit (lkm., profiili) 	Oulu2026, Kulttuuriohjelman toimijat, Asukkaat

	Odotetut tulokset ja vaikutukset	Indikaattorit	Tietolähteet
	Enemmistö oululaisista kokee, että Oulussa kaikkien on hyvä olla	<ul style="list-style-type: none"> Kansalaisten kokemus yhteishengestä Oulussa Kansalaisten kokemus siitä, että Oulussa kaikkien on hyvä olla Kansalaisten kokemus Oulun henkisestä ilmapiiristä 	Asukkaat
	Eurooppalaiseksi itsensä kokevien osuus kasvaa	<ul style="list-style-type: none"> Kansalaisten kokemus eurooppalaisuudesta Kansalaisten kokemus muista identiteeteistä (paikallisuus, alueellisuus, kansallisuus, kansainvälisyys) 	Asukkaat
Päätavoite: Luova alue	Kulttuurin ammattilaisten toimintaedellytykset ja ansaintamallit kehittyvät huomattavasti	<ul style="list-style-type: none"> Kulttuuritoimijoiden kokemukset Oulun kulttuuri-ilmastosta julkisen tuen hyödyistä ja monimuotoisuudesta osallistumismahdollisuuksista kulttuuria koskevaan päätöksentekoon Oulussa ja alueen kunnissa osaamisen ja valmiuksien tuesta ja sen hyödyistä Oulussa ja alueen kunnissa Uudet osaamisen ja valmiuksien kehittämisen toimintamallit (lkm., profiili) Uudet ansaintamallit (lkm., profiili) Kulttuurialan / luovien alojen yritykset ja työpaikat (lkm., €), luovan talouden prosentuaalinen osuus Oulun taloudesta 	Kulttuurialan ja luovien alojen toimijat Oulussa ja Oulun seudulla, Oulun kaupunki (BusinessOulu)
	Kulttuurin saama julkisen rahoitus kasvaa	<ul style="list-style-type: none"> Kulttuurin määrärahat kaupungeissa/alueella (€, % budjetista) Taiteen ja kulttuurin apurahat kaupunkeihin/alueille (€) 	Oulun kaupunki, muut alueen kunnat, Tilastokeskus, Taike, Cupore
	Oulu2026-kulttuuriohjelma on taiteellisesti monipuolinen ja korkeatasoinen	<ul style="list-style-type: none"> Oulu2026-kulttuuriohjelman toteuttajien arvio sen taiteellisesta sisällöstä Osallistujien/kävijöiden arvio taiteellisesta sisällöstä 	Oulu2026, Kulttuuri-ohjelman toimijat
	Yhteistyö kulttuuri-toimijoiden välillä sekä kulttuurin ja muiden alojen välillä lisääntyy	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyön toteutuminen sekä uusien yhteistyömallien kehittäminen (lkm., profiili) kaupunkien sisällä (kulttuuri ja muut toimialat) Taide- ja kulttuuritoimijoiden arvio yhteistyön toteutumisesta Uudet yhteistyömallit (lkm., profiili) toimijoiden sekä kaupunkien ja kuntien välillä 	Kulttuurialan ja luovien alojen toimijat Oulussa ja Oulun seudulla, Oulu2026, Kulttuuri-ohjelman toimijat Oulun kaupunki, muut alueen kunnat
	Taiteen ja teknologian yhdistäminen kasvaa	<ul style="list-style-type: none"> Taiteen ja teknologian yhteistyöprojektit Oulu2026-kulttuuriohjelmassa (lkm., profiili) Taiteen ja teknologian yhteistyöprojekteihin osallistujien määrä Kokonaan tai osin virtuaalisilla alustoilla toteutetut projektit (lkm.) 	Oulu2026, Kulttuuri-ohjelman toimijat
	Kulttuuritoimijoiden alueellinen, kansallinen, eurooppalainen sekä muu kansainvälinen yhteistyö lisääntyy	<ul style="list-style-type: none"> Kulttuuritoimijoiden yhteistyö paikallisella, alueellisella, kansallisella, eurooppalaisella ja laajemmin kansainvälisellä tasolla (lkm., profiili) Yhteistyöprojekteihin osallistuvien taiteilijoiden ja muiden toimijoiden määrä Yhteistyö muiden kolmannen sektorin toimijoiden sekä yritysten kanssa (lkm., profiili) 	Oulu2026, Kulttuuri-ohjelman toimijat Kulttuurialan ja luovien alojen toimijat Oulussa ja Oulun seudulla

KULTTUURIOHJELMA

Taiteellinen visio ja strategia

Innostava. Kestävä. Eurooppalainen. Niistä rakentuu Oulu2026-kulttuuriohjelman visio, joka vie kohti kulttuuri-ilmastonmuutosta. Se synnyttää liikkeen ja auttaa taiteilijoita, luovan työn tekijöitä ja kansalaisia toimimaan uuden Oulun rakentamiseksi yhdessä tavalla, joka vastaa tulevaisuuden haasteisiin ja rakentaa menneen perustalle. Visiomme yhdistää arktisen syrjäseudun Euroopan sydänmaihin.

Visiomme rakentuu ennen kaikkea uusien yhteyksien luomiselle. Ideoiden ja ihmisten kohtaamiset synnyttävät luovuutta, uteliaisuutta ja kekseliäisyyttä. Vision synnyttämän liikkeen ansiosta kulttuuri-ilmastonmuutos säteilee Oulusta muualle maailmaan, koko Eurooppaan. Se edistää riemukkaita asioita, jotka kutkuttavat, haastavat ja muuttavat ja yhdistävät kaikkia ihmisiä uudella tavalla. Hakemuksen valmistelu alkoi vuonna 2017, ja innostus visiota kohtaan on sen jälkeen kasvanut kaikkialla Oulun seudulla.

Olemme oppineet paljon esivalintavaiheesta. Olemme tarkistaneet taiteellista visiota ottamalla huomioon pandemian tuomia muutoksia. Alun perin puhuimme yhteyden uudelleenluomisen tärkeydestä. Nyt ymmärrämme, ettei se yksin riitä. Haluamme rakentaa 2020-luvun kulttuurivision. Olemme pyrkinneet hyödyntämään visiossa digitaalisuuden edut taiteelliselle täysimittaisesti, samoin kuin elävän kulttuurin merkityksen, jota fyysisen erilläänolon pakko on korostanut aivan uudella tavalla. Oulu2026 haluaa luoda kulttuurin tulevaisuuslaboratorion, joka on villi, kokeellinen ja innovatiivinen.

Taiteellinen visiomme nojaa kolmeen peruspilariin. Ensimmäiseksi me sitoudumme ehdottomasti inspiroivan ja kestävän kulttuuriohjelman rakentamiseen. Elämme

seudulla, jolla ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat jo nähtävissä joka päivä. Toiseksi meidän on vietävä kulttuuria uusille areenoille ja uusille yleisöille ainutkertaisissa paikoissa luotavilla elämyksillä. Kolmanneksi meidän on uudistettava kulttuurisysteemiämme, kevennettävä laitospäivityksiä ja levitettävä kulttuuritoimintaa laajemmalle. Tärkeitä tässä prosessissa ovat lapset ja nuoret, jotka osallistuvat luovaan työhön ja joiden annetaan ilmaista itseään vapaasti kaupungissa, jonka tulevaisuus on heidän.

Visiomme haastaa ja rohkaisee pohjoisen kulttuurin ja taiteen tekijöitä muuttamaan omia työskentelytapojaan ja hyödyntämään digitaalisia ja monialaisia tuotantoja sekä luottamaan yhteiskehittämisen voimaan. Yhdessä toimien voimme saada ammattilaiset ja asukkaat luomaan yhdessä jotain uutta, kiehtovaa ja kestävä.

Kestävän kulttuuripääkaupungin strategia

Kulttuuriohjelmassa korostuvat sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen ja ekologinen kestävyys. Elokuussa 2019 käynnistimme **Euroopan kestävin kulttuuripääkaupunki** -hankkeen, joka tarjoaa tukea tapahtumajärjestäjille koko valmisteluvaiheen ajan. Hanke auttaa yhteistyökumppaneitamme ja kulttuuriohjelman tuottajia vähentämään kaikkien Oulu2026-tuotantojen ympäristökuormitusta.

Hankkeen alkuvaiheen saavutuksia tulee olemaan vuonna 2022 julkaistava kestävän tapahtumatuotannon opas. Hanke kehittää pitkäjänteisesti tapahtumajärjestäjien valmiuksia päästöjen vähentämiseksi ohjeilla ja kestävyys-

den tarkistuslistan avulla. Kumppaninamme matkalla kohti hiilineutraalia kulttuurituotantoa on Lahti, Euroopan vihreä pääkaupunki 2021.

Teemme kansainvälistä yhteistyötä alankomaalaisen *Innofest*-organisaation kanssa sekä Englannissa toimivan kansainvälisen *A Greener Festival (AGF)*-organisaation kanssa, joka myöntää palkintoja ympäristöteoista. AGF:n kautta olemme osa innostavaa festivaalien, tukijoiden ja muusikoiden verkostoa, joka mahdollistaa kestävästä kehi-

Kulttuuriohjelman rakenne

Kulttuuriohjelmassa kulttuuri-ilmastonmuutoksen tarina on jaettu kolmen teeman alle. Jokaiseen sisältyy kiehtovia hankkeita, joiden kautta tarina herää eloon. Kokonaisuutena tarinoista syntyy uskottava mahdollisen tulevaisuuden kuva.

Villisti kaupunki kertoo miten karusta ja ankarasta pohjoisen erämaasta kasvaa kaupunki, jonka ainutlaatuinen, villi luovuus on keskittynyt nuorten unelmien tukemiseen ja rohkaisuun.

Vastakohtien voima nostaa esiin, kyseenalaistaa ja myös kytkee toisiinsa pohjoisen Suomen elämää hallitsevat vastakohtat, läheisyyden ja erillisyyden, valon ja pimeyden sekä teknologian ja taiteen – erottelut, jotka pätevät paitsi meillä myös Euroopassa.

Rohkeasti reunalla -teeman tarinat kertovat elämästä reunalla, elämän reunaehdoista, ilmastonmuutoksesta ja alueesta, jota Eurooppa ei vielääkään ole todella löytänyt.

Jokaisen teeman käynnistää laajamittainen kansainvälinen lippulaivatuohtanto, minkä lisäksi pääteemaan liittyvä Rauhankone-ohjelmakokonaisuus tarjoaa dynaamisen ja iskevän alkunäytöksen kulttuuri-ilmastonmuutoksesta kertovalle tarinalle.

tystä tukevan tiedon ja parhaiden käytäntöjen jakamisen. Kestävyys on myös keskeinen osa suunnitelmiamme kehittää Oulun kulttuuritoiminnan laatua ja toimijoiden keskinäisiä yhteyksiä. Yksi keskeinen piirre ohjelmassa on oppiminen Euroopan johtavilta taiteilijoilta ja kunnianhimoisilta kaupungeilta, myös aiemmilta Euroopan kulttuuripääkaupungeilta. Ne ovat osa eurooppalaista laboratoriotamme, joka tulee mullistamaan Oulun ja Euroopan kulttuuri-ilmaston. Paluuta vanhaan ei ole.

Jokainen teema on jaettu ohjelmalinjoihin, jotka kokoavat toisiinsa liittyvät hankkeet yhteen. Tällä maksimoidaan kulttuuri-ilmastomuutoksen toteuttamisen synergiaedut ja vaikuttavuus. Odotettavissa oleva vaikuttavuus on selvästi nähtävissä kunkin ohjelmalinjan kulttuuri-ilmastonmuutostekijän (CCC-tekijä) perusteella. CCC-tekijä kuvaa, miten ohjelmalinja toteuttaa kulttuuri-ilmastonmuutosta ja määrittelee sen keskeisiä toteutusvalmiuksia.

Olemme rakentaneet Oulu2026-ohjelman valmiuksia ja yhtenäisyyttä rohkaisemalla kulttuuriohjelman tekijöitä etsimään uusia ja yllättäviäkin yhteistyökumppaneita sekä täältä että Euroopasta. Ohjelman rakenne on esitetty seuraavalla sivulla olevassa kaaviossa. Erilliset hankkeet on esitetty kaavion jälkeen. Ne muodostavat ytimen ohjelmalle, jonka alussa ja lopussa on kylmää ja pimeää, mutta välissä on lukuisia valon hetkiä sekä valtavasti aitoa, niin sisäistä kuin ulkoistakin lämpöä.

Jokaisella ohjelmalinjalle on oma kokonaisbudjetti ja kullekin ohjelmalinjan tuotannolle on eritelty sille kokonaisbudjetista kuuluva osa, jonka suuruusluokka on ilmoitettu eurosymboleilla. Tuotantojen lopulliset kokonaisbudjetit voivat olla suurempia.

€ (0–100 000 €)

€€ (100 001–500 000 €)

€€€ (yli 500 000 €)

Ohjelmakartta Cultural Climate Change

Rauhankone
-lippulaivatuotanto

**Rohkeasti
reunalla**
-teema

**Climate
Clock**
-lippulaiva

**Vastakohtien
voima**
-teema

**Underground
Clash**
-lippulaiva

Villisti kaupunki
-teema

OPERA GOES WILD
**The Rise of the
Tar Kingdom**
-lippulaiva

Ohjelmalinja:

Art <3 Tech

ArTech City
Oulu Dance Hack
Beyond the Sky
**Earth, Time and
Adaptation**
**Huomisen
vaatekaappi**

Ohjelmalinja:

Art Takeover!

Delta Life
Exploring ART!
The Art of Work
Hybridise Your Festival
Bang Bang Riviera

Ohjelmalinja:

Luovat kylät

Pikisaari – Luova saari
Hiukkavaara
– Kulttuurikasarmi
SmART Hospital
Rethinking Libraries
Creative Campus
#Kulttuurimonopoli
AALTOSILO
Sopukka

Ohjelmalinja:

Northern Vibes

Let It Snow!
Arctic Food Lab
Aurora Revelare
Hope in the Hinterland
Euroopan valokeilassa

Ohjelmalinja:

Idän ja lännen välissä

Tervahovista
seitsemälle merelle
2nd Generation
Cultural Embassy
Eurooppatie E75
Katse itään
Kyllien kansanlaulut

Ohjelmalinja:

Luonnollisesti taidetta

Luonnon näyttämöt
Luontopolkuja taiteeseen
Rajaton saamelaiskulttuuri
IlmastoAreena

Ohjelmalinja:

Dark Matters

Light Matters
Voice the Taboo! – sissi-
taidetta mielenterveydestä
Mielen puolista – nerouden
ja hulluuden rajamailla
Kaupungin osa

Ohjelmalinja:

Oulu Calling!

Faravidin maa
Lumihiutale
Täältä taiteeseen
-matkatoimisto
Kivikauden selviytymis-
strategiat

Ohjelmalinja:

STREAM to the Future

Lastenkulttuurikeskus
STREAM
Taiteen taimet
– lasten biennaali
Frozen Nights

Ohjelmalinja:

Urban Boost

Kesytyksen konttori
Agentti 026
MC Oulu
Generation Xulu

Kulttuuri-ilmastonmuutoksen lippulaiva

Rauhankone

Euroopan kulttuuri-ilmastonmuutos muuttaa tapaamme kommunikoida ja edistää rauhaa. Kyse ei ole vain rauhasta konfliktien poissaolona, vaan rauhasta luottamuksen, jakamisen ja välittämisen kulttuurin ilmapiirinä.

Euroopan unioni perustettiin alun perin rauhanturvaajaksi toisen maailmansodan jälkeen. Euroopan polarisaatio kuitenkin lisääntyy ja väkivallan ja konfliktin mahdollisuus kasvaa – vihapuhe on perinteisesti ollut se kipinä, joka sytyttää sodan ilmiliekkeihin. Rauhankone esittelee uuden tavan ratkaista konflikteja ja edistää vuoropuhelua, se parantaa Euroopan kulttuuri-ilmastoa ja määrittelee uudelleen yhteisten etujen ja yhteisen ihmisyyden käsitteet. Välttääksemme toistamasta historiaa meidän on osattava tunnistaa vihapuheeseen, syrjintään sekä jakolinjan “meihin” ja “muihin” synnyttämät konfliktin idut.

Rauhankone pohjautuu suomalaisen tutkijan, **Timo Honkelan**, elämäntyöhön. Oulun yliopistossa aikoinaan opiskellut Honkela oli tekoälyn tutkija. Hän kuoli verrattain nuorena toukokuussa 2020, mutta hänen elämäntyönsä ei katoa. Honkelan unelma oli kehittää tekoälyyn perustuva kone, jonka avulla voitaisiin ratkaista konflikteja ja edistää maailmanrauhaa.

Immersiivinen Rauhankone – taiteen ja teknologian synteesi

Rauhankone yhdistää taidetta ja teknologiaa esteettiseksi elämykseksi, joka ympäröi kokijan. Suomalainen *Ekho-kollektiivi* suunnittelee Rauhankoneen taiteellisen konseptin. Teoksen vuorovaikutuksellisuus hyödyntää tekoälyä, koneoppimista ja konenäköä. Toisin sanoen Rauhankone oppii vuorovaikutuksessa käyttäjiensä kanssa, joista tulee näin myös koneen osatoteuttajia.

Rauhankoneen rakenne on modulaarinen ja sitä voidaan käyttää samanaikaisesti ja virtuaalisesti eri paikoissa. Vuonna 2026 kone on esillä Oulussa sekä Slovakian kulttuu-

ripääkaupungissa. Vuonna 2027 Rauhankone jatkaa kiertuettaan Portugalin ja Latvian kulttuuripääkaupunkeihin.

Ohjelma on kansainvälinen ja avoin, joten se tarjoaa taiteilijoille tilaisuuden rakentaa omia rauhankoneitaan, jotka voivat vastata sotaan, rauhaan ja konflikteihin liittyviin kysymyksiin ja siten edistää yhteistä ymmärrystä eri taidemuotojen kautta. Lähde mukaan rauhanmatkalle!

Lasten Rauhankone - tutkitaan rauhaa!

Tulevaisuus kuuluu lapsille! Vuosina 2021–2025 kutsumme koululaisia ja päiväkotilapsia rakentamaan Rauhankoneen prototyyppiä. Prototyypin rakentaminen on hauskaa, mutta samalla se on myös osa STEAM-filosofiaan perustuvaa toimintaa, jossa lapset ja nuoret tutkivat konflikteja ja oppivat ratkaisemaan niitä tieteen, taiteen ja tekniikan avulla.

Rauhankoulu

Rauhankoulu on menetelmä, jolla pyritään edistämään rauhaa ja koulutusta kaikkialla maailmassa. *Rauhanliiton* kehittämä menetelmä perustuu draamaan ja osallistumiseen. Yhdessä toimien luomme ja kehitämme uusia keinoja rauhan ja koulutuksen edistämiseksi kaikkialla. Rauhankoulu haastaa oppilaita ajattelemaan kehitystä, rauhaa ja väkivallattomuutta sekä omassa elämässään että maailmanlaajuisten konfliktien kehyksessä.

Menetelminä rauhankoulussa ovat draama, roolipelit ja prosessidraama sekä muut osallistavat menetelmät. Tavoitteena on rohkaista oppilaita ajattelemaan kriittisesti samalla kun kehitetään heidän empatiataitojaan, kykyään toimia vuorovaikutuksessa ja kunnioittaa erilaisuutta. Euroopan kulttuuripääkaupunkien ja ystävyyskaupunkiemme verkoston kautta kutsumme eurooppalaiset toimijat ja lapset osallistumaan Oulu2026-ohjelmaan.

Kuumat saunakeskustelut

Saunakeskustelujen tarkoituskin on käydä kuumana. Pehkolanlammen perinteisessä saunassa järjestetään keskusteluja paikallisten ja eurooppalaisten vieraiden kanssa nykyisistä konflikteista ja etsitään niihin ratkaisuja. Oulun kanssa kulttuurikaupungin asemasta kisaavat Savonlinna ja Tampere ovat tervetulleita mukaan kuumaan ja paljaaseen

väittelyyn. Pehkolan saunan lauteilla on yli 40 vuoden aikana käyty lukuisia keskusteluja, joihin on osallistunut maineikkaita tutkijoita, taiteilijoita ja poliitikkoja. Nyt käytävien keskustelujen aiheet liittyvät kulttuuri-ilmastonmuutokseen ja Euroopan haasteisiin. Keskustelut striimataan liveinä ja tekstitetään myöhemmin Euroopan katsojia varten.

Erätauko – jokamiehen oikeus konfliktinratkaisutaitoihin!

Erätauko on *Sitran* kehittämä konfliktinratkaisumenetelmä erilaisista taustoista tuleville ihmisille. Erätauko -menetelmän avulla ihmiset oppivat ymmärtämään toisiaan paremmin dialogin avulla. Mallia voidaan käyttää Oulu2026-ohjelman eri tapahtumissa, myös Pehkolan saunakeskusteluissa.

Sodan varjot – historia ympärillämme

Vuoden 2025 Oulun asuntomessuja varten rakennetaan uusi asuinalue entiselle Vaakunakylän varuskunta-alueelle, jossa vuosina 1941–1944 majoittui jopa 4 000 saksalais-sotilasta. Messualueella on myös tapahtumapaviljonki, jossa alueen historiaa esitellään muun muassa lisätyn todellisuuden keinoin.

Oululainen tuotantoyhtiö *NTRNZ Media Oy* on tuottanut dokumenttielokuvien sarjan *Untold Arctic Wars*, joka esitetään paviljongissa. Sarjan tuotantoon osallistuneet nuoret tutkijat **Emil Kastehelmi** ja **Aleksi Rikkinen** vierailevat kouluissa ja opettavat lapsia tunnistamaan arjen ympäristöissä näkyviä historian jälkiä.

Rauhankone-ohjelmakokonaisuuteen kuuluu myös sarja kansainvälisiä kokouksia ja konferensseja, joissa asiantuntijat keskustelevat sodasta ja konfliktien ehkäisystä. Teemme myös yhteistyötä useiden eurooppalaisten tapahtumien kuten Conversation Festival LAMPA kanssa.

Toteuttajat: Oulu2026, Ekho Collective (FI)

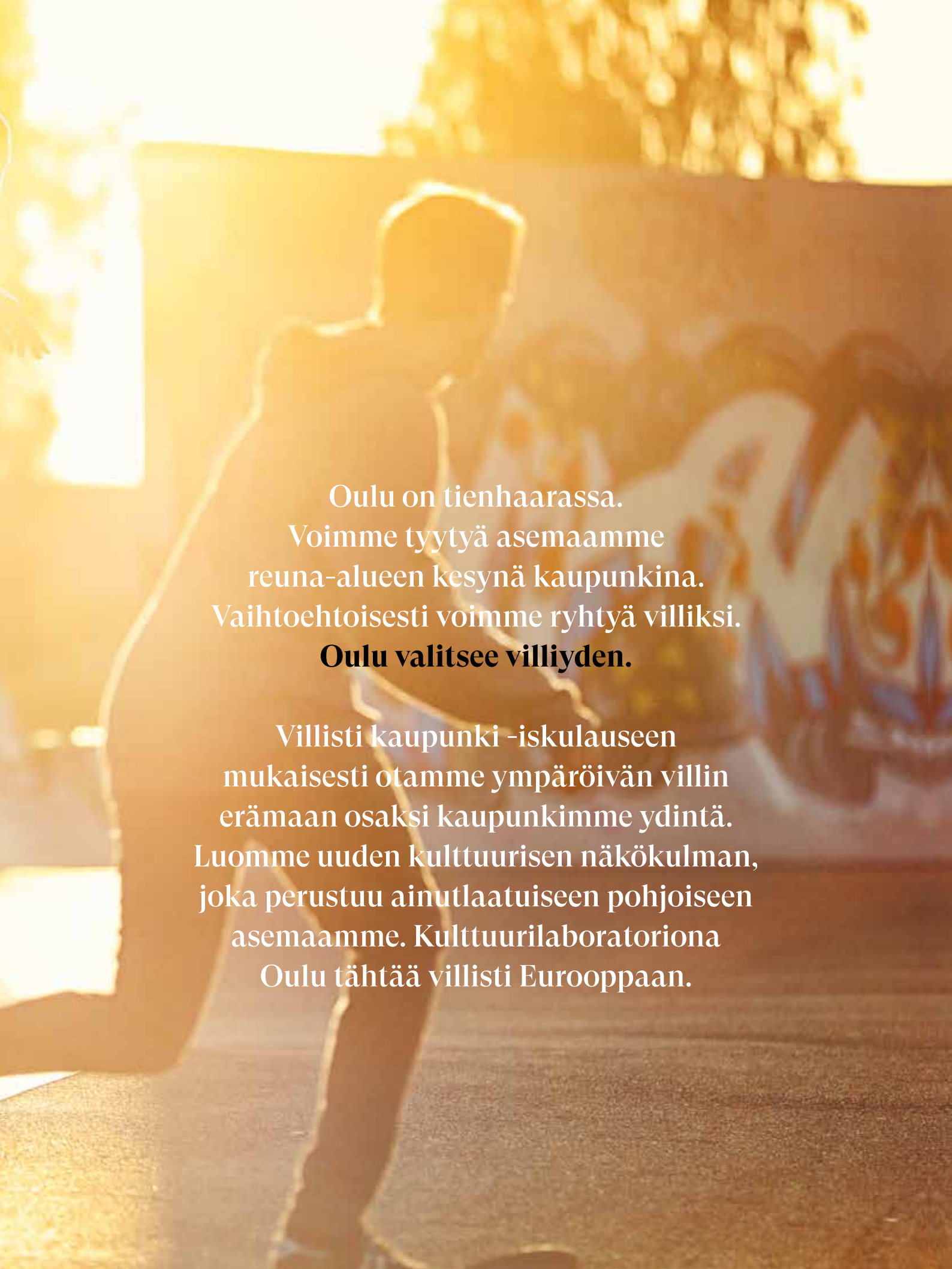
Yhteistyökumppanit: Rauhankone ry (FI), Oulun Yliopisto-seura (FI), Oulun yliopisto (FI), Helsingin yliopisto (FI), Rauhaliitto (FI), Aveiro2027 (PT), Conversation Festival LAMPA (LV), Oulun ensi- ja turvakoti ry (FI), Erätauko-säätiö (FI), Forgotten Fronts (FI), NTRNZ Media Oy (FI), Liepaja2027 (LV)

Budjetti: €€€

Teema

Villisti kaupunki

Oulu on tienhaarassa.
Voimme tyytyä asemaamme
reuna-alueen kesynä kaupunkina.
Vaihtoehtoisesti voimme ryhtyä villiksi.
Oulu valitsee villiyden.

Villisti kaupunki -iskulauseen
mukaisesti otamme ympäröivän villin
erämaan osaksi kaupunkimme ydintä.
Luomme uuden kulttuurisen näkökulman,
joka perustuu ainutlaatuiseen pohjoiseen
asemaamme. Kulttuurilaboratoriona
Oulu tähtää villisti Eurooppaan.

OPERA GOES WILD

The Rise of the Tar Kingdom

Oulu2026 ravistelee myös oopperaa. Haluamme tavoittaa myös muut kuin perinteiset oopperayleisöt ja päästää taidemuodon villiyyden valloilleen.

Oulu2026 tilaa uuden oopperan, jonka taiteellisesta johdosta vastaa maailman huippuohjaajiin kuuluva **Phelim McDermott** (UK). McDermott on lontoolaisen *Improbable*-teatterin perustajajäsen, joka on tunnettu luovasta ja rajoja rikkovasta ajattelustaan. Improbable-teatteri on kuuluisa teatterin esitysmuotojen uudistajana. Eri taidemuotoja yhdistelemällä Improbable on luonut unohtumattomia esityksiä. Oulu2026-ohjelmaa varten McDermott tuo oululaisen *Mieskuoro Huutajat* ja maailmankuulun kontratenorin **Antony Roth Costanzon** (US) samaan esitystilaan.

McDermott soveltaa tuotantoon Open Space -menetelmää, jonka avulla otetaan paikallinen yhteisö osaksi luovaa prosessia. Esityksen yhteisöllisyys ja yleisö ovat kiinteästi yhteydessä tuotantoprosessiin, jossa paikkasidonnainen ooppera tuo entiseen teollisuuskiinteistöön villiyyttä ja uudistaa sen kulttuurikeskukseksi ja hätkähdyttävän kulttuurielämyksen näyttämöksi.

The Rise of the Tar Kingdom on rituaalinen ooppera, joka kertoo uuden tarinan Oulusta käyttämällä välineenä nukke-teatteria (**Scott Wright**, AU), koreografiaa (**Rosemary Lee**, UK), orkesteria (*Oulu Sinfonia*) – ja huutamista! Lavaste-suunnittelija on **Kati Lukka** (FI) ja tekstin kirjoittaa perinteisestä libretististä poiketen kirjailija **Riikka Pulkkinen** (FI).

McDermottin yhteisöllisellä työskentelytavalla tarina syntyy tekstistä ja tuotantosuunnittelusta. Menetelmä uudistaa oopperan tekemistä ja luo tapahtuman, jossa orkesteriteos tuodaan osaksi kiehtovaa ja helposti lähestyttävää uutta tilaa, missä suunnittelu, rakentaminen ja säveltäminen ovat rinnakkain kulkevia prosesseja. Tavanomaisesta käytännöstä poiketen säveltäjä otetaan mukaan vasta myöhemmin osaksi demokraattista luovaa prosessia.

Hankkeen ydintä on valmiuksien kehittäminen siten, että nuoren polven suomalaiset tekijät seuraavat ja avustavat kokenutta ydintiimiä. Toivomme projektin synnyttävän uutta tekemisen tapaa seuraavan sukupolven oopperantekijöille. Tavoitteena on ammatillisen kokemuksen mullistaminen.

”Haluan viedä katsojat unenomaiselle matkalle. Käyttämäni epälineaarinen menetelmä sopii pelaamiseen ja intensiivisiin ja lyhytkestoisiin visuaalisiin kokemuksiin tottuneille nuorille. Esityksen loputtua yleisö näkee oman kaupunkinsa ja myös oopperan taidemuotona uudella tavalla.”

-McDermott

Vain kokonaisvaltainen oopperakokemus voi viedä yleisön ritualistiselle muutosmatkalle, joka on vuoden 2026 kulttuurikaupunkikokemuksen ydintä. *The Rise of the Tar Kingdom* on yllättävän ajan rituaaliooppera.

Budjetti: €€€

Ohjelmalinja: ART TAKEOVER!

Vipinää! Tanssi, sirkus, runous ja taide vyöryvät Oulun yli. Taiteeseen voi törmätä mieleenpainuvassa tapahtumassa tai arkisessa piipahduksessa ruokakaupassa. Taide virittää kokijansa luovuuteen työpaikalla ja saa hymyilemään keskellä päivää.

CCC-tekijä: sykkivä kaupunki, luova työssäkäynti, digitaalisuus

Kokonaisbudjetti: 1 950 000 €

Delta Life

Oulujoen rannat toimivat kulissina sarjalle immersivisiä esityksiä: dronet tanssivat vetten yllä, rauhantahtoiset ilmakitarajoukot tekevät Oolannin sodasta kiehtovan tulkinnan, tanssija esiintyy koskenlaskijana. Luvassa on yllättäviä pop-up-esityksiä, työpajoja ja tapaamisia. Matkaa jokimaisemassa voi seurata useissa mediakanavissa.

Joet yhdistävät kansoja ja kuljettavat kertomuksia maailmalla maailmassa. Vuorovaikutus tiivistyy jokien alati muuttuvilla suistoalueilla ja osoittaa tietä tulevaisuuteen. Delta Life -tuotantoon kutsutaan kansainvälisiä taiteilijaryhmiä tutkimaan aikaa, paikkaa ja tarinoita yhdessä paikallisväestön kanssa Oulun seudun jokien varrella. Valmisteluvuosien taiteellisten tutkimusmatkojen tuloksia esitellään Oulujoen suistossa speaktaakkelissa, jossa kaikki voivat juhlaa villiä kesää vuoden 2026 elokuussa.

Toteuttaja: Oulun juhlatiimat (FI)

Yhteistyökumppanit: Walk the Plank (UK), Arctic Drone Labs (FI), Metsähallitus (FI), Pohjanmaan-Kainuun Luontopalvelut (FI), Maaseudun sivistysliitto (FI)

Missä: Hupisaaret, Oulujoen suisto, maakunnan jokivarret

Budjetti: €€€

Exploring ART

Noin 50 ympäristöön sijoitettua taideteosta muuttaa Oulujokivarren seitsemän kaupunginosaa kiinnostaviksi ja omaleimaisiksi taidealueiksi. Exploring ART tuo taidetta asuinalueille, missä sitä voi kohdata yllättävissä paikoissa. Merkittävä osa teoksista jää sijoituspaikalleen pysyvästi.

Exploring ART huipentuu kansainväliseen kuvataidefestivaaliin. Festivaali laajentaa kuvataiteen perinteiset näyttely- ja esityskäytännöt sekä taiteen kohtaamisen tavat urbaaniin tilaan uudella tavalla ja tarjoaa mukaansatempaavan poikkileikkauksen nykytaiteen kentästä. Osallisuuteen perustuva festivaaliohjelma liittyy paikallisen globaaliin saattamalla Oulun seudun tekijät yhteyteen Euroopan taiteen virtauksien kanssa. Kulttuuriohjelman kuraattoriryhmä valitsee ohjelman taiteilijat kansainvälisten avointen hakujen kautta.

Toteuttajat: Oulun Taiteilijaseura -63 ry (FI), Suomen Kuvataidejärjestöjen Liitto (FI)

Yhteistyökumppanit: Sculpture Network, The International Association of Art (IAA), ADKV – Die Arbeitsgemeinschaft Deutscher Kunstvereine (DE), bbk berlin – berufsverband bildender künstler*innen berlin (DE), Sammenslutningen af Danske Kunstforeninger (DK), Norske Kunstforeninger (NO), Sveriges Konstföreningars Riksförbund (SE), Konstnärsalliansen (SE), Oulun taidemuseo (FI)

Missä: Oulujoki (7 kaupunginosaa): Oulun keskusta, Pikisaari, Hietasaari, Toppilansaari, Toppilansalmi, Meri-Toppila ja Tuira

Budjetti: €€€

The Art of Work

Taide voi vaikuttaa organisaation tapaan käsitellä tulevaisuuden ratkaisuja. Taiteellisella ajattelutavalla yritykset voivat löytää uusia strategioita, johtamisen ratkaisuja, liiketoimintamalleja tai viestintävälineitä. Futurologien mukaan koneet tekevät pian kaiken automatisoitavissa olevan työn. Jos se pitää paikkansa, edessämme on täysin uudenlaisia mahdollisuuksia yhteiskunnan ja työnteon uudistamiseen. Luovuudesta tulee ihmisen tärkein taito.

Yhteistyössä Jean-Baptiste Say Institute for Entrepreneurship -instituutin kanssa toteutettava The Art of Work kutsuu oululaisia ja eurooppalaisia organisaatioita kehittämään uusia taiteeseen perustuvia ajattelumalleja,

kansainvälisiä työpajoja, pilottiprojekteja ja konferensseja. Vuosi 2026 muuttaa Oulun seudun organisaatiot villeiksi luovuuden laboratorioiksi.

Toteuttajat: Blueberryland Productions (FI), Oulu2026

Yhteistyökumppanit: Jean-Baptiste Say Institute for Entrepreneurship (FR), Art Thinking Collective, Ecole Pro Centre Pompidou (FR), Oulun kaupunki (FI)

Budjetti: €€

Hybridise Your Festival

Koronapandemia on ollut musertava isku tapahtumateollisuudelle. Koko alaa uhkaavassa tilanteessa tekijät ovat osoittaneet kekseliäisyyttä ja sisua muun muassa striimaamalla elävää ohjelmaa olohuoneisiin. On toki selvä, ettei elävän esityksen aitoja tunnelmia ja tuoksua voi täysin korvata digitaalisesti. Mutta siitä ei olekaan kysymys. Ratkaisu ei ole joko-tai vaan sekä-että: hybridi.

Hybridise Your Festival yhdistää tapahtumatuottajien kansainvälisen verkoston sekä peli- ja AV-sektorin ammattilaiset. Oulun seudun festivaalitarjonnan helmet jaetaan digitaalisesti suoraan kuluttajien älylaitteisiin. Virtuaalinen ja lisätty todellisuus tarjoavat mahdollisuuksia digitaalisille live-esityksille. **Ne rikastavat esityksiä, nostavat saavutettavuuden uudelle tasolle, mahdollistavat vuorovaikutuksen live-yleisön kanssa ja saavat festivaaleille uusia yleisöjä.**

Tapahtumien striimaus sujuvasti erilaisten kanavien kautta edellyttää uusia taitoja. Monipuoliset jakelukanavat lisäävät kykyä selvittää tulevaisuuden viruksista ja muista vitsauksista. Tulevaisuudessa voimme jakaa kulttuurisia sisältöjä kaikkialle Eurooppaan kaikissa tilanteissa. Uusi teknologia tarjoaa täysin uudenlaisia mahdollisuuksia kulttuuriyleisölle. Älä jää jälkijunaan vaan valmistaudu uusiin kokemuksiin – me varmistamme, ettet putoa kyydistä.

Toteuttaja: Oulu2026

Yhteistyökumppanit: Pohjois-Suomen elokuvakomissio (FI), The European Festivals Association (EFA), Juurista latvoille -hanke, LiveFIN ry (FI), Nitra2026 (SK), paikalliset festivaalit

Budjetti: €€

Tanssija **Milla Virtanen** & mediataiteilija **Leevi Lehtinen**
Muraali: **Andrew Bird & Baidak Iliya**. Tuotanto: Kulttuuriyhdistys Kulttuuribingo

Bang Bang Riviera

Kannat kattoon! Tapahtuma vie osallistujat unohtumattomalle retkelle Ouluun ja sen ympäristöön. Luvassa on eri tyyllilajeja, taidemuotoja ja elävää suomalaista perinnettä. Luonnon vehreys, katutaiteilijoiden villi energia, tanssitaiteilijoiden hienostunut ylväys ja mannermaisten klubien kirjo. Kaikkiin tapahtumapaikkoihin pääsee kestävillä kulkutavoilla; skeittaamalla, pyörällä, juoksemalla, rullaluistimilla tai vaikkapa sauvakävelemällä.

Intiimejä tapahtumapaikkoja ovat salakapakka, paluu vuoteen 1967, tanssiduon esitys *”Rakkauden kesästä”*, suuren kuoron laulu metsässä. Jokainen yleisön jäsen istuttaa oman taimen ennalta sovittuun paikkaan, jolloin istutuksesta muodostuu ympäristötaideinstallaatio. Retki päättyy pihajuhlalle, jossa tanssitaan yhdessä DJ:n valitseman eurooppalaisen ”old school” tanssimusiikin tahtiin. Tarjoilu tulee suoraan leirinuotiolta.

Toteuttajat: Milla Virtanen & Leevi Lehtinen (FI)

Yhteistyökumppanit: Taiteilijoita Belgiasta, Portugalista, Tšekiästä, Irlannista, Hollannista ja Suomesta

Budjetti: €€

Ohjelmalinja: **LUOVAT KYLÄT**

Luovat kylät -ohjelmalinja muokkaa kaupunkia ja sen kulttuuri-ilmastoa tuomalla kaupunkitilaan luovuuden paikkoja.

CCC-tekijä: kulttuuriset oleskelutilat, tilojen uudistaminen, nuorten kaupunki

Kokonaisbudjetti: 850 000 €

Pikisaari – Luova saari

Pikisaarella on erityisasema Oulun historiassa. Saari on saanut nimensä siellä muinoin sijainneesta pikiruukista. Nykyisin saarella asuu ja työskentelee eri alojen taiteilijoita ja käsityöläisiä. Saaren työpajat ja studiot ovat kuitenkin auki yleisölle vain harvoin. Nyt siihen tulee muutos!

Pikisaaresta kehitetään ainutlaatuinen kulttuurisaari, jossa taide, luonto ja luovuus kukoistavat rintan

rinnan, aivan kaupungin keskustan kupeessa. Saarella toimivat luovan työn tekijät auttavat muuttamaan Pikisaaren vuonna 2026 urbaaniksi kyläksi, Oulun asukkaiden, taiteilijoiden ja turistien yhteiseksi kulttuurikeitaaksi.

Oulu2026 keskittyy tukemaan Pikisaaren vanhan villatehtaan kehittämistä. Tehtaasta muodostetaan saaren kulttuurityöntekijöiden yhteinen kulttuurikeskus. Saarella toimii taiteilijoita ja muotoilijoita, käsityöläisiä, muusikoita, elämyspalveluiden tuottajia, luovien alojen yrityksiä ja yhteisöjä. Tärkeän lisän villatehtaan toimintaan tuovat läpi vuoden yleisölle auki olevat tilat, ravintolat, black box -tyyppinen kulttuuritila, galleriat ja muut yhteiset tilat. Alueen houkuttavuutta lisäävät myös asukkaiden ja kaupungin muiden toimijoiden järjestämät yhteisötapahtumat.

Toteuttajat: Oulun kaupunki (FI), Oulu2026

Yhteistyökumppanit: P60 Podium Amstelveen (NL), Oulu Urban Culture ry (FI), Kulttuurikiihdyttämö ry (FI), Kulttuuriyhdistys Kulttuuribingo ry (FI), Galleria Harmaja (FI), PROTO ry (FI)

Budjetti: €€

Hiukkavaara – Kulttuurikasarmi

Armeija muutti Hiukkavaaran parakeista yli 20 vuotta sitten. Sittemmin taiteilijat ovat vallanneet tyhjiksi jääneitä tiloja. Nykyisin Hiukkavaarassa toimii 250 bändiä, 50 kuvataiteilijaa ja lukuisia urheilu- ja käsityötoimijoita. Hiukkavaara avataan suurelle yleisölle. Lähitulevaisuudessa keskitytään festivaalien, tapahtumien ja ravintoloiden kehittämiseen alueella.

Residenssiohjelmaan kutsutaan luovien alojen tuottajia muista Euroopan luovista keskuksista. Tarkoituksena on kehittää yhdessä malleja vanhan infrastruktuurin remontoimiseksi kulttuurin ja yleisön käyttöön kestävällä tavalla.

Toteuttajat: Koy Hiukan Piha (FI), Kokardiklubi ry (FI), Kulttuurikasarmi ry (FI)

Yhteistyökumppanit: Oulun kaupunki (FI), eurooppalainen Trans Europe Halles-verkosto

Budjetti: €€

SmART Hospital

Oulussa kahdeksan prosenttia asukkaista käyttää 80 prosenttia kaupungin sosiaali- ja terveydenhoidon resursseista. Mitä tapahtuisi, jos tämän väestöosan onnellisuus ja terveys kohentuisivat? SmART Hospital tarjoaa yhden vastauksen. Uuden, luovan terveydenhoidon keskiössä on taide, elämän kaikissa käännteissä.

SmART Hospital on uraauurtava yhteistyöhanke, jonka osapuolina ovat Oulu2026 ja EU:n pohjoisin yliopistosairaala, Oulun yliopistollinen sairaala, jossa on käynnissä mittava, yhteensä noin 1,6 miljardin euron uudisrakennusohjelma. SmART Hospital -hankkeessa yhdistetään kulttuurisen hyvinvoinnin menetelmiä korkealuokkaiseen terveydenhoitoon – terveys ei ole vain sairauden poissaoloa.

SmART Hospital toimii kolmella tasolla:

Ensinnäkin kulttuurisen hyvinvoinnin verkosto yhdistää yliopistolliset sairaalat paikallisen ja kansainvälisen kulttuurisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Verkoston ensisijainen tehtävä on jakaa uusinta tutkimustietoa ja testata alan parhaita käytäntöjä. Vuonna 2026 aiheesta järjestetään kansainvälinen konferenssi.

Toiseksi taiteilijat ja sairaalan henkilökunta, opiskelijat mukaan lukien, kehittävät yhdessä Luova hoito -periaatetta, jonka tarkoitus on kulttuurisia ja taiteellisia keinoja käyttäen edistää kuntoutumista ja terveyden ylläpitämistä. Kolmanneksi

sairaalassa järjestetään sarja taide-elämyksiä, kuten näyttelyitä ja esityksiä, jotka tukevat niin potilaiden tervehtymistä kuin henkilökunnan työhyvinvointia.

Toteuttajat: Oulun yliopistollinen sairaala (FI), Oulu2026

Yhteistyökumppanit: Arts Ability Programme, Wexford (IE), Alder Hey Children's Hospital and Royal Salford Hospital (UK), Euroopan kulttuuripääkaupungit Tartto (EE), Bad Ischl (AT), Bodø (NO), Turku (FI) ja Kaunas (LT), Taidekeskus Kulttuuri-Kauppila (FI), OLKA® (FI), Museo- ja tiedekeskus Luuppi (FI), Kulttuuritalo Valve (FI), Oulun Tähtisirkus (FI), Pohjois-Pohjanmaan liitto (FI), PROTO ry (FI), Sairaalaklovnit ry (FI), Vapari ry (FI)

Budjetti: €€

Rethinking Libraries

Oulun pääkirjasto avataan remontin jälkeen vuonna 2026. Uusittu talo tarjoaa kulttuuri-ilmastonmuutokselle tilat, joissa kulttuuri elää ja on käsinkosketeltavasti läsnä.

Kirjasto on kestävä ja vastuullisen kehityksen majakka. Se on ostoskeskuksen ekologinen vastapari, jossa ei voi ostaa mitään, mutta jossa voi silti pitää hauskaa, viettää aikaa ystävien kanssa, olla luova ja käyttää uusinta teknologiaa.

Kansalaiset rakastavat kaikista kaupungin kulttuurilaitoksista eniten kirjastoja. Kirjastot ovat matalan kynnyksen paikkoja, joissa pääsee osalliseksi kulttuurista, tiedosta ja demokratiasta. Ne ovat avoimia, turvallisia ja esteettömiä tiloja, merkityksellisten ja riemastuttavien kohtaamisten paikkoja. Oulun pääkirjasto toimii yhteiskehittämisen ja STEAM-filosofian hautomona, joka mahdollistaa tulevaisuuden innovaatioita ja korostaa niiden keksimiseen vaadittavaa luovuutta. STEAM-filosofiassa yhdistyvät tiede (science), teknologia (technology), insinööritaito (engineering), taide (art) ja matematiikka (mathematics).

Kirjastojen tulevaisuus alkaa tästä. Tule mukaan!

Toteuttaja: Oulun kaupunginkirjasto (FI)

Yhteistyökumppanit: Deichman Bibliotek – Oslo Public Library (NO), Stormen bibliotek – Bodø (NO), Oulun kaupungin koulut (FI), Kulttuuritalo Valve (FI), Museo- ja tiedekeskus Luuppi (FI), Oulun Sarjakuvakeskus (FI), Oulun kirjailijaseura ry (FI), Oulun teatteri (FI), Oulu Sinfonia (FI)

Budjetti: €

Creative Campus

Vuonna 2026 Oulu näyttää ja tuntuu todelliselta opiskelijakaupungilta, kun uudet nuorekkaat kulttuuri-ilmaston tuulahdukset elähdyttävät niin paikallisia asukkaita kuin turistejakin. Vaikka Oulussa on yksi Euroopan laajimmista kampusalueista, tuntuu se usein olevan erillään muusta kaupungista niin fyysisesti kuin henkisesti. Kokonaisuuden tavoitteena on yhdistää toisiinsa luovuus-

della kaupunki ja yliopisto, tuoda tutkimus ja opiskelijakulttuuri kaupungin sydämeen ja vastavuoroisesti viedä taidetta ja tapahtumia kampukselle.

Kaupungin keskustan ravintolat, klubit, tapahtumat ja kulttuuritilat muuntuvat kaikille avoimiksi tieteen tapahtumapaikoiksi. University Business Forum, Tutkijoiden yö ja Festival of Cultures ovat kaikki tapahtumia, joissa tiede jalkautuu yleisön pariin. Opiskelijavuoden lähtölaukaus on Avanto-tapahtuma, joka tekee opiskelijakulttuurin näkyväksi kaikkialla Oulussa.

Vastaavasti yliopistokampuksen tilat avataan taiteelle ja kulttuurille. Yliopiston CampusStage ja Tiedepuutarha ovat tapahtumapaikkoina Oulu2026-kulttuuriohjelmalle. Taide ja kulttuuri tulevat tiedeyhteisön ytimeen ja kutsuvat opiskelijoita kaikista Euroopan yhteistyöyliopistoista mukaan juhlimaan!

Toteuttajat: Oulun yliopisto (FI), Oulun yliopiston ylioppilaskunta (FI)

Yhteistyökumppanit: Oulun ammattikorkeakoulu (FI), Oulun kaupunki (FI), University of Deusto (ES), Ruhr University Bochum (DE), University College Cork (IE), Koç University (TR), University of Liège (BE), Erasmus University Rotterdam (NL), University of Zagreb (HR)

Missä: Linnanmaan kampus, Kontinkangas, Oulun keskusta
Budjetti: €€

#Kulttuurimonopoli

#Kulttuurimonopoli on malli, joka pelillistää tyhjillään olevien tilojen käyttöä ja osallistaa pelaajia eri aloilta. Mukana on niin kulttuuritoimijoita, kiinteistönomistajia kuin julkishallintoakin. Kaupungin keskusta muuttuu elämää sykkiväksi kulttuurijuhlaksi. Näyteikkunoihin ilmestyy taidetta ja kaupunki näyttäytyy uudenlaisena taiteellisen yhteiskehittämisen alustana.

Oulun keskustassa on useita tyhjiä liiketiloja. Pandemian ja verkkokaupan yleistymisen seurauksena tiloja voi hyvinkin tulla lisää. Kaupungin keskustat voivat kuitenkin

olla paljon enemmän kuin vain kauppvoja. Ne voivat olla erilaisia, leikkisiä ja vetovoimaisempia kuin koskaan.

#Kulttuurimonopoli tuo tyhjiin tiloihin pop-up-näyttelyitä, pienimuotoisia teatteri- ja tanssiesityksiä, sirkusta – elämää ja väriä kaupungin keskustaan. **Kun liike-tilaan löytyy uusi vuokralainen, villit esitykset muuttavat seuraavaan tyhjään tilaan.** Malli on jo perustaltaan skaalautuva ja sitä voidaan käyttää kulttuuri-ilmaston muuttamiseen paitsi Oulun keskustassa myös lähiöissä ja koko Oulun seudulla.

Toteuttajat: Oulu2026, Oulun kirjailijaseura ry (FI)
Yhteistyökumppanit: Nitra2026 (SK), Oneday Regeneration (UK), Flow Productions (FI), JoJo – Oulun Tanssin Keskus (FI), Oulun Taiteilijaseura -63 ry (FI), Pohjoinen Valokuvakeskus (FI), PROTO ry (FI), Soiva Siili ay (FI), The Irish Festival of Oulu ry (FI), Nukketeatteri Akseli Klonk (FI), Oulun Sarjakuvakeskus (FI)
Budjetti: €€

Sopukka

Oulu muistuttaa monia Euroopan kaupunkeja siinä, että sen julkiset tilat tukevat harvoin luovuuden perusedellytyksiä: avointa pääsyä, tasa-arvoa ja vuorovaikutusta. Sopukka on urbaani kulttuurihanke, joka muuttaa julkisia epäpaikkoja tiloiksi, joissa asukkaat voivat viihtyä joko itsekseen tai seurustella muiden kanssa. Sopukat ovat aina ilmaisia ja avoimia kaikille. Voit vain rentoutua.

Kuvittele mielessäsi pieniä ja viihtyisiä kaupunkitiloja, jotka tarjoavat kulttuurikokemuksia, ällistyttäviä arkkitehtonisia keksintöjä ja puistoja, jotka houkuttelevat lueskelemaan tai pelaamaan lautapelejä. Oulun sopukoissa ja nurkkauksissa vaelteleminen saa kulkijan katsomaan arjen ympäristöä uudella tavalla.

Ilmastoystävälliset sopukat säteilevät taiteellista sisältöä ja tukevat yhteisöllisyyttä sekä spontaaneja kohtaamisia. Sopukoiden ja niiden sisältöjen suunnittelusta vastaa

kansainvälinen tiimi. Tilat syntyvät yksi kerrallaan osallistavassa prosessissa ja ovat valmiina vuonna 2026. Sopukoiden konsepti pilotoidaan 2021–2022 lähiöiden kehittämishankkeen kuluessa.

Toteuttaja: Oulu Urban Culture (FI)
Yhteistyökumppanit: Trecin2026 (SK), The Living Room Project, Boden (SE), MateraHub (IT), San Sebastian (ES), eurooppalainen Placemaking Europe -verkosto, Jeessjeesgood Collective (FI), Oulun kaupunki (FI)
Budjetti: €€

AALTOSILO

Arvaatko, missä suomalaisen arkkitehtuurin suurmies Alvar Aalto kohtaa 3D-teknologian ja kulttuuriperinnön? Vastaus on tietenkin AALTOSILO. Factum Foundationin projektin tarkoituksena on tehdä entisestä hakesiilosta maailmanluokan tutkimus- ja vierailijakeskus, jossa tiede kohtaa kulttuurin. Aallon innovatiivinen, katedraalia muistuttava betonirakennus, Toppilan sellutehtaan hakesiilo, muuttuu monitoimitilaksi, joka tarjoaa niin näyttelyitä kuin esityksiä yleisölle. Rakennus on alueella, jossa ei ole juurikaan kulttuuritarjontaa.

Lisärakennuksessa käytetään kestäväään rakentamiseen kehitettäviä muunnelmia perinteisistä materiaaleista kuten ekobetonia ja laminoitua Celluwood-puuta. Uudessa keskuksessa kehitetään muun muassa digitaalisia 3D-tallemismenetelmiä, koulutusta ja taitojen jakamista tarkoituksena osoittaa miten teknologia voi auttaa meitä näkemään maailman tuorein silmin. Tallentamisessa keskitytään pohjoisen paikalliskulttuurien ja luonnon-ympäristöjen säilyttämiseen yhteistyössä koti- ja ulkomaisten yliopistojen, säätiöiden ja taiteilijoiden kanssa. AALTOSILO tuo esille Pohjolan teollisen arkkitehtuurin merkitystä ja teollisuuden vaikutuksia ympäristöön.

Toteuttajat: Factum Foundation (ES), Skene Catling de la Peña (UK/ES)
Yhteistyökumppanit: Oulun yliopisto (FI), Oulun ammattikorkeakoulu (FI), Alvar Aalto -säätiö (FI)
Budjetti: €€

Ohjelmalinja: **STREAM TO THE FUTURE**

Aito ja kestävä kulttuuri-ilmastonmuutos alkaa lapsista ja nuorista. Oulun koulut ja kulttuuripalvelut yhdistävät voimansa ja etsivät ratkaisuja tulevaisuuden haasteisiin taiteen, tieteen ja teknologian risteyskohdassa.

CCC-tekijä: kulttuurin kautta oppiminen, luovuuden kehittäminen, lasten kulttuuri Euroopassa

Kokonaisbudjetti: 690 000 €

Lastenkulttuurikeskus STREAM

Oulun uusi vuonna 2026 avattava lastenkulttuurin keskus on nimeltään STREAM. Nimen taustalla on STEAM-filosofia, joka tulee sanoista Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics. Lisäkirjain R for Reading kertoo siitä, miten lastenkulttuurikeskus kiinnittää erityistä huomiota lasten innostamiseen lukemiseen ja monilukutaitoon. Aineellisesta ja virtuaalisesta tilasta rakentuva ainutlaatuinen keskus yhdistää taidetta, tiedettä ja teknologiaa ja tukee siten vapaata tapaa lähestyä ajattelua ja luovuutta.

STREAM-keskus nostaa esiin Oulun tavoitteen tulla johtavaksi STEAM-filosofian soveltajaksi lasten ja nuorten luovuuskasvatuksessa. Varhaislapsuudesta lukioon ulottuvalla opinpolulla koulut ja luovan sektorin toimijat voivat työskennellä entistä tiiviimmin yhdessä. Oulu rakentaa kansainvälisen verkoston kaupungeista, jotka ovat kiinnostuneet tai toteuttavat itse STEAM-filosofiaa.

Toteuttajat: Oulun kaupunginkirjasto (FI), Kulttuuritalo Valve (FI)

Yhteistyökumppanit: Paikalliset kulttuuritoimijat ja ammattitaiteilijat, kirjailijat ja kirjallisuuden opettajat, kansainvälinen lastenmuseoiden yhdistys Hands on!, Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto ry (FI), Aveiro 2027 (PT), Liepaja 2027 (LV)

Budjetti: €€

Taiteen taimet – lasten biennaali

Taiteen taimet istutetaan jo varhaislapsuudessa. Projektissa päiväkodeista kehitetään uudenlaisia taiteellisia ja esteettisiä ympäristöjä sekä kannustetaan varhaiskasvattajia omaksumaan taiteeseen ja kulttuuriin perustuvia menetelmiä. Taiteen varhaiskasvatuksen laatutunnus pilotoidaan ja lanseerataan yhdessä eurooppalaisten yhteistyökumppanien kanssa.

Kaikki huipentuu lasten biennaaliin, joka järjestetään ensimmäisen kerran 2024 ja uudelleen 2026. Biennaalin

ohjelma keskittyy tapahtumiin ja lasten tekemän taiteen näyttelyihin. Biennaalin ohjelmassa lasten itse tuottamaa kulttuuritoimintaa esitellään kokonaisen kuukauden ajan.

Toteuttajat: Oulun kaupunki (FI), Oulu2026

Yhteistyökumppanit: Museo- ja tiedekeskus Luuppi (FI), Kulttuuritalo Valve (FI), Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry (FI), Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto (FI), Aveiro2027 (PT), eTwinning, Big Bang – Adventurous music festival for a young audience (BE), Nitra2026 (SK)

Budjetti: €€

Frozen Nights

Miten Pohjolan perukoilta voi luoda itselleen uran elokuva-alalla? Vastaus on yksinkertainen: tee elokuvaa siellä, missä olet! Kun päivät ovat pimeitä ja luonto verhoutuu pakkaseen ja jäähän, käynnistetään uusi kansainvälinen elokuvatapahtuma ja -kilpailu, Frozen Nights.

Tapahtumassa on mukana 13–22-vuotiaita nuoria eri maista, kulttuureista ja taustoista. Ouluun heidät vetää yhteinen intohimo elokuvaan. Tapahtumassa nuoret saavat ohjausta elokuvan tekemiseen alan asiantuntijoilta ja ammattilaisilta. Ohjelmassa on elokuvanäytöksiä, ammattilaistapaamisia, masterclass-luentoja sekä loppugaala, jossa palkitaan elokuvakilpailuun osallistuneita töitä.

Frozen Nights yhdistää kansainvälisen elokuvamaailman eri puolilta maailmaa tulevien nuorten taiteelliseen näkemykseen. **Tapahtuman tavoitteena on nostaa Oulu Suomen elokuvakoulutuksen kärkeen.**

Toteuttajat: Oulun lastenkulttuurikeskus (FI), Valveen elokuvakoulu (FI)

Yhteistyökumppanit: Oulun kansainvälinen lasten- ja nuortenelokuvien festivaali (FI), Koulutus kuntayhtymä OSAO (FI), Olympia International Children and Youth Film Festival (EL), Nordic Youth Film Festival NUFF (NO), Schlingel – International Film Festival for Children and Young Audience (DE)

Budjetti: €€

Ohjelmalinja: URBAN BOOST

Urban Boost -ohjelmalinjassa nuorille annetaan mahdollisuus rakentaa tulevaisuutta omin ehdoin ja haastaa kalkkeutuneita rakenteita.

CCC-tekijä: nuorisotyöttömyyden hoitaminen, inspiroiva tulevaisuus, paikallisesta globaaliin

Kokonaisbudjetti: 1 430 000€

Kesytön konttori

Moni nuori kokee Oulun tylsänä kaupunkina, joka ei tarjoa mahdollisuuksia. Missä ovat villit tapahtumat ja eurooppalaiset kuviot? Kesytön konttori tuo tähän muutoksen. Sen ydin on nuorten tekijöiden tuotantotoimisto, joka tuottaa kadut valtaavia korttelijuhlia, yhteisöllistä kaupunkikulttuuria, julkisia taideprojekteja, speaktaakelimaaisia klubeja sekä intiimejä Boutique-festivaaleja kuten poikkitaiteellinen elektronisen musiikin *Frozen Man* -festivaalin jäätyneen Perämeren jäällä.

Konttorin oma kulttuurityöpaja tarjoaa nuorille työttömille työnhakijoille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kulttuurin, musiikin ja taiteen valmennusohjelmien kautta. Nuorten työntekijöiden osajapankki tuo kentälle myös uudenlaisia työllisyysratkaisuja sekä käynnistämällä innovatiivisen Art Up -prosessin.

Kesytön konttori tuo eurooppalaista sykettä pohjoiseen EU:n Euroopan solidaarisuusjoukkojen ja Erasmus+ -ohjelmien kautta, samalle kun se tarjoaa suomalaisille nuorille mahdollisuuden eurooppalaiseen yhteistyöhön. Haluamme lähettää vahvan yhteiseurooppalaisen viestin nuorille: voit toimia ja vaikuttaa siellä, missä olet!

Toteuttaja: Oulu Urban Culture (FI)

Yhteistyökumppanit: P60 Podium Amstelveen (NL), Radi Vidi Pats (LV), Pikisaari Creative Island (FI), Oulun kaupunki, Sivistys- ja kulttuuripalvelut (FI), Kulttuuriyhdistys Kulttuuribingo ry (FI), Rotos ry (FI)

Budjetti: €€€

Agentti 026

Voisiko oululainen ajoneuvoasentaja kertoa pakoputki-remontin ohessa asiakkaalleen alueemme värikkäistä musiikkifestivaaleista? Voisiko lähihoitaja lausua kainuulaista runoutta hoitotöidensä lomassa tai sähköasentaja ammentaa valotaiteesta uudenlaista luovuutta asennuksiinsa? Vuonna 2026 voi!

Vuosien 2022–2026 aikana Agentti 026 -hankkeessa koulutetaan 500 koulutuskuntayhtymä OSAO:sta valmistuvaa nuorta kulttuuriagenteiksi, jotka työnsä ohessa istuttavat kulttuurin siemeniä tuleviin työpaikkoihinsa ja yrityksiin Oulu2026-alueella. Luvassa on 2026 kulttuuritekoa, joiden värikkäät lopputulokset tulevat näkyville päätapahtumassa vuonna 2026.

Vuosittain toistuvissa tapahtumissa opiskelijat ja henkilökunta innostetaan tuomaan esiin alueen merkityksellistä kulttuuria osana oppilaitoksen opetusta. Koulutusyksikköjen kesken voidaan myös tehdä yhteistä opetustarjontaa ja toteutustapoja projektin aikana. Myös kansainvälinen opiskelija- ja asiantuntijavaihto sekä yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettavat kansainväliset leirit ja työssäoppimisjaksot ovat osa agenttitoimintaa.

Toteuttaja: Koulutuskuntayhtymä OSAO (FI)

Yhteistyökumppanit: Second Chance Gifts and Recycling (UK), Tartu Kutsehariduskeskus (EE), Ayuntamiento de Alcoy (ES), Gewerbliche Schule im Hoppenlau (DE), Landstede Groep (NL), Handwerkskammer Flensburg (DE), Prometna Šola Maribor, Srednja Prometna Šola (SI)

Budjetti: €€

MC Oulu

Mikä on Oulun soundi? Pohjoisen karuissa oloissa kypsynt musiikki on ainutlaatuista. Haluamme tuoda sen koko maailman kuultavaksi.

MC Oulu on nuorille muusikoille ja musiikkibisneksen toimijoille suunnattu huipputason mentorointiohjelma, joka helpottaa pohjoisten artistien nousua kohti kansainvälisiä kenttiä laaja-alaisesti. Esikuvina ovat esimerkiksi **Sentenced** (heavy metal), **Terveet Kädet** (hardcore punk), **Blind Channel** (violent pop) ja **Jori Hulkkonen** (elektroninen musiikki). Mielenkiintoista uutta musiikkia voidaan synnyttää juuri undergroundin ja valtavirran törmäyksistä.

Pohjoista tarinaa kehitetään monialaisessa tiimissä, joka koostuu musiikin ja esittävän taiteen, graafisen suunnit-

telun ja digitaalisen toimintaympäristön kotimaisista ja kansainvälisistä asiantuntijoista. Tervetuloa seuraamaan MC Oulun taiteilijoita Oulu2026-klubeille ja -festivaaleille. Kannattaa hyödyntää tilaisuus ennen kuin tekijät lähtevät maailmankiertueille!

Toteuttajat: Oulu2026, Oulun ammattikorkeakoulu (FI), Oulun konservatorio (FI)

Yhteistyökumppanit: The Association Européenne des Conservatoires (AEC) (NL), Saint Louis Music Center Srl SLMC (IT), Royal Academy of Music Aarhus RAMA (DK), Helsinki Records (FI), Rotos ry (FI)

Budjetti: €€

Generation Xulu

Xulu2026 on multimEDIATEOS, joka yhdistää perinteisiä näyttämöllä nähtäviä elementtejä – kuten teatteria ja tanssia – moderniin tekniseen toteutukseen. Immersiivisyyttä, virtuaalitodellisuutta ja pakopelien logiikkaa hyödyntävä Xulu2026 kääntää Oulun kurssin kohti tulevaa.

Vaikka nuorisokulttuuri Oulussa on vahvaa, kaupunki ei ole oikein onnistunut avaamaan sen kasvumahdollisuuksia nuorille itselleen. Ennen pitkää nuoret taiteilijat pakkaavat laukkunsa ja suuntaavat eteläiseen Suomeen parempien työmahdollisuuksien perässä. Xulu on Suomen katutanssiipiireissä tunnettu nimitys Oulun katutanssikulttuurille. Generation Xulu auttaa nuoria toteuttamaan itseään luovilla aloilla ja käyttämään taidetta Oulun kehittämiseen ilman, että heidän tarvitsee lähteä muualle.

Hanke rakentuu kansainvälisen tulevaisuustutkimuksen varaan. Se osallistaa eri taustoista tulevia nuoria ja antaa heidän kertoa, mihin suuntaan Oulua tulisi kulttuurisena kaupunkina kehittää. Keskustelua aiheesta käydään vuosittain järjestettävissä tulevaisuusseminaareissa. Xulu2026-esitys pohjautuu nuorten ajatuksiin ja ideoihin mahdollisista ja mahdottomistakin utopioista ja dystopioista.

Toteuttaja: GenXtra-kollektiivi (FI)

Yhteistyökumppanit: Goethe-Institut (FI), Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry (FI)

Budjetti: €€

Teema

Vastakohtien voima

Oulu on jyrkkien vastakohtien kaupunki, niin hyvässä kuin pahassa. Yöttömät yöt ja keskiyön aurinko, valottomat päivät sydäntalvella. Vastakohdat voivat yhdistää tai erottaa, niillä on myös kyky luoda jotain uutta.

Hailuodon kunnanjohtaja Aki Heiskanen

Underground Clash

Maailma muuttuu ennennäkemätöntä vauhtia, eikä useinkaan ole yksimielisyyttä siitä, miten muuttuvassa maailmassa tulisi edetä. Muutos vaikuttaa kaikkiin elämänalueisiin: kulttuuriin, politiikkaan, ympäristöön ja teknologiaan.

Vuonna 2026 toimimme yhdessä muuttuvien paradigmojen oloissa työskentelevien taiteilijoiden kanssa teknologisten innovaatioiden ja taiteen tekemisen rajapinnoilla. Vuoden kestävä näyttely pureutuu ilmastonmuutokseen ja ihmiskunnan suhteeseen ympäristöönsä. Näyttelyn taiteilijat tuottavat sen sisällöt ja tapahtumat yhdessä paikallisten yhteisöjen kanssa.

Oulun yhteistyökumppani ja kuraattori hankkeessa on *Pace Galleryn* ja *Emerson Collectiven* kehittämä *Superblue*, uraauurtava sosiaalinen toimintatapa. Superblue on erikoistunut kehittämään laajamittaisia immersiiivisiä, elämyksellisiä installaatioita, jotka ovat sekä merkityksellisiä että näyttäviä. Sen perusfilosofian mukaan taiteella on voimaa muuttaa tapamme nähdä maailma.

Underground Clash -ohjelman keskeisin osa on tanskalaisen **Jakob Kudsk Steensenin** tilausteos. Itseään digitaaliseksi puutarhuriksi kutsuvan taiteilijan teoksissa yhdistyvät ai-neellinen, virtuaalinen, todellinen ja kuvitteellinen maisema yhdistetyn todellisuuden interaktiivisiksi installaatioiksi. Teokset tutkivat ihmisen, tekniikan ja luonnon kohtaamista. Steensenin teoksiin liittyvien verkkoalustojen avulla niitä on mahdollista kokea myös muualta käsin.

Tilausteokseen liittyvässä residenssissä Steensen tutkii alueellisia ja pohjoisen Euroopan ilmastokysymyksiä, tapaa tekniikan ja tieteen asiantuntijoita, tutkijoita ja kansalaisia, pelaajia ja taiteilijoita.

Mukana on myös kolmen huipputaiteilijan aiempia teoksia, jotka on muokattu osaksi tätä paikkasidonnaista esitystä. Taiteilijat jatkavat tarinaa ja kannustavat meitä pohtimaan pitkän aikavälin ajattelun tärkeyttä ja yksilön vaikutusta planeettamme ympäristöongelmiin.

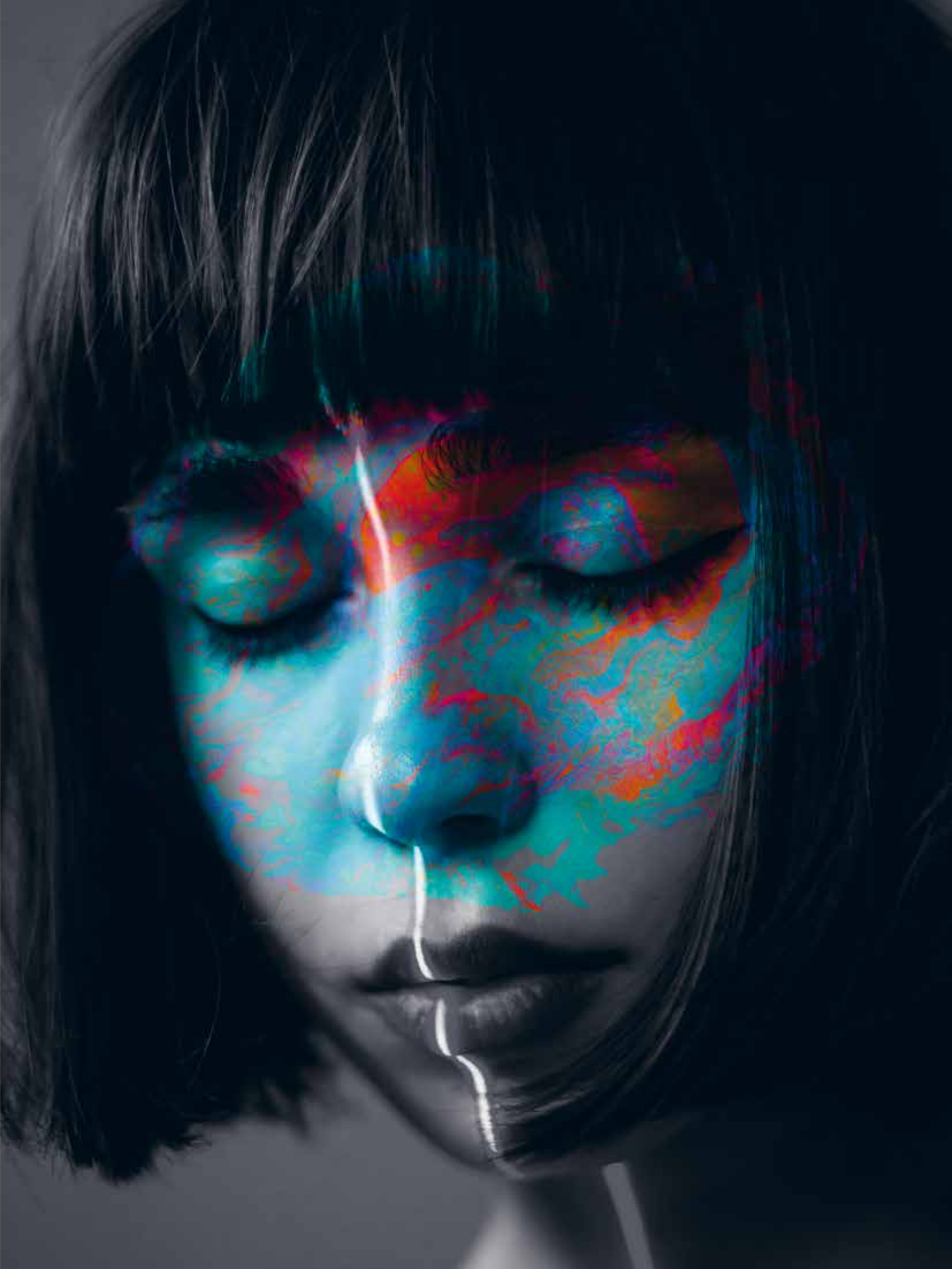
Katie Paterson (UK) työskentelee yhdessä tutkijoiden ja tieteentekijöiden kanssa projekteissa, jotka käsittelevät geologista aikaa ja muutosta. Hän tekee esitykseen kaksi teosta: *The Sound of* sekä *Vatnasjökull, Snæfellsjökull, Solheimajökull* (kolmen islantilaisen jäätikön äänistä on tehty kolme jäästä valmistettua äänilevyä, joita soitetaan, kunnes ne sulavat). Paikalliseen yhteyteen sovitettuna teokset muistuttavat katsojaa planeettamme hauraudesta ja ihmisen vaikutuksesta siihen.

Studio Swine on taiteilijapari: japanilainen arkkitehti **Azusa Murakami** ja brittiläinen taiteilija **Alexander Groves**. Heidän installaationsa, *New Spring Forest*, tarjoaa katsojalle moniaistisen interaktiivisen kokemuksen. Teos kertoo luonnon haavoittuvuudesta ja vuodenaikojen ohimenevyydestä samalla kun se muistuttaa meitä kevään ensi merkkien tuomasta toivosta. Kun katsoja koskee teoksen kuplamaisiin kukintoihin ne joko puhkeavat tai pysyvät ehjinä, muistuttaen meitä ihmisen kyvystä tuho-ta tai pelastaa luonnonympäristöjä. *New Spring Forest* on kuin puisto, se tuo ihmiset yhteen jaetussa tilassa – se on puheen, mietiskelyn ja esittämisen paikka.

Carsten Nicolai on saksalainen taiteilija, jonka teokset ovat immersiiivisiä audiovisuaalisia tiloja. Hänen teoksensa *Unicolor* tutkii värin havaitsemisen psykologiaa samalla kun se muistuttaa meitä omasta erityisyydestämme universumin äärettömässä kokonaisuudessa. Nicolai myös säveltää ja tuottaa elektronista musiikkia taiteilijanimellä *Alva Noto*. Hän on työskennellyt aikaisemmin oululaisen muusikon **Vladislav Delayn** kanssa.

Yhdessä nämä teokset kertovat häkellyttävän tarinan innovaatiosta, ajasta, ilmastosta ja yksilön kyvyistä paikallisissa ja globaaleissa yhteisöissä. Kollektiivisesti teokset kutsuvat yleisöä pohtimaan maailman nykytilaa uudesta näkökulmasta – empatian, mahdollisuuksien ja toivon näkökulmasta.

Budjetti: €€€

Ohjelmalinja: ART<3TECH

Joka päivä lähes kolme miljardia ihmistä ympäri maailmaa käyttää Oulussa kehitettyä mobiiliteknologiaa. Oulu on pitkään ollut tekniikan tutkimuksen, tuotekehittelyn ja start-up-yritysten edelläkävijä Suomessa. Nyt on aika uudelle valloitukselle: Art&Tech. Tulevaisuuden kulttuurin tuottamisen mallit pohjautuvat yhä useammin hybridistrategiaan, jossa fyysinen kokemus yhdistyy virtuaaliseen elämykseen.

CCC-tekijä: kestävä, esteetön ja saavutettava kulttuuri, digitaalisen kulttuurin inhimillistäminen, tulevaisuuden taiteen alustat

Kokonaisbudjetti: 2 150 000 €

ArTech City

Millaiselta näyttää kaupunki, joka yhdistää teknologian, tieteen, taiteen ja luovuuden yhdeksi kokonaisuudeksi? Miltä kulttuurin kenttä näyttää pandemian jälkeen? Oulun muodonmuutos ArTech Cityksi edellyttää ajattelutavan muutosta. Tunnistamme yhteyden taiteen, tieteen ja teknologian välillä ja kehitämme sitä myös osana STREAM to the Future -ohjelmalinjaa. ArTech City kokoaa yhteen eurooppalaiset kaupungit, jotka ovat kiinnostuneita taiteen ja tekniikan välisen vuorovaikutuksen kehittämiseen. Ohjelmassa toteutetaan seuraavat sisällöt:

European ArTech -verkosto

Käynnistämme Euroopan laajuisen verkoston, jossa kaupungit ja alueet sekä teknologiayritykset, TKI-toimijat, luovan ja kulttuuriteollisuuden edustajat sekä taiteen ammattilaiset kohtaavat ja oppivat toisiltaan ja jakavat kokemuksiaan, tietoaan ja parhaita käytäntöjä. Verkoston keskeinen kysymys on, miten kaupungit voivat kehittää alustoja, joilla teknologian ja kulttuurin yhteistoiminta voi kukoistaa. ArTech-verkosto tutkii näitä kysymyksiä järjestämissään tapahtumissa, webinaareissa, seminaareissa, asiantuntijavierailujen ja residenssien aikana. Verkosto auttaa Oulua tunnistamaan oman roolinsa kansainvälisellä taiteen ja teknologian kentällä, löytämään omat ainutlaatuiset vahvuutensa ja vahvistamaan asemaansa näillä aloilla.

ArTech-festivaali

Kansainvälinen ArTech-festivaali esittelee uusia innovaatioita ja pilotteja, jotka yhdistävät taidetta ja teknologiaa. Festivaalin teokset valitaan kansainvälisten avoimien hakujen kautta. Lumo-valofestivaalin yhteyteen järjestettävä sisarfestivaali käsittää eurooppalaisille kaupungeille suunnatun verkostoitumistapahtuman sekä tapahtumia yhteistyökumppanien löytämiseksi taiteilijoille, tekniikan innovaatio toimijoille ja yrittäjille.

ArTech-pilotit

Tulevaisuuden ratkaisuja etsittäessä ovat yritysten ja taiteilijoiden kanssa tapahtuvat nopeat kokeilut ja pilotointi ensisijaisia menetelmiä innovatiivisten ja vuorovaikutteisten teknologiaan nojaavien kulttuurituotteiden ja -palveluiden suunnittelussa. Yksi keskeisistä suuntauksista on kulttuurituotannossa yleistynyt striimaus, jonka vuorovaikutteisuus kuitenkin kaipaa edelleen vahvistamista. Tässä teemme yhteistyötä erityisesti eurooppalaisten festivaalien kanssa kunnianhimoisen Hybridise Your Festival -ohjelman myötä.

ArTech-tilat

ArTech-tuotantojen korkean laadun lisäksi tarvitsemme tuotantojen esittämiseen soveltuvia tiloja. Museo- ja tiedekeskus Luuppiin rakennetaan uusi immerssiivisen taiteen ja teknologian tila. **Deep Space luo täysin uudenlaista elämyksellisyyttä**, jota voidaan käyttää esimerkiksi kulttuuriperinnön, taiteen ja pelien esitystilana. Oulun ammattikorkeakoulu hakee rahoitusta omaan opetukseen, TKI-toimintaan ja ammattituotantoihin soveltuvan digitaalisen tuotantotilansa rakentamiseen. Oulu2026 neuvottelee kumppanuusmallista, jolla sekä julkisen että yksityisen sektorin toimijat voisivat käyttää tätä tilaa.

Toteuttaja: Oulu2026

Yhteistyökumppanit: Linz Ars Electronica (AT), Oulun ammattikorkeakoulu (FI), Oulun yliopisto (FI), Lumo-valofestivaali (FI), Museo- ja tiedekeskus Luuppi (FI), eurooppalaisten kaupunkien verkosto: Aveiro (PT), Gent (BE), Tallinna (EE), Coventry (UK), Edinburgh (UK), Eindhoven (NL)

Budjetti: €€€

Oulu Dance Hack

Oulu Dance Hack -tapahtuma ilmentää Oulun henkeä. Vaikka kaupunkimme sijaitsee Euroopan reunalla, tekniikan ja taiteen innovaatiot nostavat Oulun maailmanluokan keskuksiksi tanssin ja tekniikan alalla.

Taiteilijat valitaan avoimen haun kautta. Valitut esiintyjät edustavat tanssin ja teknologian eri tasoja; mukana on myös oululaisten korkeakoulujen opiskelijoita. Tapahtuma toteutetaan vuoden 2026 alkupuolella, kun illat ovat vielä pimeitä. Avausnumerona nähdään rakennuksen julkisivuun projisoitava tanssielokuva, jolla esiintyy tuhat oululaista tanssijaa. Lisäksi *TaikaBox* tuo festivaaleille kolme kansainvälistä tilausteosta, joiden

tekijät toimivat osallistuvien nuorten tanssijoiden ja ammattilaisten mentoreina. Mentorointi antaa paikallisille mahdollisuuksia kehittää itseään ammatillisesti.

Viikon kestävä festivaali tuo tanssijoita, media- ja muita taiteilijoita kaikkialta maailmasta Ouluun tutkimaan uuden teknologian mahdollisuuksia esityksissä. Luvassa on erilaisia työpajoja, esitelmiä ja seminaareja. Oulu Dance Hack kutsuu mukaan myös paikallisia teknologia-yrityksiä, jotka antavat tuotteitaan festivaalin käyttöön. Tapahtuma tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden toteuttaa yhteistyöllä lyhytkestoisia performansseja, installaatioita ja tanssielokuvia, samalla kun yritykset pääsevät esittelemään innovaatioitaan yleisölle. Festivaalin päättää viikon aikana tuotettujen esitysten kavalkadi.

Toteuttaja: TaikaBox (FI)

Yhteistyökumppanit: eTOPIA Centre for Art and Technology – Zaragoza (ES), CINETic International Centre for Research and Education in Innovative and Creative Technologies in

association with the National University of Theatre and Film – Bucharest (RO), Central Europe Dance Theatre in association with Pro Progressione – Budapest (HU), Dansinitiativet – Luleå (SE), Oulun ammattikorkeakoulu (FI), Tanssikeskus Citydance (FI), Oulun taidemuseo (FI), Probot Oy (FI), BusinessOulu (FI), Studio Siilo – Kulttuurivoimala ry (FI)

Budjetti: €€

Beyond the Sky

Käännä katseesi kohti universumia, missä taiteelliset kuvat avaruudesta yhdistyvät musiikkiin ja kuljettavat katsojansa uusiin galakseihin. Koe taivaankansi kaikessa loistossaan, näe omin silmin tähtien syntyvän ja kuolevan, samalla kun korviasi hyväilevät sinfoniaorkesterin, solistien ja elektronisen musiikin soundit Oulun Rotuaarilla. *Beyond the Sky* on ainutlaatuinen teos, jossa taide ja tiede tuovat tähdet kaikkien ulottuville.

Teknologiaa hyödyntäen avaruuskuvat heijastetaan Rotuaarin ylle sumupilviin. Installaation tekijä on astro-anarkistiksi itseään kutsuva **Jukka-Pekka Metsävainio**, jolle hänen avaruudesta ottamiensa kuvien päätyminen takaisin taivaalle on ollut pitkäaikainen unelma. Metsävainio on aikaisemmin tehnyt muun muassa 3D-kirjan avaruussumuista **Queen**-yhtyeen kitaristin, avaruusfyysikko **Brian Mayn** ja tiedekirjailija **David J. Eicherin** kanssa. Rotuaarilla nähtävän installaation visuaalisuutta korostaa säveltäjä-muusikko **Lauri Porran** luoma äänimaisema.

Toteuttajat: Jukka-Pekka Metsävainio (FI), Oulu2026, Oulu Sinfonia (FI), Lumo-valofestivaali (FI)

Budjetti: €€

Earth, Time and Adaptation

Aika on meitä vastaan. Earth, Time and Adaptation etsii tulevaisuuden ratkaisuja globaaliin muutokseen ja sen paikallisiin vaikutuksiin. Taiteen ja tieteen välisellä vuoropuhelulla tarkastellaan kriittisesti ilmasto- ja avaruustutkimuksen uusimpien keksintöjen vaikutuksia, satelliitteja, bioteknologiaa ja tekoälyä unohtamatta.

Tekijät tutkivat mahdollisia tulevaisuuksia ympäristön, tekniikan, kulttuurin ja ilmaston muutosten keskellä. Tuloksia esitetään yleisölle ja päättäjille monenlaisten aktiviteettien ja näyttelyiden avulla, laboratorioissa, taiteen käytännöillä ja tutkimusyhteistyöllä.

Earth, Time and Adaptation -ohjelmaan liittyy pohjoisen erämaissa pidettäviä residenssejä, joissa taiteilijat voivat tutkia, kehittää ja valmistaa uusia taideteoksia. Projektin tuloksia esitellään vuoden 2026 aikana Museo- ja tiedekeskus Luupissa järjestettävissä näyttelyissä, joissa esitellään 6–8 uutta kotimaisten ja kansainvälisten taiteilijoiden tekemää teosta. Lisäksi taiteilija **Antti Tenetz** tuottaa museoon uuden immerstiivisen teoksen, joka yhdistää inhimillistä ja luonnollista paikallistietoa globaaliin satelliitti- ja tutkimusdataan.

Toteuttaja: Antti Tenetz, Albedo Laboratory (FI)

Yhteistyökumppanit: ESA, ESRIN (IT), International Lunar Exploration Working Group (NL), Waag Society, PlanetB (NL), Kulttuuriyhdistys Lumi, Rooma (IT), Bioartsociety (FI), Museo- ja tiedekeskus Luuppi (FI), Calliolab, Pyhäjärven kaivos (FI), Sodankylän geofysiikan observatorio (FI), Oulun yliopisto (FI), Subzero Collective (FI), Oulangan tutkimusasema – Oulun yliopisto (FI)

Missä: Oulu (FI), Oulangan tutkimusasema, Kuusamo (FI), Sodankylä (FI), Kilpisjärvi (FI), Kevo (FI), Pyhäsalmi (FI), Amsterdam (NL), Frescati (IT)

Budjetti: €€

Huomisen vaatekaappi

Miltä näyttää kulttuuri-ilmastonmuutos vaatekaapissa? Mitä saamme aikaan yhdistämällä huippumuotia, ekologisuuksia ja teknologiaa? Huomisen vaatekaappi esittelee laajasti tulevaisuuden materiaaleja vaate- ja tekstiilisuunnittelussa sekä esittävän taiteen pukusuunnittelussa kahden näyttelyn, kansainvälisen konferenssin ja alan tutkimuksen muodossa. Näyttelyiden näkökulma on taiteellinen ja tutkimuksellinen, visuaalinen ja käytännöllinen.

Näyttelyissä on esillä 3D-tulostettuja vaatteita, tulevaisuuden kangasmateriaalien tutkimusta ja innovaatioita, älyvaatteita sekä aineettomia ja biomateriaalista valmistettuja pukuja. Oulun taidemuseossa järjestettävässä päänäyttelyssä nähdään kansainvälisten suunnittelijoiden luomia materiaaleja ja vaatteita, kuten *haute couture* -muodinluojan **Iris Van Herpenin** 3D-tulostimella valmistamia luomuksia, joita käyttävät muun muassa **Lady Gaga, Björk ja Beyoncé**. Toinen näyttelykokonaisuus toteutetaan yhteistyössä Aalto-yliopiston muotoilun laitoksen kanssa. Tutkimuksellinen näyttely tutkii globaaleja kestävä kehityksen ja materiaaliekologian kysymyksiä. Tiedekeskus Tietomaassa pidettävä näyttely kuvaa, kuinka nykyteknologia, uudet materiaali-innovaatiot ja tuotekehitys synnyttävät ratkaisuja näihin kysymyksiin.

Toteuttajat: Museo- ja tiedekeskus Luuppi (FI), kuraattori ja pukusuunnittelija Pasi Räbinä (FI)

Yhteistyökumppanit: Iris Van Herpen (NL), Textilmuseet, Borås (SE), Trecin2026 (SK), Aalto-yliopisto (FI)

Budjetti: €€

Miltä kulttuuri-ilmastonmuutos näyttää vaatekaapin sisällä?

Pasi Rabinä, pukusuunnittelija, Oulun teatteri

Savi- ja puuveistokset: **Inka Nieminen**, Sea-changes-näyttely, Oulun taidemuseo

Näe Valoukot liikkeessä!

Ohjelmanlinja: **DARK MATTERS**

Tiedostetaan pimeys ja hyödynnetään valon vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin.

CCC-tekijä: tasapainoinen yhteisö, kulttuurihyvinvointi, marginaalin ääni

Kokonaisbudjetti: 1 035 000 €

Light Matters

Pohjoisen asukkailla on erityisen läheinen suhde valoon. Milloin valo on kylmää, milloin se on lämmintä? Mitä pimeydellä oikeastaan tarkoitetaan? Miten valo kytkeytyy ihmisen hyvinvointiin? Light Matters -ohjelma keskittyy valon ja pimeyden vaihteluun eri vuodenaikoina. Se tutkii valon merkitystä ja ulottuvuuksia niin ihmisten kuin luonnon kannalta.

Light Matters jatkaa vuoden 2025 Lumo-valotaidefestiivaalia vuoteen 2026, ja siitä tulee osa Euroopan kulttuuri-pääkaupungin avajais- ja loppujuhllisuuksia. Festivaali kokoaa kansainvälisistä valotaiteilijoista ryhmän, joka toteuttaa teoksia paikallisten tekijöiden kanssa.

Light Matters vahvistaa verkostoja ja lisää teosvaihtoja sekä kokoaa kansainvälisen monitaiteellisen taiteilijaryhmän, joka toteuttaa yhteistyöfestivaaleilla kiertävän muuntautuvan teoksen.

Toteuttaja: Lumo-valofestivaali (FI)

Yhteistyökumppanit: Light Art Collection (NL), Tartu Valgus Festival (EE), Lovely Experience multimedia festival (SK), Prisma – Art Light Tech (PT)

Budjetti: €€€

Voice the Taboo! – sissi-taidetta mielenterveydestä

Sissitaide valtaa kaupungin! Hyvän mielen talo -yhdistys ja avoimella haulla valitut ammattitaiteilijat muuttavat asenteita ja tarttavat pelottomasti kulttuuri-ilmaston ongelmiin taiteellisen työskentelyn ja yhteisötaiteen keinoin. Mielenterveyden häiriöitä tai psyykkisiä sairauksia kokeneet ihmiset ja heidän läheisensä pääsevät nostamaan esiin mielenterveyteen liittyviä ennakkoluuloja ja stereotyyppioita, joista on usein vaikea puhua. Keskustelujen, katuperformanssien, flash mob -tapahtumien ja YouTube-videoiden kautta annetaan ääni piiloon jääneille kokemuksille.

Puhumme kuolemasta, puhumme mielenterveydestä, puhumme kaikesta siitä, mikä on edelleen tabu! Ja muistamme myös kuunnella...

Toteuttaja: Hyvän mielen talo ry (FI)

Yhteistyökumppanit: Trencin2026 (SK), Cie A Tam Tam/ Melanie Gourdon (FR), Museo- ja tiedekeskus Luuppi (FI), MIELI Suomen Mielenterveys ry (FI), Oulu Urban Culture (FI), The Irish Festival of Oulu (FI), Valveen elokuvakoulu (FI), Oulun Sarjakuvakeskus (FI), Jojo – Oulun Tanssin keskus (FI), Kulttuurivoimala ry (FI), Oulun ammattikorkeakoulu (FI), POPkulta -verkosto (FI), OYS 2030: Tulevaisuuden sairaala (FI), Tyly terapia, oululainen bändi (FI)

Budjetti: €

Mielen puolista – nerouden ja hulluuden rajamailla

”Hullu, mielenvikainen vai nero?” Vanha sanonta on, että “neron” ja “hullun” välillä on vain hiuksenhieno ero. Valmistaudu tarkistamaan oma käsityksesi mielenterveydestä! Mielen puolista – nerouden ja hulluuden rajamailla -näyttelyssä tarkastellaan mielenterveyden ja sen häiriöiden maailmaa moniaististen tilojen ja historiainstallaatioiden kautta. Avomielisen näyttelyn rakentaa Museo- ja tiedekeskus Luuppi yhdessä monialaisen asiantuntijatiimin kanssa.

Näyttely on mukaansatempaava ja myötäelävä matka ihmismielen syvyyksiin. Se levittäytyy myös museotilan ulkopuolelle, missä voi nauttia musiikkiterapiasta tai vaikkapa mielenterveydestä kertovista suoratoistoluennosta.

Näyttelyä uudistetaan sen aikana tuomalla mukaan uutta tietoa mielen ja sen ongelmien tutkimisesta ja siitä, miten mielenterveyttä koskeviin ennakkoluuloihin voidaan vaikuttaa Suomessa ja muualla Euroopassa.

Toteuttaja: Museo- ja tiedekeskus Luuppi (FI)

Yhteistyökumppanit: Bethlem Museum of the Mind (UK), eurooppalaiset museot kuten Stadtmuseum Halle (DE), MIELI Suomen Mielenterveys ry (FI), Oulun yliopisto (FI), Oulun yliopistollisen sairaalan psykiatrian tulosalue (FI), Lumo-valofestivaali (FI), Hyvän mielen talo ry (FI)

Budjetti: €€

Kaupungin osa

Miten sama todellisuus voi näyttäytyä niin kovin erilaisena eri ihmisille? Yhdelle kaupunki on rauhoittava, toiselle taas levoton tai jopa skitsofreeninen kokemus. Yhdelle jokin tila tai maisema voi olla syvään masennukseen liittyvä paikka, toiselle taas huikean euforinen kokemus.

Kaupunkimaisema esitetään yleisölle valokuvanäyttelyinä, myös digitaalisesti synnyttäen dialogia eri puolilla Eurooppaa. Kaupungin osa kutsuu yleisöä pohtimaan kaupunkiympäristön vaikutusta mielenterveyteen ja henkilökohtaisten kokemusten merkitystä kaupunkisuunnittelussa. Kaksoisvalotuksella luodut kuvat paljastavat oululaisten sisäisiä kaupunkimaisemia. Tekijät ovat kansainvälisiä kaupunkitilan asiantuntijoita kuten **Jan Gehl**, ja kaikki kaupunkia rakastavat ovat tervetulleita mukaan.

Kaupungin osa avataan eurooppalaisille taiteilijoille ja tekijöille, jotka voivat taiteenalasta riippumatta tehdä siitä omia versioitaan ja tulkintojaan.

Toteuttajat: Janne-Pekka Manninen (FI), Sampo Marjomaa (FI)

Yhteistyökumppanit: Jan Gehl (DK), Helena Águeda Marujo (PT), Jens Friis (DK), Flow Productions (FI), Juha Penttinen (FI)

Budjetti: €

Ohjelmanija: OULU CALLING!

Juhlistetaan Oulun resilienssiä ja uudistumiskykyä tulevaisuuteen tähtäävän inspiraation lähteenä. Tutkimme paikallista identiteettiä ulkopuolisen silmin, ja olemme valmiit yllättämään näkemästämme.

CCC-tekijä: paikallinen identiteetti, juurien ja myyttien löytäminen, moniulotteinen alue

Kokonaisbudjetti: 700 000 €

Leiki,
kuvittele,
piiloudu ja
vuorovaikuta.

Kuva: Janne-Pekka Manninen

Faravidin maa

Teoksessa luodaan Oululle myyttinen menneisyys, jonka keskeisenä hahmona on muinainen kuningas Faravid. Oulun teatterin taiteellinen johtaja **Alma Lehmuskallio** ja tanssitaiteilija **Pirjo Yli-Maunula** ohjaavat immersii-visen moniaistisen teoksen, joka yhdistelee nykytanssia ja sirkusta, teatteria, musiikkia ja visuaalisia elementtejä yllättävillä tavoilla. Historia, tarinat, juuret ja identiteetti muodostavat myyttisen maailman, jonka luomiseen osallistuu valtakunnallisista ja ulkomaisista teatteri-maailman ja vapaan kentän ammattilaisista koostuva työryhmä.

Faravidin maa toteutetaan tyhjässä tehdasrakennuksessa. Immersiiviseen teokseen astuessaan katsoja lähtee urbaanille matkalle. Katsoja voi valita haluamansa reitin teoksen maailmassa ja näytellä, kuvitella, piileksiä tai olla vuorovaikutuksessa taiteilijoiden kanssa. Katsojan oman toiminnan vaikutus teoksen dramaturgiaan tekee kokemuksesta sekä intiimin että ainutkertaisen.

Teoksen saatavuutta laajennetaan digitaalisesti niin, että osia siitä voi kokea myös etäyhteyden kautta missä tahansa maailman kolkassa.

Toteuttajat: Flow Productions (FI), Oulun teatteri (FI)

Yhteistyökumppanit: Rapid Eye (DK), Marta & Kim (NO/NL), Oslo Nycirkus & Acting for Climate (NO), Oulun juhlatiimat (FI)

Budjetti: €€

Lumihiutale

Miltä Oulun seutu näyttää vuonna 2026 eurooppalaisen taiteilijan silmin? Onko meillä paljonkin yhteistä Euroopan muiden reuna-alueiden kanssa? Millaisia visuaalisia teoksia kulttuuri-ilmastonmuutoksesta Oulu ja sen ympäristö innoittavat taiteilijoita tekemään?

Lumihiutaleella on kuusi sakaraa ja keskus. Sellaisena se on oivallinen maantieteellinen tuotantokartta, jossa keskus asettuu Oulun kaupungin ylle ja sakarat ulottuvat sitä ympäröiville alueille. Tekijöiksi valitaan avoimen kansainvälisen haun kautta kuusi eurooppalaista taiteilijaa, joiden taiteellista tuotantoa yhdistää ”*lens based art*” eli valokuva-, valo-, video-, performanssi- ja pelitaiteet. Taiteilijat valitsee neljä eurooppalaista kuraattoria. Taiteilijat tulevat työskentelemään sekä Oulun keskustassa että maaseutumaisilla reuna-alueilla, missä he tutkivat paikallisia yhteisöjä ja tutustuvat niiden identiteettiin, elämäntapaan ja arvoihin. Taiteilijoille tarjotaan kuukauden mittainen residenssijakso, ja sen loppuhuipennuksena on sarja paikkasidonnaisia ja virtuaalisia näyttelyitä sekä Lumihiutale-päänäyttely, joka kokoaa yhteen taiteellisen työn tulokset.

Lumihiutale vahvistaa Oulun seudun paikallisia identiteettejä ja korostaa niiden erityislaatua samalla, kun siinä tarkastellaan Euroopan reuna-alueiden haasteita ja mahdollisuuksia. Kiinnostus reuna-alueisiin sekä asumisen että työn näkökulmasta on kasvussa. Lumihiutale-konsepti tukee osaltaan tätä identiteetin vahvistamista.

Toteuttaja: Pohjoinen Valokuvakeskus ry (FI)

Yhteistyökumppanit: Centre Rouen Normandie Photographic Centre (FR), Association Diaphane (FR), Street Level Photography (UK), Centrum för fotografi (SE), Förbundet frie fotografer (NO), Nordnorsk kunstnersenter (NO), Galleria Image (DK), Fotografisk Center (DK), FìSL The Icelandic Contemporary Photography Association (IS), Kaunas Photography Gallery (LT), Muhos (FI), Tyrnävä (FI), Taidekeskus KulttuuriKauppila (FI), Kattilakosken kulttuuriosuuskunta (FI), Northern AiR -residenssiverkosto (FI)

Budjetti: €€

Täältä taiteeseen -matkatoimisto

Täältä taiteeseen -matkatoimisto tarjoaa kokemusmatkoja kulttuuri-ilmastosta toiseen. Koronaviruspandemia on pysäyttänyt meidät pohtimaan matkailua. Se on opettanut meitä katsomaan kaukomatkojen sijaan lähelle. Se ei ole lainkaan huono asia, sillä tärkein matka voi olla matka naapurin luo.

Matkat tuotetaan erilaisten yhteisöjen ja eri alojen ammattitaiteilijoiden kanssa yhteistyössä. Matkaoppaina toimivat oululaiset ihmiset, jotka kertovat taiteen keinoin omasta näkökulmastaan kaupunkiin. Opas voi olla esimerkiksi luonnonsuojeluaktiivi, asunnoton, uskontokunnan jäsen, näkövammainen, lapsi tai vanhus. Matkoja on tarjolla toisen ihmisen kotiin suuntautuneista pienimuotoisista vierailuista aina usean päivän karnevalistiin kaupunginosavaelluksiin, joissa tarkastellaan matkan varrella esiintyviä ilmiöitä eri näkökulmista. Matkatoimisto järjestää myös erityisryhmien ilmastoystävällisesti toteutettuja taidematkoja Euroopasta Ouluun ja Oulusta Eurooppaan. Matkatoimisto on ideoitu Oulu2026-pää-tavoitteeseen: se välittää ilmastoystävällistä matkailua ja kestävä turismia.

Vuoden 2026 ajaksi avataan keskustan kivijalkaliikahuoneistossa ja netissä toimiva matkatoimisto, jossa voi ilmoittautua matkalle tai oppaaksi. Osallistuminen mahdollistetaan tasa-arvoisesti niin hoitolaitoksissa asuville ja yhteiskunnan reunoilla eläville kuin muillekin, jokaisen omia toiveita kuunnellen. Yhteisötaidekonsepti antaa kaupungissa vierailijoille uuden ja intiimin ja syvälle luotaavan tavan kohdata Oulu.

Toteuttaja: Kulttuuriosuuskunta ILME (FI)

Yhteistyökumppanit: Entelechy Arts (UK), Proqvi (SE), ANTI Festival (FI), Todellisuuden tutkimuskeskus (FI), Vuolle Setlementti (FI), Nuorten Ystävät ry (FI), Oulun ensi- ja turvakotiry (FI), Oulun kaupunginsairaala (FI), Oulun mielenterveyspalvelut (FI), Veeran Verstas (FI), Oulu Urban Culture (FI), Monikulttuurikeskus Villa Victor (FI), Kulttuuritalo Valve (FI), VisitOulu (FI)

Budjetti: €€

Kivikauden selviytymisstrategiat

Covid-19-pandemia muistuttaa meitä siitä, että ihmiskuntaa kohtaavat kriisit muodostuvat usein pitkäaikaisiksi. Pandemia on lähentänyt meitä luontoon ja näyttänyt, että meidän on opittava tulemaan toimeen luonnon kanssa. Ikiaikaiset selviytymistaidot ovat nousseet uuteen arvoon tämän uuden, ihmisten ja luonnon yhteyttä korostavan ajan kynnyksellä. Kierikissä opitaan luonnossa selviytymisen ikivanhoja taitoja kivikautisessa ympäristössä, jossa ihminen ja luonto ovat kosketuksissa toisiinsa. Haluamme myös kyseenalaistaa nykyistä kulutuskulttuuria ja herättää osallistujat ajattelemaan ilmastonmuutosta ja omaa luontoyhteyttämme, ja siten osallistumaan kulttuuri-ilmastonmuutostalkoisiin.

Kasvatavat kävijämäärät luovat monesti suojeluhaasteita historiallisiin ja luontoarvoihin perustuville nähtävyyksille. Ainutlaatuisessa paikassa lähellä Oulua sijaitseva Kierikkikeskus ei tässä suhteessa eroa muista eurooppalaisista nähtävyyksistä. Kierikkikeskus kehittää kokeellista arkeologiaa ja kestävä, ympäristöystävällistä matkailua, sekä jakaa hauraan alueen menneisyyden tarinoita kestävällä tavalla hyödyntäen digitaalisuutta ja avointa dataa.

Toteuttaja: Kierikkikeskus (FI)

Yhteistyökumppanit: EXARC, AÖZA (DE), Fotevikens museum (SE), Viminacium (RS), Grampus Heritage (UK), Lynx Vilden, Mesolithic Resource Group (UK), University of Exeter (UK), Anja Mansrud & Mårten Kuchera (NO), Alta Museum (NO), RASEKO koulutuskuntayhtymä (FI), Helsingin yliopisto (FI), Oulun yliopisto (FI), Kierikki ry (FI), Kierikin taiteilija- ja toimijaverkosto (FI), Miika Vanhapiha (FI), Museo- ja tiede-keskus Luuppi (FI), VisitOulu (FI), Ammattiopisto Luovi (FI), Oulun ammattikorkeakoulu (FI), Koulutuskuntayhtymä OSAO (VET) (FI)

Budjetti: €€

Kokeellista arkeologiaa ja kestävä matkailua

Kivikausi herää eloon Kierikkikeskuksessa

Teema

Rohkeasti reunalla

Täytyy olla rohkea asuakseen täällä.
Rohkeutta on myös pakata ja lähteä ja
aloittaa uusi elämä toisaalla.

Vielä enemmän rohkeutta vaatii jäädä ja
yrittää muuttaa asioita kaukana kaikesta,
Euroopan reunalla. Täällä kohtaamme
vaikuttavan luonnon, äärimmäisen ilmas-
ton ja sen muutoksen, valtavat etäisyydet ja
villin maiseman avaruuden, liiallisen valon
ja liiallisen pimeyden. Vain harvat Euroo-
passa ovat valmiita elämään äärimmäisten
vaikeuksien ja kauneuden ympäröiminä.
Eurooppa on kuitenkin paljon muutakin
kuin sen maantieteelliset keskukset.
Haluamme, että vuonna 2026 Eurooppa
innostuu reunoistaan.

Climate Clock

Kello tikittää, lumi sulaa, planeettamme ylikuumentamisen estämiseen on niukalti aikaa. Vuonna 2026 kohdistamme huomion näihin kysymyksiin tilaamalla julkisen taiteen teoksen, joka vastaa ympäristöhuoleen eurooppalaisessa kontekstissa.

Climate Clock tarkastelee ilmastonmuutoksen vaikutuksia subarktisen alueen elämään, säähän, luontoon ja kulttuuriin. Lippulaivaohjelmassa tuotetaan kuusi pysyvää taide-teosta, jotka sijoitetaan eri puolille Oulua ja sen ympäristöä. Teoksista rakentuu Ouluun uusi kulttuuriperintöpolku.

Climate Clock -lippulaivaohjelman kuraattori on **Alice Sharp** brittiläisestä Invisible Dust -yhteisöstä. Sharp on työskennellyt taiteilijoiden ja tutkijoiden parissa vuodesta 2009 lähtien. Hän on toiminut taiteeseen ja ilmastonmuutokseen liittyneiden kansainvälisten tapahtumien neuvonantajana ja esittelijänä, mukaan lukien Davos 2020 ja YK:n kehitysohjelma 2019.

Alice Sharp ja Oulu2026 ovat jo neuvotelleet lukuisien eri alojen teknologioiden, tutkijoiden, yhteisöjen, taiteilijoiden ja sidosryhmien kanssa keskeisten ympäristöongelmien tunnistamisesta sekä paikallisesti että Euroopan laajuisesti. Tapaamisia on järjestetty Oulun yliopiston BioCenter-yksikön, Ilmatieteen laitoksen, Oulungan tutkimusaseman, paikallisten taiteilijoiden, Museo- ja tiedekeskus Luupin ja Oulun seudun ympäristötoimen kanssa.

Climate Clock-ohjelman taiteilijat työskentelevät seuraavina vuosina tutkijoiden kanssa pohjoisten tarinoiden kartoittamiseksi. Miten yhä lyhyemmäksi käyvä lumen kausi vaikuttaa ihmisen elämään ja hyvinvointiin? Lumen vähyys vähentää talven valoa, kun puiden alla ei ole valoa heijastavaa kerrosta. Ihmiset pitävät lumesta ja meren jäästä. Talven lumen ja jään väheneminen koetaan kulttuurisena menetyksenä.

Oulun seudun asukkailla on läheinen luontosuhde aivan kuten suurimmalla osalla suomalaisista. Climate Clock

-teosten taiteilijat tarkastelevat ilmastonmuutoksen vaikutuksia paikalliseen kasvi- ja eläinkuntaan, myös mikrotasolla, käyttäen sensoreita ja tieteen tutkimusmenetelmiä. Energian ja jätteen tulevaisuus on myös keskeinen osa tätä tarinaa. Teknologia nivoutuu Oulun historiaan, se on samaan tapaan elimellinen osa myös tätä ohjelmaa ja sen avulla voidaan seurata taiteilijoiden työskentelyä.

Vaikka lopulliset taiteilijavalinnat ovat vielä vahvistamatta, voidaan ohjelmassa jo nyt nähdä koko Euroopan ilmastonmuutoksen kirjo, jota kansainväliset taiteilijat lähtevät tutkimaan teoksissaan. Tässä vaiheessa on jo varmistunut saksalaisen **Mariele Nuedeckerin**, iranilaisen **Sirious Namazin**, intialaisen **Rana Begumin** ja **Tea Mäkipään** osallistuminen.

Yhteisöllisyys on Climate Clock -teosten ydin. Siihen sisältyy vuotta 2026 edeltävä yhteisötaiteen projekti, jonka toteuttavat **Tellervo Kalleinen** (FI) ja **Oliver Kochta-Kalleinen** (DE). Projekti huipentuu ensimmäiseen alueella toteutettuun yhteisötaiteen teokseen.

Climate Clockiin sisältyy myös taiteen ja tieteen huippuosaajien välistä yhteistyötä ja ammatillisia valmiuksia kehittävä projekti. Taiteilijoille, jotka eivät vielä tunne tätä monialaista kenttää, tarjoutuu tilaisuus oppia ja kehittää ammattiosaamistaan verkossa pidettävissä workshoppeissa, joiden vetäjinä on johtavia ulkomaisia tekijöitä taiteen ja tieteen alalta. Projekti huipentuu loppunäytelyyn. Ohjelma pyrkii rikastuttamaan ja laajentamaan alueella toimivien ammattitaiteilijoiden toiminta-alaa. Toimintaa johdetaan paikallisesti ja osana valmiuksien kehittämistä siihen osallistuu myös nuori kuraattori.

Teosten taiteilijat pyrkivät pitämään yllä optimismia ja huumoria kertoessaan teoksissaan inspiroivia paikallisia ja eurooppalaisia tarinoita kestävyyydestä ja sopeutumisesta – luodessaan taideteoksia, jotka ilmentävät Oulun seudun kasvavaa ilmastotietoisuutta ja -toimintaa.

Budjetti: €€€

Ohjelmanija: IDÄN JA LÄNNEN VÄLISSÄ

Oulu etsii juuriaan ja Oulua Eurooppaan yhdistäviä reittejä. Reitit muokkaavat kaupungin identiteettiä, sen kulttuurista ja yhteiskunnallista kehitystä, ja sellaisena ne ovat tutkimisen arvoisia.

CCC-tekijä: kulttuuriset vaikutteet, eurooppalaisten yhteyksien elvyttäminen, Euroopan reuna-alueiden esiin nostaminen

Kokonaisbudjetti: 1 650 000 €

Tervahovista seitsemälle merelle

Mikä synnytti kulttuuri-ilmastonmuutoksen Oulussa 1800-luvun lopulla? Pohjoisen musta kulta, terva. Puu-terva on keskeinen tekijä Oulun historiassa: se teki kaupungista 1800-luvun lopulla maailman tärkeimmän tervan vientisataman. On jopa sanottu, että Iso-Britannian laivasto onnistui maailman valloituksessa juuri Oulun tervan ansiosta. Muisto pohjolan mustan kullan aikakaudesta on kuitenkin haalistunut vuosisatojen kuluessa.

Tervahovista seitsemälle merelle -projekti on eurooppalainen matka tervakaupan historiaan ja sen vaikutuksiin oululaisuuteen historian aikana ja tänäkin päivänä. Projekti seuraa tervan matkaa Kainuusta Ouluun. Tervareitin matkailukohteet, tarinat, ja tervaani liittyvät muinaisjäännökset reitin varrella heräävät eloon digitaalisissa sisällöissä ja lisätyllä todellisuudella.

Ohjelma yhdistelee historiantutkimusta tervasta kertoviin kulttuuritapahtumiin ja näyttelyihin. Se myös uudistaa Oulun yhteyksiä niihin Euroopan kaupunkeihin, joiden kanssa Oulu aikoinaan kävi tervakauppaa. Näitä olivat mm. Tukholma, Kööpenhamina, Hull, Liverpool, Marseille, Lontoo ja Cadiz. Kainuusta Ouluun kulkevan historiallisen tervareitin varrella olevissa kunnissa järjestetään tervaani liittyviä tapahtumia, ja Pohjois-Pohjanmaan museo tuottaa näyttelyn, joka vie katsojan matkalle pitkin tervareittiä. Näyttely nostaa esiin tervakaupan historiallisen merkityksen ja sen vaikutukset maailmantalouteen ja laivanrakennukseen Euroopan purjelaivojen kultakaudella.

Toteuttajat: Museo- ja tiedekeskus Luuppi (FI), Oulu2026

Yhteistyökumppanit: Musei Civici di Modena (IT), Allianssi ry (FI), Humanpolis Oy (FI), Metsähallitus (FI), The Danish National Museum (DK), tervareitin varrella sijaitsevat eurooppalaiset kaupungit ja niiden museot, Muhos (FI), Utajärvi (FI), Vaala (FI), Kajaani (FI), Paltamo (FI), Sotkamo (FI), Kuhmo (FI), Suomussalmi (FI)

Missä: Tervareitin varrella sijaitsevat kunnat

Budjetti: €€€

2nd Generation Cultural Embassy

Oletko koskaan ajatellut siirtolaisuuden merkitystä Euroopan historialle ja eurooppalaisen kulttuurikentän muodostumiselle? Monen eurooppalaisen sukujuuret ovat jossain muualla kuin siinä maassa, jossa he ovat kasvaneet. 2nd Generation Cultural Embassy nostaa esiin toisen sukupolven siirtolaisten mestarillisia taiteilijoita. Heitä on paljon, mutta he ovat jääneet vähälle huomiolle. Ohjelma tarjoaa heille tilaisuuden verestää yhteyttä juuriinsa Oulussa järjestettävillä residensseillä ja työtilaisuuksilla.

Oulussa on jo aloittanut Ruotsinsuomalainen kulttuuri-lähetystö, joka tarjoaa ruotsinsuomalaisille taiteilijoille mahdollisuuden palata juurilleen Oulussa järjestettävissä residensseissä. Vuoteen 2026 mennessä näihin kuukauden mittaisiin taiteilijaresidensseihin avataan pääsy toisen polven kansalaisille myös muista Euroopan maista. **Ohjelma huipentuu intiimiin**

Oulu2026 2ndG -boutique-festi-vaaliin, joka yhdistää Göteborgin kirjamesujen, Sodankylän elokuva-juhlien ja oman alueemme ainutlaatuisten kulttuurifestivaalien hengen.

Toteuttaja: Ruotsinsuomalainen kulttuurilähetystö (FI)
Yhteistyökumppanit: Suomen Tukholman-instituutti (SE), Sveriges Radio Finska (entinen Sisuradio) (SE), Göteborgin kaupunki (SE), lukuisia ruotsinsuomalaisia toimijoita, Kveeniens kulttuurikeskus (NO), London Irish Writers (UK), Liverpool Irish Cultural Centre (UK), Embassy of Ireland (UK), Res Artis (FI), Kulttuuritalo Valve (FI), Pohjola-Norden (FI), Svenska privatskolan i Uleåborg (FI), Oulun yliopisto (FI), Northern AiR-residenssiverkosto (FI), Oulun kirjailijaseura ry (FI), Hana-saaren ruotsalais-suomalainen kulttuurikeskus (FI), Ruotsin suurlähetystö (FI)
Budjetti: €€

Eurooppatie E75

Linja-autossa on tunnelmaa! Taiteilijajärjestö MUU ry:n Taidebussi vie matkustajat taidematkalle pitkin Euroopan valtatie E75:ta, joka kulkee Norjan Vardøstä Oulun kautta etelään aina Kreikan Siteiaan asti. Matkan varrella on mielenkiintoisia taidekohtaamisia ja vierailuja taide-tapahtumiin. Matkalle osallistujia on kaikkiaan yli sata ja he luovat matkan varrella uusia paikkasidonnaisia taideteoksia. Ohjelma tuo esiin tiestön kulttuurista ja historiallista merkitystä. Ydinaihe on myös tulevaisuuden kestävä liikkuminen.

Projekti vie taiteilijat ja taiteen ystävät matkalle menneisiin ja tuleviin Euroopan kulttuuripääkaupunkeihin E75-tien varrella: Helsinki, Gdansk, Žilina, Budapest, Novi Sad, Thessaloniki ja Ateena. Matkan aikana myös yleisö pääsee seuraamaan keskustelua teiden merkityksestä ja historiasta bussissa tehdyn live-videoblogin välityksellä. Tie kulkee myös Slovakian lävitse ja sen varteen osuu useita vuoden 2026 kulttuuripääkaupunkiehdokkaita. Näistä ainakin Žilina yhdessä Puolan rajanaapurinsa Bielsko-Bialan kanssa virittelee jo omaa ohjelmaansa, joka tulee yhdistymään myös valtatie E75 matkaan.

Projekti huipentuu Oulussa järjestettävään nykyaidefestivaaliin, jossa matkalle osallistuneet taiteilijat juhlistavat teitä historiallisesti merkittävänä sivilisaation pohjina. E-tiet ovat Euroopan verisuonisto, joka mahdollistaa vapaan liikkumisen EU:n sisällä niin ihmisille kuin palveluille. Mitä eurooppalainen yhteisömme voisi olla ilman valtiot yhdistävää infrastruktuuria?

Toteuttajat: Taiteilijajärjestö MUU ry (FI), Pohjoinen kulttuuri-lehti Kaltio (FI), Oulu2026
Yhteistyökumppanit: Žilina2026 (SK), Stanica Žilina-Záriečie (SK), Malý Berlin (SK), Nadácia Cvernovka (SK), Centre for Contemporary Art Laznia, Gdansk (PL), Trencin2026 (SK), Nitra2026 (SK)
Budjetti: €€

Katse itään

Me olemme idän ja lännen välissä. Katse itään pyrkii lisäämään kulttuurin ammattilaisten tilaisuuksia luoda kansainvälisiä verkostoja, saada töitä luovilla aloilla ja saada myös tukea uusien ideoiden kehittämiseksi. Ennen kaikkea se rakentaa siltoja Oulun ja Venäjän välille.

Junamatkustajat Helsingin ja Pietarin välillä voivat yllättyä, kun junavaunussa on molemmilta puolilta rajaa tulevien nuorten mediataiteen teoksia. Tämä ja muita innovatiivisia ideoita syntyy kulttuuri-ilmastonmuutoksen pitching-tilaisuuksissa. Vuosittain järjestettävä tapahtuma haastaa osallistujat keksimään keinoja edistää kulttuuri-ilmastonmuutosta. Karjalan kulttuuri- ja taideopisto tekee yhteistyötä luovien alojen projektien kuten Kostamuksessa toimivan Arktisten alueiden nuorisotaidefestivaalin ja Tanssilaboratorion kanssa. Yhteistyömuotoja ovat koulutus, masterclass-luennot ja rajan ylittävät esitykset, jotka toteutetaan kumppanuusperiaatteella.

Oulun ammattikorkeakoulun kulttuurialan yksikkö vahvistaa rajat ylittävää yhteistyötä niin Venäjän kuin Euroopan maiden kanssa. Opintolinja hyödyntää asemaansa kansainvälisestäkin tunnettuna taiteen ja teknologian aluekeskuksena, joka on erikoistunut etenkin musiikkiin, tanssiin ja mediataiteeseen etsiessään uusia tapoja kokea kulttuuria reuna-alueilla.

Toteuttajat: Oulu2026, Oulun ammattikorkeakoulu (FI), Karelia College of Culture and Arts (RU)

Yhteistyökumppanit: Karjalan tasavallan kulttuuriministeriö (RU), CULTA-projekti (RU), State University of Petrozavodsk (RU), Arkangelin kulttuuri- ja taideammattikoulu (RU), Pietarin valtiollinen elokuva- ja televisioyliopisto (RU), Karelian Research Center (RU), Karjalan tasavallan taidemuseo (RU), UiT – The Arctic University of Norway (NO), Norwegian University of Science and Technology, Trondheim (NO), Luleå University of

Technology (SE), Saxion, Enschede (NL), Letterkenny Institute of Technology (IE), Duale Hochschule Baden-Württemberg, Stuttgart (DE), Birmingham City University (UK), Hanze University of Applied Sciences (DE), Hochschule der Medien, Stuttgart (DE) Norwegian University of Science and Technology, Trondheim (NO)

Missä: Oulu ja Karjalan tasavalta

Budjetti: €€

Kylien kansanlaulut

Oulu2026 jalkautuu kyliin – ja mitä mieleenpainuvimmalla tyylillä! Kyläjuhlilla pidetty suomalaisen kansantanssin pikakurssi saattaa sekin olla unohtumaton kokemus, mutta todennäköisimmin kävijän mieleen jää oululaisen kansanmusiikkiryhmä Rällän kylälle säveltämä ikioma kansallislaulu, joka soitetaan aina sopivan tilaisuuden tullen.

Rällä-yhtye vierailee viidessä Oulu2026-toteutusalueen kylässä sekä viidessä muussa Euroopan syrjäseutujen kylässä, joista jokainen on käynnistämässä omaa kulttuuri-ilmastonmuutostaan.

Jokainen kylä saa oman juhlangan ja nimikkolaulun, joka pohjautuu paikallisiin tarinoihin, historiaan ja tulevaisuuden visioihin.

Vaikka et sattuisi olemaan kotoisin mistään näistä kymmenestä kylästä, älä huoli: Kylien kansanlaulut huipentuu kansanmusiikki- ja tanssifestivaaliin Oulun Turkansaaressa, jonne kaikki ovat tervetulleita!

Toteuttaja: Rällä (FI)

Yhteistyökumppanit: Jurmala2027 (LV), avoimen haun kautta valitut eurooppalaiset kylät, Oulun ammattikorkeakoulu, kulttuuriala (FI)

Missä: Eri puolilla Eurooppaa

Budjetti: €€

Solstice Festival
Ruka, Kuusamo

Ohjelmalinja: LUONNOLLISESTI TAIDETTA

Pohjolan sykkivät voimat – luonto ja taide. Ihmiskunnan huomio keskittyy ilmastonmuutokseen, eikä luonnon voimia voida enää ohittaa tai kieltää, asuipa sitten Oulussa tai Euroopan eteläisillä rannoilla. Haluamme korostaa Oulun alueen perinteistä luontoyhteyttä ja muistuttaa siitä, miten luonto rikastuttaa elämäämme. Samalla haluamme jakaa luonnon tuomaa innostusta myös muualle Eurooppaan.

CCC-tekijä: taiteen ja luonnon uudelleenyhdistäminen, ilmastonmuutos, saamelainen alkuperäiskulttuuri

Kokonaisbudjetti: 1 400 000 €

Luonnon näyttämöt

Koe maailmanluokan esityksiä henkeäsalpaavassa luonnossa! Luonnon näyttämöt -tapahtumissa esiin nousee luonnon ja taiteen symbioosi. Se muistuttaa meitä luonnon ja kestävän kehityksen tärkeydestä.

Yksi teoksista on **Tero Saarinen Companyn** tanssiteos, joka esitetään Hailuodossa vuonna 2026. Sirkustaiteilija ja koreografi **Ilona Jäntti** esiintyy yläilmoissa – mutta tällä kertaa meren yllä! Kuuluisan kemiläisen **Sonata Arctica** -metalliyhtyeen solisti **Tony Kakko** toteuttaa arktisen konsertin maailman suurimmassa lumilinnassa Kemissä. Säestävä orkesteri hyödyntää jäästä tehtyjä instrumentteja. Kokonaisuus muuttaa pohjolan luonnonkauniit maisemat Oulu2026-ohjelmiston konserttisaleiksi ja näyttämöiksi.

Toteuttaja: Oulu2026

Yhteistyökumppanit: Jurmala2027 (LV), Metsähallitus (FI), Visit Kemi (FI), Liepaja2027 (LV)

Missä: Oulu2026-alue

Budjetti: €€

Luontopolkuja taiteeseen

Oulu2026-ohjelman pohjoinen toteutusalue on täynnä upeita luontokohteita, kulttuurihistoriallisia nähtävyyksiä ja omaperäisiä kulttuuritapahtumia. Ohjelmakokonaisuus vie kokijansa rauhalliselle vaellukselle näihin maisemiin. Se tutustuttaa niin paikalliset asukkaat kuin kansainväliset vieraat läheltä ja kaukaa esimerkiksi Perämeren uniikkiin saaristoon, kirkkoreitteihin, Oulu2026-alueen tarinoihin idän ja lännen leikkauspisteessä, UNESCO Global Geopark -statuksen saaneeseen Rokuan Geoparkiin ja moniin muihin sykähdyttäviin elämyksiin kulttuurin ja luonnon äärellä. Reittejä kehitetään edelleen ennen vuotta 2026. Aluekarttaan (s. 71) on merkitty kaikki Luontopolkuja taiteeseen -kohteet Oulu2026-alueelta.

Reitit muistuttavat meitä siitä, että Oulu2026-alue on ollut eurooppalaisten kulttuurien sulatusuuni, jonka kulttuuri on monimuotoinen sekoitus eri aikakausien, valloittajien ja ihmisten mukanaan tuomia vaikutteita. Pohjoinen Suomi voi pyyhkäistä sinut – ja koko Euroopan! – mukaansa, kunhan vain katsot sitä tarkasti ja avoimin mielin. Mitä polkua sinä haluaisit lähteä tutkimaan ensimmäiseksi?

Toteuttaja: Oulu2026-alueen kunnat

Yhteistyökumppanit: Paikalliset toimijat

Budjetti: €€

Rajaton saamelaiskulttuuri

Haluaisitko tietää enemmän EU:n ainoan alkuperäiskansan, saamelaisten, historiasta ja elävästä kulttuurista? Oulu on oikea paikka tutustua saamelaisiin, sillä kaupungin saamelaisyhteisö on Suomen suurin. Kaupungin nimi Oulu, tulee saamen sanasta, joka tarkoittaa sulanutta lunta tai tulvavettä. Oulun yliopisto on Suomen ainoa yliopisto, jossa voi opiskella saamen kieltä ja saamelaiskulttuuria pääaineina.

Saamelaisille rajat ovat liukuvia. Saamelaiset jaettiin keinotekoisesti eri valtioiden alueelle, kun Fenno-skandian nykyiset kansallisvaltiot luotiin. Rajaton saamelaiskulttuuri -ohjelma ei sekään tunne rajoja. Bodøssä ja Oulussa järjestettävä Arktinen festivaali kokoaa yhteen saamelaistaiteilijoita ja kulttuurintekijöitä Norjasta, Ruotsista, Suomesta ja Venäjältä.

Arktinen festivaali

Arktinen festivaali järjestetään kahdessa Euroopan kulttuuripääkaupunkiohjelman kaikkien aikojen pohjoisimmassa kaupungissa, Bodøssä vuonna 2024 ja Oulussa vuonna 2026. Sillä juhlistetaan arktista ystävyyttä musiikilla, muistoilla ja tarinoilla toisista maisemista, paikoista ja arktiseen Eurooppaan liittyvistä myyteistä.

Ohjelmanija: LUONNOLLISESTI TAIDETTA

Rajat ylittävien festivaalien tuottaminen yhdistää *Sápmín* (Saamenmaan saamenkielinen nimi) ja arktisen alueen asukkaat. Festivaaliohjelma hakee innoituksensa perinteisestä ja nykyisestä saamelaisesta kulttuurista ja taiteesta sekä monien Euroopan kulttuurien ja ihmisten antamista vaikutteista.

Viikon kestävä festivaali sisältää perinteisiä saamelaisia käsitöitä ja uutta saamelaista muotoilua, paikallisissa elokuvateattereissa esitettäviä saamelaiselokuvia ja kolmen pohjoismaisen saamelaistaiteilijan näyttelyn sekä saamelaisaidetta käsitteleviä luentoja, jotka Oulun yliopiston Giellagas-instituutti järjestää Oulun taidemuseossa. Ei sovi myöskään unohtaa musiikkia, runoutta, teatteria ja gastronomisia elämyksiä!

Ohjelma lisää saamelaiskulttuurin näkyvyyttä ja ihmisten tietoisuutta

siitä. Arktisten festivaalien välillä järjestetään useita hankkeita Oulussa ja sen ympäristössä ja ympäri arktista aluetta. Oulussa lapsille ja nuorille pidetään sarja saamelaiskulttuuriaiheisia työpajoja kouluissa yhdessä Nuorten Akatemian ja saamelaiskäräjien nuorisoneuvoston kanssa. Myös koulujen opettajille tarjotaan ajantasaisia menetelmiä saamelaiskulttuurin opetuksen tueksi. Tavoitteena on, että kouluissa voidaan sisällyttää saamelaiskulttuuriin liittyviä aiheita opetukseen erityisesti saamelaisten kansallispäivänä 6. helmikuuta. Oulu-opisto järjestää saamelaisen käsityön kurssseja ja käsityöpajoja. Oulu2026 järjestää Oulu-opistossa myös saamelaisen kirjallisuuden perustuvan draamakurssin. Teema huipentuu vuoden 2026 Studia Generalia -luentosarjaan, jossa Oulun seudun erilaiset paikalliset ja vähemmistö-kulttuurit käyvät vuoropuhelua oululaisten kanssa.

Toteuttaja: Oulu2026

Yhteistyökumppanit: Bodo2024 (NO), Norrbottensmusiken (SE), Kultur i Troms (NO), Ubmejen Biejvieh, Samiska veckan – Uumaja (SE), Giellagas-instituutti, Oulun yliopisto (FI), Sámi Duodji ry (FI), Elokvateatteri Star (FI), International Sámi Film Institute (FI), Skábmagovat Film Festival (FI)

Budjetti: €€€

IlmastoAreena

Pieni Iin kunta loistaa ilmastokeskustelun keskeisenä areenana! Tule Iihin ja osallistu Euroopan viileimpiin keskusteluihin vuoden 2026 IlmastoAreenassa!

Ilmastonmuutos koskettaa meitä kaikkia. IlmastoAreenassa tutkitaan ja jaetaan ilmastomuutokseen liittyviä ratkaisuja kaikilla elämänoilla ja huolehditaan siitä, että matka kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa tapahtuu myös sosiaalisesti kestäväällä tavalla. Areena käsittelee ilmastomuutosta monitieteisesti: ilmastomuutos näkyy, kuuluu, maistuu ja haisee. Areenalla tiede kohtaa taiteet, viihdekulttuurin ja kansalaispäättäjät. IlmastoAreena kokoaa erityisesti Euroopan maaseudut ja periferiset alueet keskustelemaan yhteisistä ongelmista ja mahdollisista ratkaisuista.

Iin Micropolis on saanut useita kansainvälisiä palkintoja ilmastotyöstään. Viimeksi se palkittiin Euroopan parhaasta ilmastopolitiikasta Innovation in Politics Awards kilpailussa. Vuoteen 2026 mennessä jokavuotinen IlmastoAreena laajenee paikallisesta ja kansallisesta tapahtumasta kansainväliseksi viikon kestäväksi tapahtumaksi, joka asemoituu Euroopan ilmastokeskustelun ytimeen.

Toteuttaja: Ii Micropolis (FI)

Yhteistyökumppanit: Invisible Dust (UK), Green Scotland, Perth Scotland (UK), Greenpeace (FI), Ympäristöministeriö (FI), Suomen ympäristökeskus (SYKE) (FI), Nuorten Agenda 2030 (FI)

Budjetti: €€

Ohjelmalinja: NORTHERN VIBES

Meilläpäin asiat tehdään toisin. Meillä istutaan kuumassa saunassa ja hypätään sen jälkeen avantoon. Meillä pyöräillään 25 asteen pakkasessa. Meille se on arkea, mutta useimmille muille maailman ihmisille se on ällistyttävää. Hauskanpito lumessa kätkee taakseen syvemmän viestin perinteisen elinympäristömme herkkyydestä ja katoamisesta. Lähde kanssamme matkalle ainutlaatuisen elämäntapaamme ja opi arvostamaan talven ihmeitä!

CCC-tekijä: pohjoisen kulttuurin ja luonnonolojen esittely Euroopalle, ylpeys ja ilo lumesta ja jäädästä, kestävä gastronomia

Kokonaisbudjetti: 2 680 000 €

Let It Snow!

Oulu2026 on lumen, jään ja arktisen elämäntavan juhlaa. Kaupunkiin avataan lumesta ja jäästä tehty talvikylä. Tapahtuma-areena jäätaiteelle, jääurheilulle, jääuinnille, lumileikeille – mukana myös saunoja, paljuja ja kuumia juomia.

Let It Snow! kokoaa yhteen useita talvitapahtumia. *Nallikari Snow Fest* on kansainvälinen lumenveistotapahtuma, joka laajenee vuonna 2026, kun Ouluun kutsutaan lumenveistäjiä aiemmista ja tulevista Euroopan kulttuuripääkaupungeista. Miltä kuulostavat jäätaideinstallaatiot, arktinen taide, elektroninen musiikki ja performansitaide meren jäällä 20 asteen pakkasessa? Kaikkea tätä tarjoaa *Frozen Man Festival*. Tämä brutaali talvitapahtuma on saanut innoituksensa legendaarisesta *Burning Man* -festivaalista. Let It Snow! luo toivoa tulevaisuudesta. *Polar Bear Pitching* -tapahtumassa pitchataan eurooppalaisia ilmastoinnovaatioita suoraan avannosta, ja kutsumme Euroopan mukaan menoon: jäänveistäjät, jääurheilijat – kaikki, jotka rakastavat arktista säväystä elämässä!

Jääkiekko on Suomen suosituin urheilulaji, ja Oulu yksi Suomen tärkeimmistä jääkiekkokaupungeista. Jääkiekko-seuramme *Oulun Kärpät* täyttää 80 vuotta vuonna 2026. Vuosi huipentuu talviklassikkoon, ulkojäällä pelattavaan liigaotteluun, jossa Kärpät kohtaa perinteisen vastustajansa, helsinkiläisen HIFK:n.

Antaa pyryttää!

Toteuttajat: Oulu Safaris (FI), Oulun Kärpät (FI), Urban Boost (FI), Oulu2026

Yhteistyökumppanit: Jurmala2027 (LV), Bodø2024 (NO), kansainväliset lumenveistäjät, kansainväliset elektronisen musiikin taiteilijat, Lumo-valofestivaali (FI)

Missä: Nallikarin Talvikylä, Raksilan urheilukeskus

Budjetti: €€€

Arctic Food Lab

Pohjois-Suomen lyhyt mutta intensiivinen kesä kypsyyttää arktisen keittiömme raaka-aineet. Oletko koskaan syönyt tuoreeltaan metsästä poimimiasi marjoja ja sieniä tai onkinut kalaa puhtaista joista ja järivistä? Nämä kokemukset olivat esivanhempiemme elämää – nyt ne ovat kulinaaris-ta ylellisyyttä vieraille ja osa paikallisten asukkaiden elämänlaatua. **Oulu2026-alueella tuotetaan ja tarjotaan maailman puhtainta ja ekologisinta villiruokaa.**

Alueen ainutlaatuiset aromit syntyvät Suomen erityisestä pohjoisesta ilmastosta ja valon ja pimeyden jyrkästä vaihtelusta, joka antaa metsämarjoille ja hunajalle niiden voimakkaat arktiset maut. Arctic Food Lab kokoaa yhteen Oulun seudun gastronomian ja ruokakulttuurin toimijat ja juhlistaa pohjoista ruokaa ja gastronomiia ruoka-aiheisilla tapahtumilla, kuten *PerunaGalleria2026*-ohjelmalla, joka yhdistää ympäristö- ja yhteisötaidetta, tiedettä ja gastronomiia maanviljelyyn poikkeuksellisilla tavoilla. *PerunaGallerian* on luonut Tyrnävän kunta yhteistyökumppaneineen, jotka tunnetaan ensiluokkaisten perunoiden viljelijöinä. Tärkeimpinä vetonauloina ovat tapahtumat ja erityisesti ilmaperuna-niminen innovaatio. Ohjelma jatkaa Turun kulttuuripääkaupunkivuoden 2011 *Neitsytperunafestivaalin* sekä Leeuwardenin ja Vallettan *Potatoes Go Wild* -runoprojektin aloittamaa eurooppalaista perunan tarinaa. Tarjoamme pohjoista kulinaristista taidetta eurooppalaisille vieraille vuonna 2026 ja siitä eteenpäin.

Toteuttaja: Oulu2026

Yhteistyökumppanit: Tyrnävä (FI), Leeuwarden (NL), Valletta (MT), Nitra2026 (SK), FinPom Oy (FI), HZPC Kantaperuna (FI), Suomen siemenperunakeskus Oy (FI), professori Jari Valkonen, Helsingin yliopiston maatalous- metsätieteellinen tiedekunta (FI), kuraattori Pirkko Siitari (FI)

Budjetti: €€€

Aurora Revelare

Miten revontulet syntyvät? Mistä ne saavat väriloistonsa? Millaisia uskomuksia revontuliin liittyy?

Revontulten näkeminen on uskomaton elämys. Ne ovat aina kiehtoneet ihmisiä ja synnyttäneet tarinoita, myyttejä ja taidetta. Interaktiivinen ja monitahoinen Aurora Revelare -näyttely paljastaa revontulten salaisuudet ja erikoislaatuisen luonteen tiedekeskus Tietomaassa vuonna 2026. Uudessa Deep Space -tilassa kävijä pääsee uusimman esitysteknologian avulla sukeltamaan revontulten maailmaan.

Vierailijat voivat tutustua tähän ihmeelliseen luonnon valonäytökseen ja toivottavasti pääsevät myös kokemaan sen itse

– vuosille 2025–2027 ennustetaan erityisen aktiivista revontulijaksoa Oulun seudulla! Aurora Revelaren luontokohteisiin suuntautuvilla revontuliretkillä pääset näkemään ja tallentamaan näitä taivaan tulia sekä videolle että valokuviin. Pukeudu lämpimästi. Nojautu taaksepäin, rentoudu ja nauti luonnon ihmeellisimpiin kuuluvasta speaktaakkelista!

Toteuttajat: Tiedekeskus Tietomaa (FI), Salamapaja (FI)

Yhteistyökumppanit: Explogy (NO), Experium (NO), Pohjoismaiden ja/tai Pohjois-Amerikan tiedekeskukset, eri maiden observatoriot, joilla on yhteyksiä revontulitutkimukseen, Oulun yliopisto - Sodankylän geofysiikan observatorio (FI), Kierikkikeskus (FI), Go Arctic (FI)

Budjetti: €€

Hope in the Hinterland

Vanha sanonta kuuluu: *“Joskus on mentävä kauas nähdäkseen lähelle.”* Me haluamme tuoda legendaarisen Austinissa, Texasissa järjestettävän *South by Southwest* -festivaalin vaikutteet pohjoiseen ja kehittää kaupungistamme uudenlaisten konferenssien tyyssijan. Musiikkiklubit muuntautuvat seminaarisaleiksi, ja pienissäkin kahviloissa käydään maailmanluokan ammattilaieskusteluja.

Hope in the Hinterland koostuu neljästä konferenssi- viikosta. Meidät tunnetaan kansainvälistä huomiota saaneista erikoisista tapahtumistamme. Nämä tapahtumat muodostavat luontevia kiintopisteitä vuodenkirossa. Luomme kansainvälisille verkostoille sujuvan palvelupulun seminaarien järjestämiseen kaupungissamme. Hiottu yhteistyö paikallisten ravintoloiden ja hotellien kanssa luo myös taiteilijoille uusia mahdollisuuksia.

Kevättalvella luovien alojen verkostot ja uudet innovaatiot aktivoituvat Polar Bear Pitching -tapahtumassa. Design-ajattelua vahvistetaan DesignOulu-tapahtumilla. Pohjoisen elämän eri osa-alueita, saamelaisia ja muita arktisen alueen alkuperäiskansoja tehdään tutuiksi uudella Arktisella festivaalilla.

Ilmakitaransoiton MM-kisoissa loppukesällä on jo vuosikymmeniä julistettu maailmanrauhaa ja ympäristön kunnioittamista. Omistamme kesäisen viikon keskusteluille ilmastonmuutoksesta ja kestävästä kehityksestä. Marraskuun pimeydessä kutsumme kaikki Art & Tech -verkostot Ouluun Lumo-valofestivaalin ajaksi.

Luomme punnitun sekoituksen vakavia keskusteluja ja hurjaa omituisuutta. **Koko kaupunki toimii kulttuuri-ilmastonmuutoksen laboratoriona, jossa ilmaistaan riemukkaasti toivoa Euroopan reunalla.**

Toteuttajat: Oulu2026, Oulu Convention Bureau (FI)
Yhteistyökumppanit: Oulun Liikekeskus (FI), International Congress and Convention Association (ICCA), BusinessOulu (FI)
Budjetti: €

Euroopan valokeilassa

Euroopan valokeilassa tarjoaa eurooppalaisille ainutlaatuisen näköalan pohjoisiin festivaaleihimme valotapahtumista musiikkielämyksiin, runoviikoista ufofestivaaleihin... Kyllä, luit oikein, tässä puhutaan ufoista! Tapahtumat ilmentävät kulttuuri-ilmastonmuutosta kaikkialla Oulu2026-alueella. Koko Eurooppa pääsee nauttimaan Pohjois-Suomen tunnusmaisimmista festivaaleista, tapahtumapaikoista ja tunnelmista. Mietipä: nouset Oulussa bussiin, joka vie sinut keskelle villiä pohjoista periferiaa, joka koko vierailusi ajan sykkii iloisen ja elävänä taidekylänä täynnä naurua, viiniä, alkuperäistä luontoa, hyviä keskusteluja ja uusia ystäviä. Tästä et halua jäädä paitsi!

Kuhmon Kamarimusiikki tarjoaa kamarimusiikin klassikoita, harvinaisuuksia ja uusia sävellyksiä, ja *Haapavesi Folk Music Festivalissa* tanssitaan läpi yöttömän yön kansanmusiikin tahtiin. *Raahen Rantajatsit* kokoaa ihmiset meren ja jazzin äärelle. Kuusamossa voit nauttia upeasta *Polar Night Light Festivalista*, *Kajaanin Runoviikolla* taas lausunnasta, *Art Li Biennaalissa* voit kokea ympäristötai-detta, Oulussa *Air Guitar World Championships* -kisassa revitellään ilmakitaralla, Limingassa pidetään kansainvälinen lastenkirjallisuusfestivaali *Limmi Fest* ja Oulaisten *Weteraanikonepäivillä* esitellään vanhoja autoja, traktoreita ja mopoja. Mutta ufoihin palataksemme... Syötteen kylässä Pudasjärvellä on kasvamassa kattava tapahtumakokonaisuus paikallisten asukkaiden vuosikymmenten mittaan kokemien outojen valoilmioiden ja muiden havaintojen ympärille. Tätäkään ei kannata missata!

Toteuttajat: Kuhmo & Kuhmon Musiikkiyhdistys ry (FI), Haapavesi & Haapavesi Folk ry (FI), li & Taidekeskus Kulttuuri-Kauppi (FI), Raahe & Rajatsi ry (FI), Kuusamo & Ruka-keskus Oy (FI), Sun Effects (FI), Ruka-Kuusamo Matkailu ry (FI), Kajaani & Kajaanin Runoviikko (FI), Liminka (FI), Oulu & Airnest Productions Oy (FI), Oulainen & Weteraanimoottori-kerho Wanha Voima ry (FI), Pudasjärvi & Syötteen Kulttuuriyhdistys ry (FI)
Yhteistyökumppanit: Kuntien ja tuottajien kumppanit
Missä: Kuusamo, Kuhmo, Haapavesi, li, Raahe, Kajaani, Liminka, Oulu, Oulainen, Pudasjärvi
Budjetti: €€€

1. Kalajoki

Kirkosta kirkkoon – kirkkoreitistö
Pohjois-Pohjanmaalla LT
Kallankarit LT
Halstratut nahkiaiset AFL

2. Raahе

Wanha Raahе LT
Seminaarialueen kulttuurikeskus LT
Raahen Rantajatsit EV
Kriput ja Hanna-tädin kakut AFL

3. Hailuoto

Ympäristötaiteen luontopolku sekä
Anni Rapinoja -museo LT
Marjaniemen majakka LT
Ainutlaatuinen saaristolaismiljöö LT
Suolakala AFL

4. Tornio

Rajaton kaksoiskaupunki Tornio-
Haaparanta ja maailman ainoa
kahden valtion välisen rajan ylittävä
museo, Tornionlaakson museo LT
Perämeren kansallispuisto LT
Struven ketjun mittauspiste LT
Varrassiika AFL

5. Ylivieska

Taidekehriä ja liikunnan kihuja
-kokonaisuus LT
Maitorieska ja punainen hera AFL

6. Siikajoki

Teollista historiaa aina
1600-luvulta asti LT

7. Sievi

Muttimarkkinat AFL

8. Oulainen

Waltakunnalliset Weteraani-
konopäivät EV
Juhannusjuusto AFL

9. Kemi

Pohjoiset vastakohdat -konsertti-
kokonaisuus LT
Kemin Lumilinna LT
Jäänmurtaja Sampo LT

10. Lumijoki

Talvikalastus ja pilkkiminen LT/AFL

11. Nivala

Presidenttipolku yhdessä Haapa-
järven ja Pielaveden kanssa LT

12. Liminka

Jättiläisten polku LT
LIMMI- Eurooppalainen lastenkir-
jallisuuden Symposium EV
Limpisoppa AFL

13. Oulu

Ilmakitaransoiton MM-kisat EV

14. Haapavesi

Haapavesi Folk -festivaali EV

15. Kempele

Art Linnakallio 2026 Symposium LT
Zeniitin matkailu- ja virkistysalue LT

16. Tyrnävä

PerunaGalleria 2026 AFL

17. Ii

Ympäristötaidepuisto LT
Art Ii Biennaali 2026 – hyvinvointia
taiteesta ja pohjoisesta luonnosta
EV, sisältäen paikallista ruokakult-
tuuria AFL

18. Haapajärvi

Presidenttipolku yhdessä Nivalan
ja Pielaveden kanssa LT
Haapajärvi on Suomen teekaupunki
AFL

19. Kärsämäki

Kärsämäen Paanukirkko LT
Tarinaniskentä erätulilla LT
Elsuupa AFL

20. Muhos

Löytöretki Taiteeseen -hanke
yhdessä Rokua Geoparkin,
Utajärven ja Vaalan kanssa LT

21. Siikalatva

Piippolan kylä LT
Pinaattimakkarakeitto AFL

22. Pyhäntä

Perttulin päivät LT

23. Utajärvi

Löytöretki Taiteeseen -hanke
yhdessä Rokua Geoparkin,
Muhoksen ja Vaalan kanssa LT
Kulttuuristadion LT

24. Vaala

Löytöretki Taiteeseen -hanke
yhdessä Rokua Geoparkin,
Muhoksen ja Utajärven kanssa LT
Lumotun Hallan Maa -elämyspuisto
LT

25. Pielavesi

Presidenttipolku yhdessä Nivalan
ja Haapajärven kanssa LT

26. Pudasjärvi

Hirsirakentaminen LT
Syötteen kansallispuisto LT
Rajalta rajalle -hiihto LT
UFOt EV

27. Kajaani

Kajaanin linna LT
Kajaanin Runoviikko EV

28. Paltamo

Kulttuuriperintöä, kyläjuhlia ja
taide-elämyksiä Paltamossa ja
Oulujärvellä LT

29. Taivalkoski

Resiinaralli ja Kenttärata -projekti LT
Perunamuussi mustikkasopan
kanssa, kuivattu kalannahka kahvin
kanssa AFL

30. Sotkamo

Vuokatti – liikuntakulttuurin keskus,
jossa on myös valmennustoimin-
taa sekä akateemista tutkimusta
aiheesta LT
Metsämarjat AFL

31. Kuusamo

Oulangan kansallispuiston
Karhunkierros ja Villifestivaali LT
Polar Night Light Festival EV
Rantakala eli muikkupotut AFL

32. Suomussalmi

Hossan kansallispuisto LT
Raateentie LT
Hiljainen Kansa LT
Soiva Metsä LT

33. Kuhmo

Talvisotamuseo LT
Juminkeko – Kalevalan ja karjalai-
sen kulttuurin informaatiokeskus LT
Kuhmon Kamarimusiikki EV
Rönttönen AFL

ALUEELLINEN OHJELMA- KARTTA

LT = Luontopolkuja taiteeseen
EV = Euroopan valokeilassa
AFL = Arctic Food Lab

Ohjelmavalintojen periaatteet

Kulttuurinen yhteiskehittäminen on ollut ohjelmavalintojamme ohjaavana periaatteena aivan hakemusprosessin alusta asti.

Edellä kuvattu ohjelma on koottu avoimien ja teemoitettujen ohjelmahakujen sarjalla, jota vahvat taiteelliset kriteerit ovat ohjanneet. Tällä on varmistettu ohjelman rakentamisen avoimuus ja läpinäkyvyys sekä korkea laatu.

Avoimessa hakuprosessissa saatuja ohjelmaehdotuksia on täydennetty joukolla tilausteoksia. Ne ovat niin ikään vahvasti yhteisöllisiä ja myös lapset ovat osallistuneet yhteiskehittämiseen. Kulttuuriohjelman esivalintavaiheen runko laadittiin keväällä 2019 avoimessa haussa saatujen 450 ohjelmaehdotuksen pohjalta. Haimme avoimella haulilla myös kansainvälisiä taiteen asiantuntijoita varmistamaan ohjelmaehdotusten laatua ja eurooppalaista ulottuvuutta sekä laatimaan suunnitelmaa esivalintavaiheen kärkihankkeiksi.

Hakukirjassa esitetty kulttuuriohjelma on vain osa toteuttavasta satojen tapahtumien ja tuotantojen kokonaisuudesta. Hakukirjan ohjelma kattaa noin 60 prosenttia kulttuuriohjelman budjetista. Valittu kokonaisuus toteuttaa selkeästi kulttuuri-ilmastonmuutoksen tavoitteita ja sillä on laaja eurooppalainen ulottuvuus.

Jos meidät valitaan Euroopan kulttuuripääkaupungiksi, ryhdymme tämän hyvin toimineen prosessin pohjalta täydentämään kulttuuriohjelmaa tunnistamalla aukkoja ja syventämällä tähänastisia ohjelmalinjoja. Oulun kulttuurisäätiön ohjelmajohtaja toteuttaa yhdessä ohjelmakoordinaattorien kanssa joukon hyvin teemoitettuja kansainvälisiä avoimia hakuja uusien ohjelmaehdotusten saamiseksi sekä erikseen suoria taiteellisia tilauksia.

Vuonna 2024 julkaistaan uusi ruohonjuuritason avoin haku, *"We Are the Culture"*. Haluamme saada mukaan koko yhteisömme: työpaikkojen kahvihuoneporukat, kaupunginosa-aktiivit, metsästysseurat, lumikenkäilijät ja torvisoittokunnat. Ideat voivat olla pieniä tai suuria. Tässä haetaan Oulun seudun elämäniloa ja laajaa osallisuuden ja mahdollisuuksien tunnetta, joka luonehtii yhteisöjämme.

Aikataulu on seuraava:

2021–2023 Neuvottelut kansainvälisten tuotantojen kanssa

2022–2023 Kansainväliset teemoitettut avoimet haut

2024–2025 Avoimet "We Are the Culture" haut

2025–2026 Toteutus

Kulttuuriperintö, taide ja uudet ilmaisumuodot

Oulu2026 pyrkii toimimaan Euroopan luovana laboratoriona. Innovatiivisuus näkyy selvästi koko kulttuuriohjelmassa. Olemme priorisoineet uusia yhteistyön muotoja ja arjen ylittäviä näkökulmia. Kulttuuriohjelmassa on myös useita läpileikkaavia näkökulmia, jotka tukevat innovatiivisten, kokeellisten kulttuuri-ilmaisujen syntymistä ja niiden soveltamista perinteisiin taidemuotoihin ja kulttuuriperintöhankkeisiin.

Uskomme, että innostamalla tapahtumien toteuttajia kestäviin ratkaisuihin myös niiden kulttuurisällöt kehittyvät uudenaikaisiksi. Koronapandemia pakotti äkilli-

sesti siirtämään kulttuuritoiminnan virtuaalialustoille ja sai meidät harppaamaan ison askeleen eteenpäin uudenlaisen kulttuuri-ilmaisujen kehittämisessä. Oulu haluaa nousta yhdeksi Euroopan johtavista kaupungeista taiteen ja teknologian yhteistyön kehittämisessä. Teknologian tuominen mukaan kulttuuriohjelmaan ohjaa vahvasti uudentyyppisiä kulttuuriperinnön innovaatioita ja tekee samalla perinteisistä taidemuodoista innostavampia ja helpommin lähestyttäviä. Vähintään 70 % kulttuuri-ohjelmasta on hybridisisältöpohjaista eli kokonaan tai osittain koettavissa virtuaalialustoilla missä päin maailmaa tahansa.

Seuraavassa taulukossa on esimerkkejä siitä, miten yhdistämme uusia ilmaisumuotoja kulttuuriperinnön ja/tai perinteisten taidemuotojen kanssa.

Hanke	Innovaatio
Tervahovista seitsemälle merelle	Seutumme tervantuoksuudesta kulttuuriperinnöstä luodaan virtuaalinen tietopankki.
Underground Clash	Uusia tapoja yhdistää ihmisiä, teknologiaa ja luonnonympäristöjä.
Hybridise Your Festival	Striimauksen uusia ulottuvuuksia ja festivaalien digitaalisen ilmaisun syventämistä.
Luovat kylät	Perinteisiä taidemuotoja viedään uusiin tiloihin: sairaalaan, yliopistoon, myymälätiloihin...
Oulu Dance Hack	Tanssia ja teknologiaa yhdistellään innovatiivisesti katutilassa.
Huomisen vaatekaappi	Uusia tapoja tuoda digitaalisuus osaksi vaatesuunnittelua.
Beyond the Sky	Taivaalle luodaan taidenäyttely astrokuvaaja Jukka-Pekka Metsävainion teoksista.
Rajaton saamelaiskulttuuri	Tuomme esille Euroopan ainoan alkuperäiskansan, saamelaiset, jotka paitsi kertovat historiastaan myös esittelevät nykyistä taidettaan ja muotoiluaan.
Faravidin maa	Eri taidemuotoja yhdistelemällä tuotetaan aidosti immerssiivinen kokemus, jossa myös yleisö on tärkeässä roolissa.

Paikalliset taiteilijat ohjelman tekijöinä

Jo alussa vuonna 2017 oli selvää, että otamme paikalliset taiteilijat ja kulttuurijärjestöt aivan hankkeemme ytimeen. Alhaalta ylös -periaatteella rakennettu kulttuuriohjelmatyö alkoi lapsille ja nuorille suunnatulla kyselytutkimuksella ja yli 200 tapaamisella paikallisten taiteilijoiden ja kulttuuriyhteisöjen kanssa. Tämän vuorovaikutuksen tuloksista rakentui hakemuksen arvopohja ja teemojen perusta. Oululaisilta yhteisöiltä saatiin noin 200 ehdotusta hakemuksen luoviksi neuvonantajiksi syksyllä 2018. Ehdokkaista valittiin 20 luovan neuvonantajan ryhmä määritteli syventävien työpajojen avulla helmikuussa 2019 julkistetut teemat, jotka ovat ohjanneet ohjelmaamme alusta alkaen. Uskomme niihin lujasti.

Keväällä 2019 kulttuuriohjelman valmistelu eteni avoimeen ohjelmahakuun. Tässä prosessissa olivat merkittävässä asemassa paikalliset taiteilijat ja kulttuurijärjestöt. Monet osallistuivat yhteisiin Tapahtumaklinikka-sessioihin ennen esivalintahakemuksen jättämistä. Ehdotuksia jättäneiden taiteilijoiden ja järjestöjen kanssa jatkettiin tapaamisia, ja ohjelmaa kehitettiin yhdessä eteenpäin.

Hankkeiden omistajat ovat laatineet hankkeidensa tueksi myös laajoja tuotantosuunnitelmia, joiden avulla on voitu arvioida hankkeiden toteutettavuutta monesta eri näkökulmasta. Kulttuuriohjelmaamme osallistuvat kaikki kaupungin kulttuurilaitokset sekä lukuisat itsenäiset järjestöt ja yritykset. Ennen pandemiaa pidimme yhteishenkeä yllä järjestämällä yhteiset pikkujoulut, ja valintavaiheessa olemme pyrkineet pitämään yllä avoimuutta ja helppoa lähestyttävyyttä. Uskomme, että sillä on sitoutettu tekijät todella pitkälle aikajänteelle. Pandemian pakotettua meidät etäyhteyksiin viestintä oli edelleen varsin helppoa, koska olimme jo tavanneet useimmat toimijat kasvokkain.

Esivalintapäätöksen jälkeen esivalintaraportin palaute on käyty läpi kaikkien ohjelmaan valittujen kanssa. Tuotantobudjeteista ja rahoitussuunnitelmista on neuvoteltu ja niitä on käyty läpi yksityiskohtaisesti. Suunnitelmien kestävyys äkillisissä muutostilanteissa sekä niiden eurooppalainen ulottuvuus on varmistettu systemaattisesti. Kahdella liikkuvuushankkeellamme olemme myös pystyneet tukemaan kulttuurialan toimijoiden verkostoitumista ja yhteyksien rakentamista Eurooppaan.

Yhteistyö paikallisten taiteilijoiden ja organisaatioiden kanssa

Edellä kuvatun prosessin ansiosta monet taiteilijat ja kulttuuriryhmät kaikkialta Oulun seudulta ovat vahvasti sitoutuneet Oulu2026-hankkeen edistämiseen. Uusien yhteyksien luomiseen paikallisten ja kansainvälisten, vanhojen ja uusien taiteilijoiden ja yleisöjen välille. Alla joitakin esimerkkejä.

Hanke	Taiteilija
Delta Life	Hankkeen luovan konseptin kehitti kirjailija-muusikko Jukka Takalo .
Bang Bang Riviera	Tanssija Milla Virtanen ja mediataiteilija Leevi Lehtinen tuottavat kesäspektaakkelin, jossa yhdistyy useita taidemuotoja, ja joka kuljettaa osallistujat halki Oulun.
Generation Xulu	Tämän multimediaperformanssin, jossa perinteiset taidemuodot yhdistyvät moderneihin tekniikoihin, tuottavat GenXtra-kollektiivin luovat taiteilijat (Julian Owusu, Marja Isotalo, Kalle Jurvelin, Antti Kyllönen ja Antti Uimonen).
Light Matters	Tuotannon neuvonantajina ja festivaaliyhteistyön kumppaneina toimivat alan asiantuntijat, kuten tutkija ja valaistussuunnittelija Henrika Pihlajaniemi (Oulun yliopiston arkkitehtuurin yksikkö), maisema-arkkitehti Veera Sanaksenaho (Oulun kaupungin ympäristö- ja yhdyskuntapalvelut), asiantuntija Salla Hirvonen (OuluHealth), toiminnanjohtaja Pia Alatorvinen (Oulun kulttuuritapahtumayhdistys), asiantuntija Mia Kemppaala (Polar Bear Pitching Festival), toiminnanjohtaja Helena Lindqvist (Jojo – Oulun Tanssin Keskus, OuDance-festivaali) ja kokoelma-amanuenssi Jonna Mölläri (Museo- ja tiedekeskus Luuppi).
MC Oulu	Jazzmuusikko Heikki Ruokangas avustaa yhteyksien luomisessa eurooppalaiseen musiikkialan asiantuntijoihin.
Huomisen vaatekaappi	Päänäyttelyn kuratoi pukusuunnittelija Pasi Räbinä .
Beyond the Sky	Astrokuvaaja Jukka-Pekka Metsävainion avaruuskuvat projisoidaan taivaalle.
Kaupungin osa	Valokuvaaja JP Manninen ja käsikirjoittaja Sampo Marjamaa tuottavat valokuvanäyttelyn, joka kartoittaa kaupungin mielialoja.
Faravidin maa	Tämän puolifiktiivisen, immerstiivisen ja moniaistisen performanssin ohjaavat tanssitaiteilija Pirjo Yli-Maunula ja Oulun teatterin taiteellinen johtaja Alma Lehmuskallio .
Kylien kansanlaulut	Oululainen kansanmusiikkiryhmä Rällä säveltää jokaiselle hankkeen kylälle oman kansallislaulun.
Luonnon näyttämöt	Nykysirkustaiteilija Ilona Jäntti luo ilma-akrobatiaesityksen meren päällä.

EUROOPPALAINEN ULOTTUVUUS

Oulu2026 ja Euroopan kulttuurien monimuotoisuus, kulttuurien vuoropuhelu ja ajankohtaiset eurooppalaiset kysymykset

Esihakemuksessa kuvasimme edellistä vuosikymmentä ”yhteyksien katkeamisen vuosikymmeneksi” ja halusimme rakentaa niitä uudelleen. Tällä hetkellä meitä kaikkia Euroopassa ja koko maailmassa yhdistää yksi teema: tarve kukistaa yhteinen vihollisemme, Covid19-pandemia. Kun siinä on onnistuttu, Eurooppaa odottavat muut yhteiset haasteet. Vahvempi ja yhtenäisempi Eurooppa voi varmistaa sen, että pystymme rakentamaan lapsillemme tulevaisuuden, jonka he ansaitsevat. Uskomme, että meidän on muutettava kulttuuri-ilmastoa niin omassa kaupungissamme kuin Euroopassa yleisemminkin.

Oulu2026 voi olla Euroopan laajuinen kulttuuri-ilmastonmuutoksen ja kestäväen kehityksen laboratorio. Haluamme kaikki eurooppalaiset mukaan etsimään positiivisen tulevaisuuden avainta. Monet ovat jo liittyneet riveihimme, kuten jäljempänä kerromme. Toivomme joukon kasvavan, sillä uskomme kulttuuriohjelmamme teemojen nostavan esiin perustavanlaatuisia, Euroopan laajuisia haasteita.

Villisti kaupunki -teema keskittyy luovien paikkojen rakentamiseen: pienten ja suurten kaupunkien uudistamiseen, Euroopan luovien ja kulttuurialojen uudelleen käynnistämiseen ja elpymiseen pandemia-ajan kulttuurisulkujen koeteltua kulttuuritoimintaa ankarasti. Esimerkiksi Euroopan museoiden NEMO-verkoston raporteissa on kerrottu, miten museot eri puolilla Eurooppaa

menettivät jopa 75 % tuloistaan sulkujen aikana, joka neljännen museon tulonmenetys oli ollut vielä suurempi. Museoiden auki ollessakin kävijämäärät ovat vähentyneet jopa 90 prosenttia. Teattereilla on ollut vieläkin vaikeampaa. Luovien alojen vapaan kentän ammattilaiset, joilla ei ole säännöllisiä tuloja, ovat olleet kaikkein huonoimmassa tilanteessa. Eurooppa tarvitsee kulttuurin elvytysohjelman, ja Oulu on valmis ottamaan siinä aktiivisen johtoaseman.

Kulttuuri on avainasemassa myös yhteyksien luomisessa uudelleen. EU:n rahoittaman *Cultural Relations Platform* -projektin tuorein tutkimus osoittaa, että pandemiasta ovat eniten kärsineet kansainväliset suhteet ja yleisötyö. Tarvitaan Euroopan tason yhteistyötä sekä yleisöjen löytämiseksi uudelleen että etenkin nuorten osallistumisen lisäämiseksi. Oulun Luovat kylät-toiminnassa kulttuuria käytetään kaupungin muuntamiseen vieraanvaraisemmaksi ja innovatiivisemmaksi paikaksi. Vahvistamme kaupunkitilan yhteisöllisyyden tunnetta ja vastaamme uhkaan, jonka verkkokaupan kasvu on kaupunkikeskuksille muodostanut. Avaamme kaikille lisää mahdollisuuksia luovaan työhön ja nostamme ihmiset kaupunkien keskiöön. Teemme kaupungeistamme ja kylistämme villejä ja muuntautuvia. Meillä on jo useita eurooppalaisia yhteistyökumppaneita, jotka haluavat tutkia uusia tapoja luoda villejä, innostavia kaupunkeja meidän tapaamme.

Haluamme tarjota lapsille ja nuorille valoisan tulevaisuuden Euroopassa. Kaikkialla pandemian talousvaikutukset ovat heikentäneet suhteettomasti juuri nuorten työllisyys-, koulutus- ja matkailunäkymiä, ja koulusulkujen vaikutukset oppimiseen ja sosiaalisiin taitoihin ovat suuri huolenaihe. STREAM to the Future ja Urban Boost -ohjelmalinjat keskittyvät vahvasti nuorisoon, luovan alan työpaikkoihin ja kulttuurikasvatukseen. Olemme ylpeitä Oulun uudesta Lastenkulttuurikeskuksesta, joka tekee lapsista aktiivisia osallistujia ja toimii Euroopan laajuisen yhteiskehittämisen alustana, sekä Lasten taiteen biennaalista, joka tarjoaa Euroopan lapsille tilaisuuden luoda yhdessä. Olemme myös laatineet Euroopan kulttuuripääkaupungeista lautapelin, joka on saanut suurta suosiota sekä täällä Oulussa että joidenkin Euroopan kulttuuripääkaupunki -kumppaniemme keskuudessa, jotka haluavat kehittää sitä kanssamme.

Vastakohtien voima - teemalla haluamme tasapainottaa uudelleen yhteisöjämme. Koko Euroopassa on tunnistettu kulttuurin mahdollisuudet terveydellisen epätasearvon vähentämiseksi. Oulu2026 kehittää yhteistyössä asukkaiden ja eurooppalaisten yhteistyökumppaniemme kanssa kulttuuritoimintaa, joka edistää osallisuutta ja tasa-arvoa. Yksinäisyys vie kirjaimellisesti hengen ihmisiltä eri puolilla Eurooppaa, sekä suurkaupungeissa että vaikeuksissa kamppailevilla maaseutualueilla. Oulu2026 haluaa auttaa Eurooppaa saamaan jälleen yhteyden itseensä, edistää yhteisöllistä elämää ja kasvokkain kohtauksia ja tutkia mielenterveyttä sensitiivisillä ja ymmärtävillä hankkeilla, jollaisia on muun muassa Dark Matters - ohjelmalinjassamme.

Kovasta teknologiasta ihmisläheiseksi

Esivalintavaiheessa olimme huolissamme digitaalisesta vuorovaikutuksesta ihmiskontaktien korvaajana, mutta myönnämme nyt, että teknologia on ollut pandemian aikana pelastus niin perheille kuin yrityksillekin. Olimme aikaisemmin älypuhelin teknologian kehityksen kärjessä, siksi haluamme nousta Euroopan kärkeen teknologian inhimillistämässä ihmisten välisen yhteyden löytämiseksi uudelleen. Parempien yhteisöllisten kokemusten, yhteisöön kuulumisen tunteen ja toimivamman vuoropuhelun mahdollistamisessa on tärkeä rooli Art & Tech -ohjelmassa, jota haluamme kehittää tiiviissä yhteistyössä eurooppalaisten kumppanien kanssa.

Euroopan takamaata vai rohkeasti sen reunalla?

Kulttuuria pitäisi arvostaa enemmän Euroopan syrjäisillä alueilla. Eurobarometri 399:n mukaan näiden alueiden asukkaat valittavat kulttuuritarjonnan suppeudesta tai sen huonosta laadusta (17 % maaseutualueiden vastajista, kun keskikokoisissa kaupungeissa osuus oli 5 % ja koko EU:n keskiarvo 12 %). Monissa Euroopan osissa, mutta erityisesti syrjäiseuduilla, myös yhteiset tilat ovat uhattuina. Maaseudun kirjastoja suljetaan. Verkkokaupat ja automarketit nakertavat kaupunkien keskustojen perinteisiä ostoskatuja. Luontokato etenee ilmastonmuutoksen kiihtyessä. Me haluamme muuttaa vallitsevan ilmaston, jossa yhteydet ovat katkenneet.

Käynnistämme prosessin, jossa tartutaan tähän osattomuuden ja muutospelon ilmastoon Euroopan reuna-

alueilla. Rakennamme kulttuuri-identiteettejä uudelleen ja löydämme jälleen kansalaisylpeytemme. Luomme reuna-alueille kulttuurin ydinalueita, jotka houkuttelevat ihmisiä tulemaan ja saavat heidät jäämään. Nämä alueet eivät ole ankeita ja unohdettuja, vain huonosti tunnettuja ja täynnä kätkeytyä merkityksiä.

Ilmastonmuutos

Vaikka tällä hetkellä huomion viekin koronakriisistä selviytyminen, ilmastonmuutos ei ole hävinnyt minnekään. Se on yksi kriittisimmistä uhkista, ellei peräti kaikin kriittisin, paitsi Euroopalle myös koko planeetalle. Kestävä kulttuuriturismi on yksi tapa keventää ilmasto-kuormitusta samalla, kun luodaan uusia tapoja edistää syvää kulttuurien välistä vuorovaikutusta ja oppimista, jossa keskeisellä sijalla ovat kestävyys, luovuus ja kulttuuri. Yhdessä Euroopan vihreän pääkaupungin Lahden ja paikallisten aloitteiden kanssa luomme skaalattavaa hiilineutraalin kulttuuritapahtuman mallia, joka voidaan ottaa käyttöön kaikkialla Euroopassa.

Asumme alueella, jolla ilmastonmuutoksen vaikutukset edellyttävät päättäväisiä toimia. Haluamme luoda yhteyksiä EU:n juuri käynnistämiin uusiin aloitteisiin Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa. Erityisen ajankohtainen on Uusi eurooppalainen Bauhaus -aloite, joka oman kulttuuri-ilmastonmuutoksen käsitteemme tavoin korostaa kulttuurin ja kestävä kehityksen välistä yhteyttä. Oulu hakee keväällä 2021 Bauhaus-aloitteen kumppaniksi ja tulee järjestämään kansainvälisiä tapahtumia, joissa design yhdistyy kulttuuri-ilmastonmuutoksen käytännön toteutustapoihin.

Rauhanomainen vuoropuhelu

Nykyinen epävarma maailmanpoliittinen tilanne nostaa yhä vahvemmin esille kysymyksen siitä, pystymmekö ratkomaan konflikteja ja vastaamaan tuleviin haasteisiin yhdessä. Kehityssuunnan kääntämiseksi tarvitaan uusia kansalaistaitoja, joilla edistetään vuoropuhelua ja konfliktinratkaisua. Kulttuuri-ilmastonmuutoksen lippulaivaohjelmamme *Rauhankone* luo yhteistyössä eurooppalaisten kumppanien kanssa uusia vuoropuhelun malleja, joilla osoitetaan, että huolimatta eroista taustassa, kulttuurissa, iässä tai mielipiteissä me nauramme enimmäkseen samoille asioille ja useimmiten itsellemme.

Uskomme, ettei ole liioittelua pyrkiä Euroopan kulttuuripääkaupunkina osaltaan edistämään tätä muutosta Euroopan kulttuuri-ilmastossa. Euroopan muutosta voidaan rakentaa vain yhteistyössä, etenkin jos kaikki pääkaupunkimme toimivat yhdessä. Varsinkin saunassa. Se on alaston totuus...

Eurooppalaiset taiteilijat, toimijat ja kaupungit

Viereisellä sivulla oleva taulukko kuvaa keskeisimpiä kulttuuriohjelman kansainvälisiä kumppaneitamme. Kulttuuriohjelman yhteydessä on kerrottu tarkemmin kaikista yhteistyökumppaneistamme. Ohjelmakohtaisten kumppanuuksien lisäksi Eurooppa ja eurooppalaisuus ovat tulleet aivan uudella tavalla mukaan keskusteluun kaikkialla Oulun seudulla. Olemme myös saaneet monia uusia eurooppalaisia kumppaneita hakuprosessin ulkopuolisiin toimintoihin.

Projekti	Taiteilijat, toimijat ja kumppanuusmuoto
2nd Generation Cultural Embassy	Suomen Tukholman instituutti (SE) ja Sveriges Radio Finska (SE) lisäävät tietoisuutta ohjelmastaan yhteisössään toisen sukupolven kansalaisten äidinkielellä. London Irish Writers (UK) ja Liverpool Irish Cultural Centre (UK) tarjoavat tietoa parhaista kulttuurivaihdon käytännöistä.
Agentti 026	Kulttuurilähetteläskoulutus laajennetaan seuraaviin kumppanikoulutuslaitoksiin: Second Chance Gifts and Recycling (UK), Tartu Kutsehariduskeskus (EE), Ayuntamiento de Alcoy (ES), Gewerbliche Schule im Hoppenlau (DE), Landstede Groep (NL), Handwerkskammer Flensburg (DE) ja Prometna Šola Maribor, Srednja Prometna Šola (SI).
ArTech City	Johtava taide- ja teknologiakeskus Linz Ars Electronica (AT) tulee toimimaan neuvonantajana ArTech-verkostossa.
Climate Clock	Yhdessä kansainvälisen taiteellisen ryhmän ja paikallisten yhteisöjen kanssa Alice Sharp (UK) toimii projektin kuraattorina, kun taas Mariele Nuedecker (DE) on mukana yhtenä taiteilijana.
Earth, Time and Adaptation	Alallaan johtavina tiedeyhteisöinä ESRIN, ESA (IT), International Lunar Exploration Working Group (NL), Waag Society, Planet B (NL) ja Cultura Association Lumi (IT) antavat asiantuntemuksensa ja tietonsa taiteilijoiden käyttöön, jota he voivat hyödyntää töissään.
Faravidin maa	Rapid Eye (DK), Marta & Kim (NL / NO) ja Oslo Nycirkus & Acting for Climate (NO) ovat esittäviä taiteilijoita, jotka ovat mukana projektin toteutuksessa yhdessä paikallisten ohjaajien kanssa.
Frozen Nights	Ohjelmasuunnittelussa teemme yhteistyötä Olympia International Children and Youth Film Festival (EL), Nordic Film Festival NUFF (NO) ja Schlingel – International Film Festival for Children and Young Audience (DE) kanssa.
Hybridise Your Festival	The European Festivals Association (EFA) auttaa luomaan uusia kumppanuuksia festivaalien kanssa ympäri Eurooppaa ja tarjoaa parhaita käytäntöjä paikallisille festivaalijärjestäjille.
Light Matters	Osa ohjelmasta luodaan yhteistyössä Light Art Collection (NL), Tartu Valgus Festival (EE), Lovely Experience Trnava (SK) ja Prisma - Art Light Tech (PT) kanssa.
Oulu Dance Hack	Seuraavat pitkäaikaiset kumppanit auttavat edistämään tekniikan, tanssin ja mediataiteen yhteyksiä: eTOPIA-Centre for Art and Technology – Zaragoza (ES), CINETic International Centre for Research and Education in Innovative and Creative Technologies in association with the National University of Theatre and Film – Bucharest (RO), Dansinitiativet - Luleå (SE) ja Central Europe Dance Theatre in association with Pro Progressione – Budabest (HU).
Rauhankone	Viemme Kuumat saunakeskustelut! -konseptimme osaksi Conversation Festival LAMPA:a (LV) lähivuosina.
Kaupungin osa	Professori ja arkkitehti Jan Gehl (DK), psykologian apulaisprofessori Helena Águeda Marujo (PT) ja Katalogin päätoimittaja Jens Friis (DK) ovat hankkeen pääneuvonantajia ja suojelijoita.
Lumihitale	Centre Rouen Normandie Photographic Centre (FR), Association Diaphane (FR), Street Level Photography (UK), Centrum för fotografi (SE), Föbundet frie fotografer (NO), Nordnorsk kunstnersenter (NO), Galleria Image (DK), Fotografisk Center (DK), FİSL The Icelandic Contemporary Photography Association (IS) ja Kaunas Photography Gallery (LT) ovat neuvonantajaorganisaatioita, jotka auttavat lisäämään tietoisuutta projektista ja informoivat avoimista ohjelmahuista.
Kesyttön konttori	P60 Podium (NL) ja Radi Vidi Pats (LV) tarjoavat Kesyttömän konttorin nuorille harjoittelu- ja muita työmahdollisuuksia.

Kuinka hurmaamme eurooppalaisen ja kansainvälisen yleisön

Strategiamme vierailijoiden houkuttelemiseksi Euroopasta ja kauempaakin perustuu seuraaviin tekijöihin:

1. Pohjoinen sijainti, puhdas luonto ja neljä vuodenaikaa tarjoavat ainutlaatuiset puitteet kulttuurielämyksille.
2. Alueen yhteinen ja kestävä matkailustrategia.
3. Mahdollisuus osallistua tapahtumiin etäyhteydellä, jos ei pääse tulemaan paikan päälle.

Ohjelma etusijalla. Oulu2026:n ydin on omaperäinen kulttuuriohjelma, joka keskittyy ainutlaatuisiin paikkoihin ja vuodenaikojen vaihteluihin, joita ei muualla Euroopassa voi kokea. Oulusta tulee paikka, jossa kulttuuri villiintyy. Jos kulttuuri vähänkin kiinnostaa, on tämä oikea paikka sen kokemiseen.

Kulttuuriohjelmassa on monipuolisia huipputason tapahtumia ja lippulaivaohjelmia, jotka ovat mielestämme liian kiinnostavia jätettäväksi väliin. Missä päin Oulun seutua liikkuukin vuonna 2026, kaikkialta löytää kiehtovia luonto- ja taidepolkuja. Uusien kulttuuriperintöreittien varrella on kuusi *Climate Clock*-lippulaivatuotannon upeaa, rohkeaa ja kantaaottavaa ympäristötaideteosta. *Euroopan valokeilassa* avaa eurooppalaisille ainutlaatuisen ikkunan pohjoisiin festivaaleihimme, valotapahtumista ja musiikkielämyksistä runoviikkoihin ja ufofestivaaleihin! Myös saamelaista nykytaidetta on tarjolla. *Rajaton saamelaiskulttuuri* tekee näkyväksi Euroopan ainoan alkuperäiskansan kulttuuria sekä Oulussa että kaikkialla arktisella alueella. *Rauhankone* -lippulaivatuotannossa käsitellään Euroopan kipeimpiä kysymyksiä immerstiivisen, innovatiivisen taiteen ja osallistavan vuoropuhelun kautta. On roppakaupalla hyviä syitä matkustaa Ouluun.

Matkailustrategiassamme yhdistyvät houkutteleva ohjelma, Oulun ainutlaatuisuus matkakohteena, seudun erityinen kulttuurin ja luonnon yhdistelmä sekä vahva yhteistyö niin alueellisten kuin valtakunnallistenkin matkailualan kumppaneiden kanssa.

Tällä hetkellä emme ole Euroopan kulttuurimatkailukohteiden listan kärjessä. Tämän aiomme muuttaa yhdessä *VisitOulun*, *VisitFinlandin* ja muiden Oulun

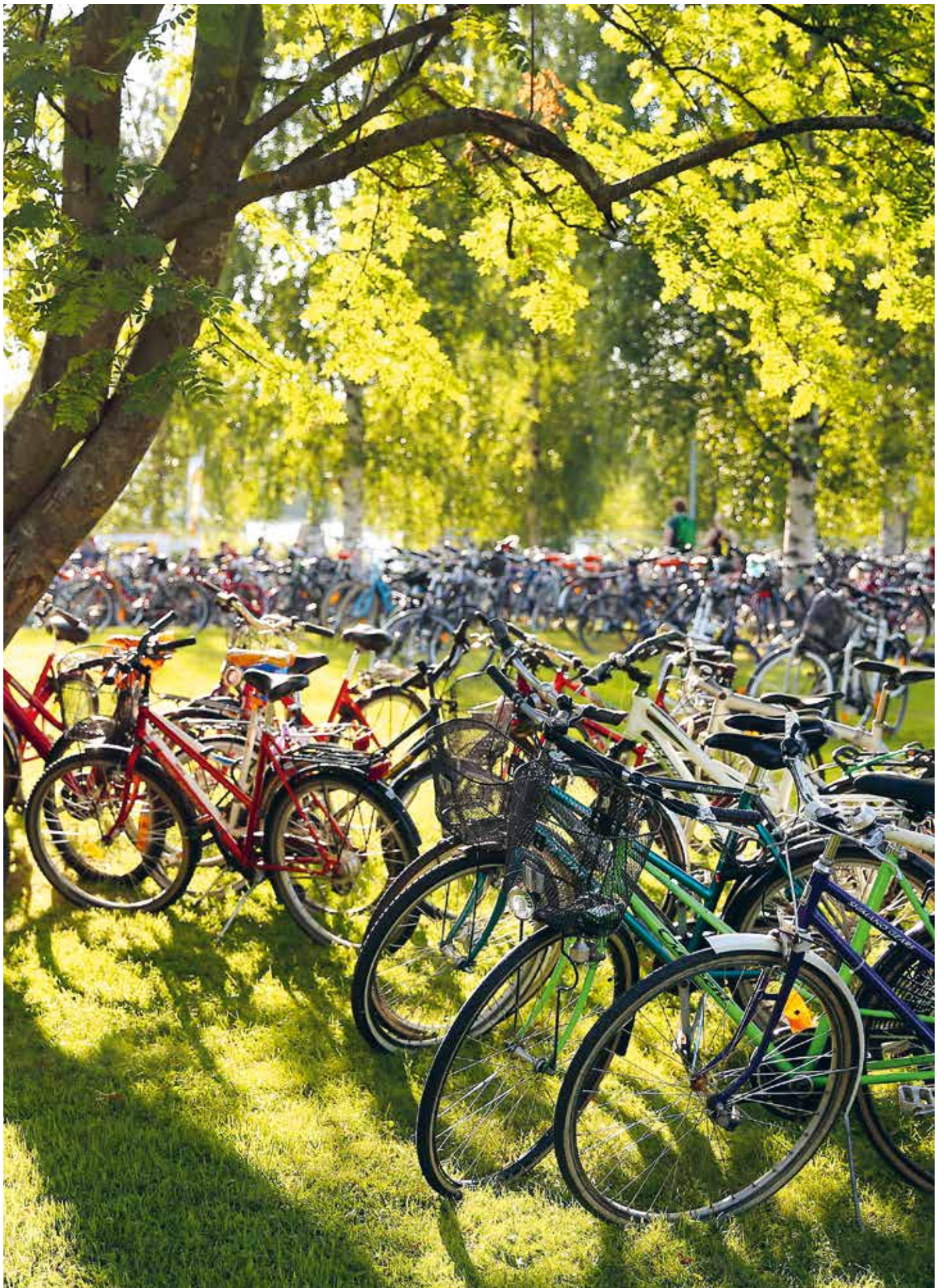
seudun matkailuorganisaatioiden kanssa. Yhdistämme voimamme sekä vahvistaaksemme pohjoisen näkyvyyttä että tehdäksemme Suomea tunnetuksi kulttuurialan ja luovien alojen matkailukohteena.

Muutamme kulttuurimatkailun ilmaston kaikkialla Oulun seudulla. Yhdistämme huikean luontomme upeaan kulttuuriin. Kehitämme kestävä ja uutta luovan matkailumallin, jollaista varmasti tarvitaan pandemian jälkeen. Hyödynnämme myös kokemuksiamme *Matera-Hubin Transformative Tourism Culture* -hankkeesta, jossa on luotu uusi, kestävä malli kulttuuripääkaupunkimatkailulle yhdessä luovien alojen kanssa.

Meidän seudullamme on monia etuja. Oulun seutu on turvallinen ja puhdas matkakohde. Olemme ehkä Euroopan reunalla, mutta tänne pääsee todella helposti lentäen, junalla, bussilla tai jopa polkupyörällä. Oulussa on Suomen toiseksi vilkasliikenteisin lentoasema, joka toimii Pohjois-Suomeen suuntautuvan liikenteen solmukohtana.

Oulun seutu on kuin pienois-Suomi kaikkine herkkuihin. Pudasjärvi ja Kuusamo tuntuneen tarjoavat aidon lappilaisen tunnelman. Meillä on järviä ja ainutlaatuinen saaristo sekä jäätyneet meri talvella. Kun tähän yhdistyvät vielä erinomaiset liikenneyhteydet, Euroopan reuna-alueelle ei äkkiä olekaan enää kovin pitkä matka. Northern Vibes -ohjelmalinja nostaa esiin alueen monipuolisuuden: ympäröivät vesistöt, luonnon, urbaanin kaupungin pilkkikalastuksen, jääsukelluksen, jäätyneen meren, revontulet, tunturien pohjoisen tunnelman ja pitkät, lämpimät yöttömien öiden kesät.

Ne, jotka eivät pääse tänne – tai pääsevät eivätkä voi unohtaa vierailuaan –, voivat kokea Oulu2026:n missä tahansa monikanavaisten ja interaktiivisten digipalvelujemme kautta. Palvelut ovat helppokäyttöisiä, ja niiden avulla löytää kaiken tarvittavan tiedon yhdestä paikasta. Ohjelma- ja matkailutiedot, linkit majoitusvarauksiin, ruokapalveluihin, paikallisiin retkiin ja pääsylippuvarauksiin sekä monet muut innostavat kohtaamiset ja kokemukset löytyvät yhdeltä ja samalta alustalta. Vuonna 2026 kaikki tiet vievät pohjoiseen.

Eurooppalaiset kumppanikaupunkimme kulttuuri-ilmastonmuutoksessa

- Euroopan kulttuuri-pääkaupungit ja -kandidaatit
- Muut kaupunkikumppanit

Yhteydet Euroopan kulttuuripääkaupunkeihin ja ehdokaskaupunkeihin

Vaikka emme olekaan esivalintavaiheen jälkeen voineet tavata fyysisesti muita Euroopan kulttuuripääkaupunkeja, olemme olleet jatkuvassa ja jopa entistä tiiviimmässä vuorovaikutuksessa kumppaniemme kanssa. Säännöllisissä etätapaamisissa olemme kehitelleet ideoita ja kumppanuuksia ja etsineet keinoja hankkia lisää tietoa ja valmiuksia paitsi Oulu2026-tiimille myös kulttuurilaitoksillemme ja luovien alojen ammattilaisille, joiden kulttuuri-ilmasto kaipaa lisää lämpöä kaavailemiemme pitkän aikavälin muutosten toteuttamiseksi.

Vuoden 2026 yhteistyökumppanit

Olemme varmoja siitä, että sekä Suomen että Slovakian vuoden 2026 kulttuuripääkaupungit hyötyvät tiiviistä yhteistyöstä. Olemme jo selvittäneet yhteyksiä Trencinin, Nitran ja Žilinan kanssa ja tunnistanee ohjelmissamme yhteisiä teemoja ja hankkeita. Euroopan valtatie E75 on luonteva yhteistyöhanke, sillä tie sivuaa kaikkia kolmea ehdokaskaupunkia. Myös taidebussimme vierailee valituksi tulevassa kulttuuripääkaupungissa. Lisäksi haluamme yhdistää vuoden 2026 Euroopan kulttuuripääkaupunkien avajaistapahtumat toisiinsa. Voimme yhdistää voimamme ja jakaa avajaisviikkojen mieleenpainuvimmat tapahtumat verkossa. Tämä toisi kulttuuripääkaupunkien avajaisille lisää medianäkyvyyttä ja myös lujittaisi kaupunkien ja niiden asukkaiden välisiä suhteita, etenkin kehittämällä koulujen välisiä yhteyksiä. Sekä Suomessa että Slovakiassa ollaan myös suuria jääkiekon ystäviä!

Yhteistyö muiden Euroopan kulttuuripääkaupunkien kanssa

Olemme koko hakuprosessin ajan pitäneet yllä hyviä yhteyksiä moniin Euroopan kulttuuripääkaupunkeihin. Ennen pandemiaa vierailimme Leeuwardenissa, Plovdivissa, Materassa, Rijekassa, Galwayssa, Elefsinassa, Kaunasissa, Chemnitzissä ja Tartossa tutustuaksemme toisiimme paremmin. Haluamme oppia muilta ja hyödyntää muiden kaupunkien

kokemuksia ja ottaa käyttöön muiden kehittämiä hyviä käytäntöjä. Olemme täysipainoisesti mukana Euroopan kulttuuripääkaupunkien valmiuksien kehittämisessä.

Oulu on pohjoinen, arktinen kaupunki, joten meille oli luonnollista solmia vahva suhde Bodø:n kanssa. Yhteistyö kiteytyy *Rajaton saamelaiskulttuuri* -kokonaisuudessa, joka toteutuu Norjassa vuonna 2024 ja Oulussa vuonna 2026. Jaamme saamelaiskulttuurin teeman myös pohjoisruotsalaisen Uumajan kanssa, joka oli Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 2014. Oulu2026 tarjoaa molemmille kaupungeille tilaisuuden olla kumppaneina Arktisessa festivaalissa.

Materan kaupungin kanssa teemme jo nyt yhteistyötä *TRACES*-hankkeessa uutta luovien matkakokemusten kehittämiseksi. Olemme kutsuneet Materan mukaan *ArTech City* -verkostoon, jossa ovat mukana myös aikaisemmat Euroopan kulttuuripääkaupungit Tallinna ja Linz.

Slovakialaisten ehdokaskaupunkien ohella *Eurooppatie E75* yhdistää meidät useisiin aikaisempiin Euroopan kulttuuripääkaupunkeihin. Jäämeren rannalta alkava reitti kulkee muun muassa Helsingin, Novi Sadin ja Eleusisin läpi. Myös *Rauhankone* kiertää tulevissa Euroopan kulttuuripääkaupungeissa. Latvian Cesis ja Portugalin Aveiron ovat jo ilmaisseet kiinnostuksensa tähän hankkeeseen. Lumo-valotaidefestivaalimme suunnittelee yhteistyötä Aveiron sekä Tarton valofestivaalin kanssa *Light Matters* -hankkeessa. Ajatuksena on laajentaa valotaideteema usealle kulttuuripääkaupunkivuodelle, joten käymme keskustelua myös Chemnitzin ja Nova Gorica 2025:n kanssa. Lisäksi liityimme monien muiden kulttuuripääkaupunkien ja ehdokkaiden tavoin Portugalin ehdokaskaupunkeihin kuuluvan Faron *Europe at Home* -taidehankkeeseen (Faro on mukana *Culture Next* -verkostossa, kuten mekin).

Muihin erityisiin yhteyksiin kuuluu Nova Gorican Cultural Improvement Districtin linkki Oulun Luovat kylät -ohjelmalinjaan. Lisäksi haluamme yhdessä kaikkien vuoden 2024 kolmen kulttuuripääkaupungin sekä Turun

(Euroopan kulttuuripääkaupunki 2011) kanssa tutkia yhteisöjen tasapainottamista ja erityisesti kulttuurin ja terveyden välisiä yhteyksiä. Vuoden 2027 ehdokkaisiin kuuluvien Portugalin Aveiron ja Latvian Liepajan kanssa luomme yhteyksiä STEAM (tai jopa STREAM) -kasvatuksen tiimoilta.

Tämä on vain yhteenveto tärkeimmistä yhteyksistämme. Olemme vakuuttuneita, että kiertävät taidesisällöt toimivat jatkossakin keinoina tuoda Euroopan kulttuuripääkaupunkien valtavat hiljaisen tiedon varannot avoimesti jaettavaksi. Ne näyttävät sen hyödyn, joka voidaan saavuttaa kulttuurisesti kunnianhimoisten kaupunkien yhteistyöllä.

Pelataan yhdessä, opitaan yhdessä

Ehkä kaikkein innostavin Euroopan kulttuuripääkaupunki-yhteistyömahdollisuutemme liittyy kehittämäämme peliin. Oulu2026-tiimi on laatinut kouluille lautapelin Euroopan kulttuuripääkaupungeista, jota pelatessaan lapset ja nuoret tutustuvat samalla aikaisempiin Euroopan kulttuuripääkaupunkien tietokorttien avulla. Pelin lopussa pelaajat voivat esittää omat ideansa kulttuuri-ohjelmaksi. Oulu2026 on jalkautunut myös kaupungin kirjastoihin pelaamaan peliä asukkaiden kanssa. Lautapeliä käytetään vielä vuosien ajan kouluissa ja muissa yhteisöllisissä ympäristöissä. Kehitämme siitä myös digitaalista versiota, jotta muut Euroopan maiden kulttuuripääkaupungit voivat helpommin mukauttaa peliä kertoakseen sen avulla haluamiaan tarinoita.

Euroopan kulttuuripääkaupunki-toiminta on osa Euroopan unionin toimintaa

Euroopan unionin näkyvyys ja Euroopan kulttuuripääkaupungin brändi ovat keskeisiä elementtejä kaikessa Oulu2026-viestinnässä ja markkinointimateriaaleissa. Euroopan kulttuuripääkaupunkitoiminnasta on kerrottu eri viestintäkanavissamme hakuprosessin aikana.

Olemme esitelleet aiempia kulttuuripääkaupunkeja ja kertoneet niihin liittyviä tarinoita. Ihmiset voivat seurata muita Euroopan kulttuuripääkaupunkeja sosiaalisessa mediassa Oulu2026-verkkosivuston kautta.

Euroopan kulttuuripääkaupunki -tunnuksemme tuodaan näkyvästi esiin kaikkialla, rakennustyömaiden aidoissa, kauppojen ja ravintoloiden ikkunoissa, digitaalisilla näytöillä, bussipysäkeillä ja seinämaalauksissa. Näkyvyyttä tulee myös Euroopan unionin logolle, joka on esillä kaikessa Oulu2026-markkinointimateriaalissa, verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja grafiikassa. EU:n logon ja lipun käyttöä koskeva ohjeistus sisältyy Oulu2026-brändimateriaaliin ja viestintäohjeisiin. Pidämme huolen siitä, että Euroopan kulttuuripääkaupungin lippumme näkyvät Oulun kaduilla ja liehuvat koko matkan lentokentältä ja rautatieasemalta keskustaan.

Teemme tiivistä yhteistyötä molempien Oulu2026-alueella sijaitsevien *Europe Direct* -tiedotuspisteiden (EDIC) kanssa. Järjestämme yhteisiä EU-aiheisia yleisötapahtumia, keskustelutilaisuuksia ja seminaareja. Jalkaudumme yhdessä kouluihin ja tapahtumiin kertomaan Euroopan Unionin toiminnasta ja kulttuuripääkaupungista. Laadimme yhteisen materiaalipaketin koulujen käyttöön.

Euroopan unionin ja *Melina Mercouri* -palkinnon juhlistamiseksi kutsumme kaikki Euroopan komission ja etenkin sen kulttuurin pääosaston keskeiset toimihenkilöt, komission puheenjohtajan ja aiempien, nykyisten ja tulevien Euroopan kulttuuripääkaupunkien edustajat osallistumaan Oulun avajaisiin ja päätösjuhlaan sekä vuoden tärkeimpiin tapahtumiin. Tapahtumia voi seurata alueen kaupungeissa ja kunnissa esimerkiksi sosiaalisen median suorien lähetysten kautta.

Oulu2026-kulttuuri-ohjelma edistää ennen kaikkea Euroopan kulttuurien ja kielten rikasta moninaisuutta sekä rauhaa ja hyvinvointia, jotka ovat Euroopan unionin päätavoitteita.

OULU2026

TEHDÄN YHDESSÄ

ASUKKAIDEN KANSSA

Asukkaat ohjelman tekijöinä ja kokijoina

Kuten edellä kerroimme, kulttuuri-ilmastonmuutoksen ydinajatus ja teemat ohjelmalinjoihin on saatu oululaisilta monien osallistamiskanavien kautta. Vuonna 2017 järjestimme työpajoja, joissa kysyimme oululaislapsilta, millainen olisi heidän unelmiensa Oulu. Tulokset muodostivat hakemuksemme arvoperustan ja lähtökohdan.

Olemme järjestäneet julkisia keskusteluja, vierailleet lähiöiden ostokeskuksissa ja matkustaneet ympäri Oulu2026-aluetta tapaamassa kuntien edustajia ja kolmannen sektorin toimijoita. Olemme tavanneet paria sataa yhteisöä eri puolilla aluetta ja keskustelleet alueen haasteista ja asukkaiden tulevaisuuden toiveista. Valmistelussa on ollut mukana laajasti erilaisia yhteisöjä ja eri alojen harrastajien edustajia, poliittisia toimijoita ja asukasyhdistyksiä.

Ihmiset toivat vahvasti esille, että ohjelman pitäisi perustua heille tärkeisiin asioihin ja ilmentää niitä sekä auttaa meitä tekemään Oulusta heidän toiveidensa mukaisen. Niinpä olemmekin laatineet ohjelman ihmisten kanssa emmekä vain heitä varten. Niin Euroopan reunalla kuin olemmekin, pyrimme täydellä sydämellä ja sielulla maan osamme kulttuuripääkaupungiksi.

Järjestimme maaliskuussa 2020 ensimmäisen avoimen kulttuuri-ilmastonmuutoksen pitchaus-tapahtuman. Voittanut ehdotus liitettiin osaksi kulttuuriohjelman *Katse itään* -tuotantoa. Tämän tapahtuman jälkeen pandemia siirsi asukkaiden kohtaamiset verkkoon. Esimerkiksi kesällä 2020 toteutimme laajan väestökyselyn kulttuuri-palvelujen käytöstä ja tunnettuudesta.

Tulokset osoittivat, että meidän on parannettava viestintäämme kulttuurista. Syksyn 2020 aikana tapasimme pääosin etäyhteyksillä kaikki 32 kuntakumppaniamme sekä järjestimme keskustelutilaisuuksia Oulun eri asuin-alueilla. Erikseen järjestettiin tapaamisia ikäihmisten, vammaisten ja vähemmistöjen kanssa heidän näkemyksensä huomioimiseksi hakemuksessa.

Ehkä tärkein kuulemisfoorumi oli yhdenvertaisuustyöpajojen sarja, joka pidettiin monien eri yhteisöjen, etnisten vähemmistöjen, LGBTQ+-ryhmien ja vammaisten kanssa. Tätä foorumia jatketaan edelleen osana Oulu2026-valmistelua. Kulttuuriohjelmassa kuvattun, tapahtumanjärjestäjille suunnatun kestävä tapahtumatutannon oppaan lisäksi luomme saavutettavuusohjeet kaikkien Oulu2026-ohjelman toteuttajien käyttöön.

Foorumi on jo haastanut meidät tarkistamaan tapaamme lähestyä kulttuurista yhdenvertaisuutta myös yleisöpohjan kehittämisen ohjenuorana. Ei riitä, että tarjoamme tasavertaisia mahdollisuuksia. Osallistumisen esteet on poistettava tietoisesti ja järjestelmällisesti. Tämän prosessin lähtölaukaukseksi foorumissa on laadittu Oulu2026:n Yhdenvertaisuus- ja monimuotoisuusstrategia. Sen peruseriaatteet ovat rohkeus, moniäänisyys, turvallisuus ja mahdollisuudet, jotka ohjaavat kaikkea Oulu2026-toimintaa. Strategia on tiivistetty seuraavalla sivulla olevassa taulukossa. Sitä kehitetään edelleen, mutta olemme ylpeitä 2026-yhdenvertaisuusfoorumimme avoimuudesta ja rakentavasta pyrkimyksestä muuttaa Oulun kulttuuri-ilmastoa monimuotoiseksi.

Periaatteet	Tavoitteet	Toimenpiteet
Rohkeus	<ul style="list-style-type: none"> Ollaan rohkeasti esillä monimuotoisuuden puolesta Lisätään osaamista yhdenvertaisuuden edistämiseksi taide- ja kulttuuri-instituutioissa 	<ul style="list-style-type: none"> Blogit, kirjoitukset ja videot Yhdenvertaisuus- ja antirasistiset koulutukset eri toimijoille
Moniäänisyys	<ul style="list-style-type: none"> Taiteen ja kulttuurin sisällöt ovat moniäänisiä ja -arvoisia Käytetään monipuolisia viestintäkanavia ja viestitään eri kielillä Kiinnitetään huomiota representaatioon viestinnän sisällöissä 	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään kulttuuriohjelmia ja hankkeita moninaisuuden näkökulmasta Parannetaan tapahtumien saavutettavuutta palvelumuotoilun keinoin Huomioidaan käännös- ja tulkkaus- ja tulkkaus- ja tulkkaus-kustannukset tuotannoissa ja viestinnässä Sisällytetään representaation moninaisuus viestintästrategiaan ja viestinnän kilpailutuksiin Noudatamme EU:n digitaalisten palveluiden saavutettavuusdirektiiviä
Turvallisuus	<ul style="list-style-type: none"> Tilaisuudet ovat turvallisia kaikille Huolehditaan esteettömyydestä ja saavutettavuudesta 	<ul style="list-style-type: none"> Luodaan selkeät toimintatavat syrjintä- ja häirintätilanteiden osalta Laaditaan Oulu2026 turvallisen tilan periaatteet Laaditaan tilaisuuksien ja viestinnän saavutettavuus ja esteettömyyskäytännöt
Mahdollisuudet	<ul style="list-style-type: none"> Luodaan selkeät kanavat osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollistamiseksi taiteen tekijöiden ja kokijoiden osalta Luodaan kanavia vähemmistöjen taiteen tukemiseksi Madalletaan kynnystä osallistua positiivisen erityiskohtelun avulla 	<ul style="list-style-type: none"> Järjestetään alueellisia asukasiloja sekä yhdenvertaisuustyöpajoja Sisällytetään vähemmistötaiteen tukeminen rahoituskriteereihin Tuetaan erityisryhmien osallistumista tapahtumien hinnoittelussa Vanhus-, vammais- ja maahanmuuttajaneuvoston sekä nuorten edustajiston edustajat valitaan Oulun kulttuurisäätiön neuvottelukuntaan

Oulun omat reuna-alueet tuodaan mukaan

Esihakemuksessa kuvailimme kotikaupungissa kohtaamaamme suurta haastetta: haavoittuvien kahdeksan prosenttia kaupunkilaisista käyttää 80 % sosiaali- ja terveyspalvelujen resursseista. Turun yliopiston tuore tutkimus itse asiassa osoitti, että Oulussa on enemmän huonosti voivia lähiöitä kuin missään muussa suuressa suomalaiskaupungissa. Jalkauduimme näihin lähiöihin ja puhuimme asukkaiden kanssa heidän toiveistaan kulttuuriohjelman suhteen. Heikoimmassa asemassa olevat yhteisöt ovat kärsineet pandemiasta taloudellisesti ja sosiaalisesti kaikkein eniten. Onkin tärkeää, että teemme luovaa yhteistyötä tilanteen parantamiseksi. Jos tavoit-

tamme vaikka osankin näistä kahdeksasta prosentista, voimme edistää yhteisön hyvinvointia huomattavasti.

Oulu2026 haluaa olla osa prosessia, jossa painotetaan entistä enemmän ennakoivaa hyvinvointitoimintaa ja aktiivista kulttuuriin osallistumista sen osana. Olemme tiiviisti mukana Oulun kaupungin kulttuurihyvinvointisuunnitelman valmistelussa. Yhteisenä päämääränä on tarjota lisää mahdollisuuksia osallistua kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen. Tämä on yhteydessä *SmART Hospital* -ohjelmaan, jolla on loistavat mahdollisuudet tehdä yhteistyötä sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilökunnan kanssa avun ja osallistamisen ulottamiseksi yhä suuremmalle osalle huono-osaisimmista asukkaistamme.

Myös *Luovat kylät* -konsepti voidaan tuoda heikommissa asemassa oleville asuinalueille. Jo nyt on alkanut tapahtua. Esimerkiksi yhteistyö paikallisen S-osuuskaupan kanssa avaa jatkossa lähiöiden marketit potentiaalisiksi kulttuurin areenoiksi vaikkapa ostosreissun oheen. Lähiötapahtumien lisääminen ja yhteisötaide voivat muuttaa yhteisön kulttuuri-ilmastoa. *Kaiku*-kortilla haavoittuvimmassa asemassa olevat ihmiset pääsevät ilmaiseksi kulttuuritapahtumiin. Myös Oulun kaupunginkirjasto lainaa ilmaisia kausikortteja tiettyihin kulttuuritapahtumiin.

Henkilökohtaiset kokemukset ovat hyvin arvokkaita muiden innostamisessa. Haavoittuvimmatkin ryhmät voivat jakaa kokemuksiaan *Voice the Taboo!* -tuotannossa. *Täältä taiteeseen -matkatoimistossa* oululaiset esittelevät kaupunkia omasta näkökulmastaan. Haluaisitko tutustua Ouluun asunnottoman, jonkin uskontokunnan jäsenen tai näkövammaisen kanssa? Täällä se on mahdollista. *Mitä sä haluat nähdä näyttämöllä?* -sarjassa Oulun teatteri esittää teoksia, joiden lähtökohtana on kysyä haavoittuvassa asemassa olevilta ryhmittä, mitä he haluaisivat nähdä teatterissa.

Saamelaiskulttuuri on osa oululaisuutta

Oulu on tärkeä saamelaiskulttuurin alue, ja tämä näkyy myös Oulu2026-ohjelmassa. Saamelaiskulttuuri ei nykyisellään juurikaan näy Oulussa, ja tähän me haluamme muutoksen. Olemme tavanneet saamelaisyhteisön edustajia ja yksi hankkeen luovista neuvonantajista on Oulun yliopiston saamelaisen kulttuurin opettaja **Sigga-Marja Magga**. Saamelaisuuteen keskittyvä Oulun yliopiston *Giellagas-instituutti* on tehnyt alusta asti aktiivisesti yhteistyötä kanssamme ohjelmasuunnittelussa. Instituutti muotoili *Rajaton saamelaiskulttuuri* -ohjelman konseptin ja osallistuu sen toteutukseen. Viestinnässä ja markkinoinnissa käytetään myös saamen kieliä.

Kulttuuri elää ikäihmisten mukana

Oulun kaupunki harmaantuu vauhdilla: yli 75-vuotiaiden kaupunkilaisten määrä kaksinkertaistuu vuoteen 2035 mennessä. Jotkut heistä tarvitsevat tehostettua hoivaa, mutta useimmat asuvat itsenäisesti ja pysyvät aktiivisina yhteiskunnan jäseninä ja kulttuuripalvelujen suurkuluttajina. Kulttuuriohjelmamme rakentuu monipuolisen tarjonnan ympärille, sillä ikäihmiset ovat moninainen ja kulttuurista monipuolisesti kiinnostunut ryhmä. Hoivakodeissa aiomme kehittää kulttuuritoimintaa yhdessä asukkaiden kanssa tuoden sekä elävää kulttuuria että virtuaalikulttuurielämykset heidän luokseen.

Yhdessä Oulun Musiikkijuhlien kanssa järjestämme *Hybridise Your Festival* -ohjelmassa seniorikonsertin, joka striimataan Madetojan salista yhtäaikaisesti jokaiseen Oulun vanhainkotiin sekä eurooppalaisten ystävyyskaupunkiemme vanhainkoteihin. *Art Takeover!* -ohjelmalinjassa taide saapuu myös ikäihmisten koteihin ja kauppareissoille. Kulttuuriohjelman levittäytyminen asuinalueille edistää asukkaiden osallistamista ja helpottaa ikäihmisten mukaan tuloa, kun pitkät etäisyydet jäävät pois.

Nuoret tulevaisuuden tekijöinä

Oulu on sekä vanhojen että nuorten kaupunki. Nuorissa on voimaa ja tulevaisuuden potentiaalia. Esihakemuksen jälkeen olemme lisänneet kulttuuriohjelman tarjontaa nuorille. *Urban Boost* -ohjelmalinjassa parannetaan nuorten kulttuurialan osaamista. *Kesyttömässä konttorissa* työttömät nuoret rakentavat Oulusta alustan villoille kulttuurikokeiluille ja löytävät uusia työllistymispolkuja luoville aloille. *Creative Campus* ja *Agentti 026* -tuotannot lisäävät opiskelijoiden, kaupunkilaisten, korkeakoulu-kampusten, ammattioppilaitosten ja yritysten välistä vuorovaikutusta. Kannustamme myös nuoria jäämään opintojensa jälkeen Oulun seudulle. Täällä tekemisestä ei tule olemaan pulaa.

Entäpä nuorten haaveet ja tulevaisuudennäkymät? *Generation Xulu* on saanut innoituksensa nuorten utopioista ja dystopioista. Nuorten omat videot ja tarinat saavat puhua puolestaan *Frozen Nights* -tapahtumassa, joka tuo Ouluun nuoria elokuvantekijöitä eri puolilta Eurooppaa. Nuoret toteuttavat näkemyksiä kotiseudustaan ja välittävät ne monikanavaisesti muille eurooppalaisille. Nuorten oma tuotantotoimisto näyttää koko Euroopalle, miten nuoret herättävät Oulun eloon. Korttelijuhlia, taidehankkeita, speaktaakkelimaisia klubeja ja intiimejä boutique-festivaaleja. Nuoret villiinnyttävät kaupungin!

Lasten ääni kuuluviin

Asukkaiden kuuleminen osataan Suomessa jo varsin hyvin, mutta usein unohdetaan kysyä lasten mielipidettä ja auttaa heitä saamaan äänensä kuuluviin. Siksi Oulu2026 laati Oulun taidekoulun kanssa mallin lasten kuulemiseen kolmesta ikävuodesta ylöspäin. Malli tullaan ottamaan käyttöön myös päiväkodeissa ja kouluissa. Pandemian jälkeen jatkamme osallistavien kulttuurihankkeiden kehittämistä yhdessä lasten kanssa. Keskeisenä osana Oulu2026:n markkinointi- ja viestintäsuunnitelmaa kokoamme ryhmän lapsia ja nuoria johtamaan heidän oman viestintäsuunnitelmansa toteutusta.

Kerromme lisää lapsia ja koulua koskevista suunnitelmistamme yleisöpohjan laajentamista koskevassa kohdassa.

Vapaaehtoistoimintaa jokaiselle

Haluamme ohjelmaan mukaan vapaaehtoisia kaikkialta Oulu2026-alueelta ja erityisesti edellä kuvatuista ryhmisistä. Oulu2026-vapaaehtoiset toimivat kulttuuri-ilmastonmuutoksen avainhenkilöinä, etenkin ne ihmiset, jotka eivät ole käyttäneet tai olleet kiinnostuneita perinteisestä kulttuuritarjonnasta.

Kolmannen sektorin lisäksi teemme aktiivisesti yhteistyötä neljännen sektorin kanssa: ryhmien, jotka toi-

mivat jonkin yhteisen päämäärän tai idean hyväksi, jolla Oulusta tehdään viihtyisämpi paikka. Noin 250 paikallista asukasta on jo ilmoittautunut Oulu2026-kulttuurilähettiläiksi. Pyrimme saamaan 20 000 ihmistä mukaan Oulu2026:n vapaaehtoisiksi tai lähettiläiksi. Lähettiläänä toimimisen voi yhdistää omaan työhön: bussin- ja taksinkuljettajat toimivat kulttuurioppaina, ravintola-henkilökunta jakaa tietoa paikallisesta ruokakulttuurista, opettajista sukeutuu Euroopan kulttuuriperinnön lähettiläitä. Kulttuurikummit voivat helpottaa vammaisten tai yksinäisten ihmisten osallistumista kulttuuritapahtumiin. Kannustamme ihmisiä muodostamaan kimpapakyytiporukoita, jotta autottomatkin pääsisivät kulttuurin äärelle harvaan asutulla seudullamme.

Pääperiaattemme on, että vapaaehtoiset ja lähettiläät saavat iloa työstään ja haluavat olla mukana toteuttamassa kulttuuri-ilmastonmuutosta.

Kulttuurin uudet yleisöt ja koulujen osallistuminen

Kulttuuri rakastaa yleisöä, mutta kaikki eivät vielä rakasta kulttuuria eivätkä tiedä siitä paljoakaan. Kulttuuri-ilmastonmuutoksessa on kyse siitä, että kaikille tarjotaan mahdollisuus osallistumiseen ja kokemiseen.

Olemme tehneet jo paljon työtä niiden ihmisten kuulemiseksi, jotka eivät ole edustettuina perinteisissä kulttuuriyleisöissä. Yhdenvertaisuus- ja monimuotoisuusstrategiamme tarttuu esteisiin, jotka haittaavat joidenkin ryhmien ja yhteisöjen osallistumista. Olemme edellä esittäneet myös, miten viemme etenkin heikommassa asemassa olevilla alueilla kulttuuria niihin tiloihin ja paikkoihin, joissa ihmiset viettävät aikaansa, sen sijaan että odottaisimme heidän marssivan kiltisti perinteisiin keskikaupungin kulttuuritiloihin, jotka eivät ole enenkään heitä houkutteleet. Visiossamme kaupunkilaiset ovat yhteiskehittäjiä eivätkä passiivista yleisöä. Osalle tosin jo jälkimmäinenkin olisi hyvä alku.

Kulttuuri-ilmastonmuutoksen filosofiassa pyritään lisäämään julkisen tilan, kulttuurilaitosten ja -tilojen, koulujen, puistojen ja ulkoilualueiden kulttuurikäyttöä, mutta myös antamaan näitä tiloja kulttuuristen ja muiden kansalaistoimintojen käyttöön. Oulu2026-toimisto sijaitsee kaupungin yhteispalvelupisteen yhteydessä. Se on auttanut meitä pitämään jalat maassa ja pysymään kosketuksissa oululaisten arjen tärkeisiin asioihin. Oulu2026-kulttuuriohjelma ajaa julkisten tilojen laajempaa ja mielikuvituksekkampaa käyttöä esimerkiksi *Rethinking Libraries*, *Lastenkulttuurikeskus STREAM* ja *Sopukka*-kokonaisuuksissa.

Konkreettinen haaste on varmistaa, ettei yleisötyö jää ”kulttuuripääkaupunkikuplaan” ja että kulttuurialan toimijat ja tilojen omistajat jakavat visiomme uusien yleisöryhmien tavoittamisesta. Oulun kaupungin kulttuuripalvelut kehittävät ilahduttavasti uutta yleisötyön mallia yhteistyössä muiden suomalaiskaupunkien kanssa ja huomioiden hyvät käytännöt kaikkialla Euroopassa. Yleisötyötä kehitetään yleisötutkimusten ja uusien ideoiden perusteella sekä juurruttamalla hyviä käytäntöjä toimintaan.

Vähintään puolet ohjelmastamme toteutetaan perinteisten kulttuurilaitosten ulkopuolella. Esimerkiksi katugalleria levittäytyy kaikkialle Ouluun, ja tunnettuja taidearteita Kansallisgallerian kokoelmasta heijastetaan lähiökerrostalojen seiniin. Kulttuurista tulee osa jokapäiväistä arkea *Art Takeover!*-ohjelmalinjassa.

Olemme oppineet muilta paljon, esimerkiksi sen, miten Liverpool ja Lyon saivat uutta yleisöä. Euroopan tasolla haluamme jakaa kokemuksia ja hyviä käytäntöjä ja tehdä kokeiluja esimerkiksi *Eurocities*-järjestössä ja *Culture Next*-verkostossa. Vuosina 2021–2025 työskentelemme Euroopan kulttuuripääkaupunkien ja muiden kaupunkien kanssa pilotoiden uusia ja kokeellisia lähestymistapoja ja hankkeita.

Koulut ja lapset

Kuten kulttuuriohjelmassa ja Oulun kaupungin tavoitteissa jo ilmaistiin, haluamme muuttaa Oulun kehitystä ja tehdä siitä paikan, jossa nuoret voivat kasvaa, kukoistaa ja kehittää itselleen vahvaa, luovaa kulttuuria.

Olemme jo päässeet alkuun kaupungin kehittämisessä kaikkien aikojen parhaaksi Euroopan kulttuuripääkaupungiksi lapsille ja nuorille. Oulu on Suomen lastenmusiikin pääkaupunki vuonna 2021 sekä jo toista kertaa Unicefin Lapsiystävällinen kunta.

Oulu on luvannut, että lapsiperheille on joka viikonloppu tarjolla laadukasta lastenkulttuuria. Kouluissamme on kulttuurikasvatuspolku, joka on mainio kehys

Oulu2026-kulttuuriohjelman kouluysteistyön toteuttamiselle tasapuolisesti kaikissa kouluissa. Käytämme olemassa olevia kulttuuriosallistumisen rakenteita vuoden 2026 lastenkulttuuriohjelman suunnittelussa ja toteutuksessa.

Teemme myös Oulu2026-lautapelistämme digiversiion, jota pelaamalla lapset ympäri Eurooppaa voivat tutustua aikaisempiin ja tuleviin Euroopan kulttuuripääkaupunkeihin, missä päin Eurooppaa ovatkin – esimerkiksi Slovakiassa, muissa kulttuuripääkaupungeissa tai ystävyyskaupungeissamme.

Vuonna 2026 jokainen seudun koululainen osallistuu vähintään yhteen kulttuuripääkaupunkitapahtumaan. STREAM to the Future -ohjelmanja antaa tilaa lasten ja nuorten itse tuottamalle rohkealle ja luovalle sisällölle. Se tarjoaa uusia välineitä myös kasvattajille, aina varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle saakka. STREAM-lastenkulttuurikeskuksesta tulee innostava uusi lastenkulttuurin laboratorio, jossa kehitetään lasten kanssa yhdessä uusia lastenkulttuurin ilmiöitä. Oulu on päättänyt myös tehdä hankkeelle lapsivaikutusten arvioinnin. Kulttuuri-ilmas- tonmuutoksen toteuttaminen Oulun varhaiskasvatuksessa on kaikkien yksiköiden yhteinen päämäärä. Lisäksi *Lasten*

taiteen biennaali 2026 esittelee, miten varhaiskasvatuksessa käytetään taide- ja kulttuurilähtöisiä menetelmiä.

Kaiken kaikkiaan lapset ja nuoret valtaavat kaupungin! He suunnittelevat ja toteuttavat taidetta kaduille, alikulkutun- neleihin, seiniin, ikkunoihin, diginäyttöihin – aivan kaik- kialle. Me jaamme heidän taiteensa maailman ihasteltavaksi.

Oulu2026 on jo julistautunut myös ensimmäiseksi Euroo- pan kulttuuripääkaupungiksi, jolla on lapsille ja nuorille oma viestintästrategia heidän äänensä saamiseksi kuulu- viin. Viestintä lapsille ja nuorille on tehokkainta silloin, kun he pystyvät kommunikoimaan suoraan toisilleen ja keskenään. Se on Oulussa suunnitelmassa.

TALOUS JA HALLINTO

Kulttuuripääkaupungin talousarvio

Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupungin toimintamenoiksi arvioidaan yhteensä 50 miljoonaa euroa vuosina 2021–2027. Julkisen sektorin rahoitus kattaa toimintakuluista 88 % ja yksityisen sektorin osuus on 12 %. Euroopan unionin rahoitusta arvioidaan saatavan toimintaan yhteensä 1,85 miljoonaa euroa. Tähän ei sisälly Euroopan komission kulttuuripääkaupungeille myöntämä *Melina Mercouri* -palkinto, joka on suuruudeltaan 1,5 miljoonaa euroa. Se myönnetään Euroopan kulttuuripääkaupungeille, joiden tapahtumavuoden valmistelut katsotaan erinomaisiksi. Käytännössä kaikki tähän mennessä valitut kaupungit ovat palkinnon saaneet.

Oulun kaupunginvaltuusto linjasi joulukuussa 2019, että kaupunki käyttää 20 miljoonaa euroa kulttuuripääkaupunkitoimintaan vuosille 2021–2027, mikäli Oulu valitaan Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodeksi 2026.

Kaikkien Oulu2026-hakemukseen osallistuvien 32 kunnan valtuustot ovat päätöksillään sitoutuneet toteuttamaan kulttuuriohjelmaa alueellaan ja ilmoittaneet ohjelman toteutusta tukevista investoinneista. Kuntarahoitus

koko alueelta on yhteensä 2,15 miljoonaa euroa. Kuntien edustajat ovat olleet jäseninä Oulu2026-valtuuskunnassa keväästä 2018 lähtien. Valintavaiheen hakemusta ja viestintää on valmisteltu kuntien yhteisissä työryhmissä.

Sanna Marinin hallitusohjelmaan on kirjoitettu, että valtio osallistuu Suomesta valittavan Euroopan kulttuuripääkaupunkitoiminnan rahoitukseen. Oulu2026 talousarvio perustuu siihen, että valtion rahoituspäätös noudattaa samaa periaatetta kuin *Helsinki 2000-* ja *Turku 2011* -hankkeissa, joissa valtio osallistui toimintakuluihin yhtä suurella summalla kuin nimitetty kulttuuripääkaupunki. Talousarvioon valtion osuudeksi on laskettu 20 miljoonaa euroa.

Toimintakuluista 62 % kohdistuu kulttuuriohjelman kuluihin. Palkat ja hallinto vievät käyttötaloudesta 17,2 %. Viestintään ja markkinointiin arvioidaan käytettäväksi 14 % käyttötaloudesta. Muut kulut ovat 6,8 % talousarviosta ja niihin sisältyvät muun muassa hankkeen tutkimus- ja arviointi, ostopalvelut ja matkakulut.

Toimintatulot vuosina 2021–2027 tulolähteittäin (EUR)

Tulolähde	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
EU	0	100 000	100 000	350 000	500 000	600 000	200 000
Valtio	0	0	1 400 000	2 600 000	6 000 000	10 000 000	0
Kaupunki	1 000 000	2 000 000	2 000 000	3 000 000	4 000 000	7 000 000	1 000 000
Alue	0	0	200 000	300 000	400 000	1 150 000	100 000
Sponsorit	0	0	200 000	300 000	500 000	5 000 000	0
Yhteensä	1 000 000	2 100 000	3 900 000	6 550 000	11 400 000	23 750 000	1 300 000

Toimintakulut vuosina 2021–2027 kululajeittain

Vuosi	Ohjelma (EUR)	Ohjelma (%)	Viestintä ja markkinointi (EUR)	Viestintä ja markkinointi (%)	Palkat ja hallinto (EUR)	Palkat ja hallinto (%)	Muut kulut (EUR)	Muut kulut (%)
2021	255 000	0,8	115 000	1,6	530 000	6,1	100 000	3,0
2022	600 000	2,0	500 000	7,1	800 000	9,3	200 000	6,0
2023	1 985 000	6,4	555 000	7,9	960 000	11,1	400 000	11,8
2024	4 260 000	13,7	680 000	9,7	1 160 000	13,5	450 000	13,3
2025	6 800 000	22,0	2 000 000	28,6	1 980 000	23,0	620 000	18,3
2026	17 000 000	54,8	3 000 000	42,8	2 560 000	29,7	1 190 000	35,2
2027	100 000	0,3	150 000	2,3	630 000	7,3	420 000	12,4
Yhteensä	31 000 000	100	7 000 000	100	8 620 000	100	3 380 000	100

EU rahoitusta haetaan toimintaan ja tavoitteita tukeviin hankkeisiin

Oulun kaupunki selvitti vuonna 2019 edellytyksiään parantaa osaamistaan EU:n ja kansainvälisen rahoituksen hakijana. Sen tarkoituksena on vahvistaa Oulun kykyä käynnistää kehityshankkeita hakuprosessin aikana ja mahdollisen valinnan jälkeen.

Selvityksen perusteella laadittuun suunnitelmaan on koottu eri rahoituslähteitä, kuvattu niiden käyttötarkoituksia ja valittu Oulun kulttuuripääkaupunkitoimintaan parhaiten sopivat lähteet. Luovien ja kulttuurialojen toimijoille on jaettu tietoa rahoituslähteistä, niiden perusteista ja hakemusten määrääjoista.

Suunnitelmaa laadittaessa nousi esiin tarve vahvistaa Oulun kykyä hakea suoraa EU-rahoitusta erityisesti kulttuurialalle. Oulun kaupunki lähti mukaan EU-osaamisen nosto -hankkeeseen (2019–2022) yhdessä Oulun ammattikorkeakoulun, Oulun yliopiston, Centria-ammattikorkeakoulun ja BusinessOulun kanssa. Hankkeen tavoitteena on lisätä tietämystä EU:n rahoitusvälineistä ja kykyä hakea suoraa EU-rahoitusta.

Taulukko Oulu2026-hankkeista, joihin on haettu/haetaan EU-rahoitusta:

Rahoituslähde	Oulu2026 projekti	Hankkeen tavoite	Hankkeen tilanne
Luova Eurooppa	Light Art in Public Spaces (LAIPS)	Valotaiteen osaamisen kehittäminen	Käynnissä 2021–2023
	Oulu Dance Hack	Oulu Dance Hack kulttuuriohjelmassa	Suunniteltu rahoitukseen 2023–2026
Horisontti 2020	Making City	Kestävän kehityksen osaamisen vahvistaminen	Käynnissä 2019–2024
EAKR	Euroopan kestävin kulttuuripääkaupunki	Tapahtumakentän kestävä kehityksen toimintamallit	Käynnissä 2019–2022
	TechArt	Kapasiteetin lisääminen TechArt -ekosysteemille ja Art <3Tech -ohjelmalinjalle kulttuuriohjelmassa	Käynnissä 2021–2022
	EU-osaamisen nosto	EU-rahoituksen hakuvalmiuksien kehittäminen	Käynnissä 2019–2022

Taulukko Oulu2026-hankkeista, joihin on haettu/haetaan EU-rahoitusta:

EAKR	Luontopolkuja taiteeseen	Kulttuuriohjelmassa: Luontopolkuja taiteeseen	Suunniteltu rahoitukseen 2022–2026
	Euroopan valokeilassa	Kulttuuriohjelmassa: Euroopan valokeilassa	Suunniteltu rahoitukseen 2022–2026
	Hybridise Your Festival	Kulttuuriohjelmassa: Hybridise Your Festival	Suunniteltu rahoitukseen 2023–2026
ESR	Luovuus +	Urban Boost -ohjelmalinjan edistäminen	Käynnissä 2019–2021
	Urban Boost	Urban Boost -ohjelmalinjan edistäminen	Käynnissä 2019–2021
	Vapaata tilaa	Urban Boost -ohjelmalinjan edistäminen	Käynnissä 2020–2022
	OSAAValo	Valmiuksien kehittäminen Dark Matters -ohjelmalinjalle	Käynnissä 2019–2022
	Kulttuurin elämysoppaat	Kulttuurialan työllisyys, kulttuuri-matkailu, kulttuuri hoivalaitoksissa	Hakuvaiheessa
	Game Time	Valmiuksien kehittäminen pandemian jälkeiseen toipumiseen	Käynnissä 2021–2023
Erasmus +	Culture United	STREAM to the Future -ohjelmalinjan osaamisen kehittäminen	Käynnissä 2019–2022
Interreg Nord	Arctic Pulse	Rajaton saamelaiskulttuuri -tuotannon vahvistaminen	Käynnissä 2019–2021
Interreg Aurora	Rajaton saamelaiskulttuuri	Rajaton saamelaiskulttuuri -tuotannon vahvistaminen	Suunniteltu rahoitukseen 2022–2026
Euroopan Solidaarisuus-joukot	Kesytön konttori	Kulttuuriohjelman Kesytön konttori	Suunniteltu rahoitukseen 2022–2026
	Rauhankone	Rauhanomaisen eurooppalaisen dialogin vahvistaminen	Suunniteltu rahoitukseen 2022–2026
Euroopan maaseuturahasto	Kansainvälinen residenssien innovaatioverkosto Pohjois-Pohjanmaalla (KRIPA)	Taiteilijaresidenssien monialaisen yhteistyön kehittämiseen	Käynnissä 2020–2022
	Delta Life	Kulttuuriohjelman Delta Life	Suunniteltu rahoitukseen 2022–2026
COSME	TRACES - Transformative tourism across European Capitals of Culture	Ainutlaatuisten, matkailijaa muuttavien kokemusten kehittäminen Oulun matkailutarjontaan	Käynnissä 2020–2021
	Arctic Food Lab	Kulttuuriohjelman Arctic Food Lab	Suunniteltu rahoitukseen 2022–2026
LEADER-ohjelma	Warjakan tarinat - lisätty todellisuuskokemus ja -galleria	Kulttuuriohjelman Art <3Tech. Uusien teknologioiden kehittäminen kulttuuriperinnön esittämiseen	Käynnissä 2019–2021
	Pohjoinen kulttuurivirta	Valmiuksien kehittäminen Delta Life ja Hybridise Your Festival -projekteihin	Käynnissä 2021–2022
	Tervahovista seitsemälle merelle	Kulttuuriohjelmassa: Tervahovista seitsemälle merelle	Suunniteltu rahoitukseen 2023–2026
Europe for Citizens	Rauhankone	Rauhankone-lippulaivatuotanto	Suunniteltu rahoitukseen 2022–2026

Oulu2026-ohjelman toteutusta tukevat investoinnit

Investointien kokonaismäärä on kasvanut esivalintavaiheesta, koska kulttuuriohjelmaa tukevia peruskorjauksia, tilojen uusiokäyttöjä ja infrastruktuurihankkeita on suunniteltu lisää. Investoinnit on koottu seuraavan sivun taulukkoon. Kuten esihakemuksessa jo todettiin, Oulu-2026-ohjelma ei nojaa uusiin suuren mittaluokan investointeihin vaan kaupungin infrastruktuurin päivittäiseen kulttuurilaitoksia kunnostamalla ja ottamalla muita kaupungin tiloja ketterästi kulttuurikäyttöön. Tämä toteuttaa myös kaupungin kulttuuristrategian linjauksia.

Kuten kulttuuristrategiassa todetaan, Oulun kaupungin tärkeimpien kulttuurilaitosten peruskorjaukset toteutetaan ennen vuotta 2026. Vuoden 2021 budjetin yhteydessä Oulun kaupunginvaltuusto on päättänyt seuraavien vuosien investointiohjelmasta, vaikkakin ohjelmaa täydennetään vuosittain. Ohjelmassa on kulttuuri-instituutioiden ja muiden kulttuuriohjelman toteutuspaikkojen investointeja. Kulttuuri-ilmastonmuutos edellyttää ohjelman toteuttamista kestävästi ja ketterästi käytettävissä olevissa tiloissa. Kaupunki uudistaa keskeisiä kulttuuritiloja, nykyisiä rakennuksia muutetaan ja otetaan ainakin osittain kulttuurikäyttöön. Uusia investointeja tullaan toteuttamaan vain, jos olemassa olevien tiloja remontoimalla ei voida taata kulttuuriohjelman toteutusta.

Oulun kaupunki vastaa itse kulttuuriohjelmaa tukevien investointien rahoituksesta valtuuston hyväksymän investointiohjelman mukaisesti. Kulttuuripääkaupunkivuotta tukevien investointien kokonaissumma on 166,12 miljoonaa euroa vuosina 2021–2025. Jo ennen vuotta 2021 käynnistyneet ja vielä vuonna 2021 jatkuvia investointeja toteutetaan 72,61 miljoonalla eurolla. Vuoden 2022 investointien kokonaissumma on 27,36 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 investointeihin käytetään 20,15 miljoonaa euroa, vuonna 2024 summa on 24,25 ja vuonna 2025 niihin käytetään 21,75 miljoonaa euroa.

Suomessa infrastruktuuri-investointeja ei voida kattaa unionin rahoituksella. Infrastruktuuri-investoinnit eivät siis sisälly EU:n rakennerahastojen rahoittamiin toimenpiteisiin. Päätös perustuu koheesiopolitiikkaa koskeviin EU:n asetuksiin.

Oulun keskustavisio 2040, Oulun arkkitehtuuripoliittinen ohjelma ja Oulun kulttuuriympäristöohjelma toteutavat osaltaan kulttuuri-ilmastonmuutosta ja rakentavat elämyksellistä kaupunkia, jossa on entistä enemmän tilaa taiteelle ja arjen kulttuurille.

Vuonna 2026 kaupungin kulttuuri-ilmastonmuutoksen muutoksen voi aistia ja nähdä kaupunkikävelyllä: Kaupungintalon peruskorjauksen jälkeen sen tilat ovat aiempaa enemmän taiteen ja kulttuurin käytössä. Kaupungintalo, kulttuurikeskus Valve, kauppatori, Oulun teatteri ja toimintakonseptiaan peruskorjauksessa uudistava pääkirjasto muodostavat kulttuuritilojen tihentymän, joka laajenee kävelymatkan päähän Raatin stadionille, Pikisaareen (joka on yksi ohjelmaan kuuluvia luovia kyliä) ja Kuusisaaren hiljattain rakennettuun tapahtumapuistoon. Kauppatorilta rantareittiä pitkin päättyy Hupisaarten kaupunkipuistoon ja sen alueella olevien Sahasaaren, uuden Kesäteatterin, Pohjois-Pohjanmaan museon, Oulun taidemuseon ja Tiedekeskus Tietomaan kulttuurikeskittymään.

Pimeänä vuodenaikana julkinen valotaide yhdistää nämä alueet mielenkiintoiseksi kokonaisuudeksi. Pysyviä valotaideteoksia tulee kaupunkikeskustaan lisää vuosittain kuten myös pyöräteitä, joita pitkin oululaiset polkevat reippaasti ympäri vuoden.

Valtion rahoittama Hailuodon silta parantaa saaren saavutettavuutta merkittävästi. Hailuodon alueelle sijoittuu useita kulttuuriohjelman hankkeita. Sillan rakentamisesta on tehty periaatepäätös, mutta lupaprosessi on vielä kesken. Hailuodon sillan kustannukset eivät ole taulukossa mukana.

Hanke	Kuvaus	Kustannus-arvio	Aikataulu	Yhteys Oulu2026 kulttuuriohjelmaan
Pohjankartano	Laaja peruskorjaus	14 200 000	2016–2022	Taiteen taimet – lasten biennaali, koulun kulttuurikäyttö
Oulun pyöräilyn baanaverkko	Uudet pyöräilyreitit	24 000 000	2018-2025	Bang Bang Riviera, Let It Snow!
Kauppahalli	Laaja peruskorjaus	5 250 000	2019–2020	Arctic Food Lab
Ouluhalli	Laajennus ja peruskorjaus	21 418 000	2019–2021	Avajaiset
Oulun Teatteri	Korjaus: yleisötilat ja LVI	600 000	2021-2022	Oulu Dance Hack
Kauppatori	Infran parannukset	500 000	2021-2022	Arctic Food Lab, Sopukka
Oulun Lyseo	Laaja peruskorjaus	15 252 000	2021-2022	Taiteen taimet – lasten biennaali, Lastenkulttuurikeskus STREAM
Ranta-Toppilan venesatama	Ruoppaus ja muut maanrakennustyöt	5 000 000	2021-2023	Tervahovista seitsemälle merelle, AALTOSIILO
Museo- ja tiedekeskus Luuppi: Oulun taidemuseo, Pohjois-Pohjanmaan museo & Tiedekeskus Tietomaa	Laaja peruskorjaus	37 500 000	2021-2025	ArTech City, Huomisen vaatekaappi, Mielen puolista – nerouden ja hulluuden rajamailla, Tervahovista seitsemälle merelle, Aurora Revelare
Pääkirjasto	Laaja peruskorjaus	Budjetti sisältyy Luupin kustannuksiin	2021-2025	Rethinking Libraries, Lastenkulttuurikeskus STREAM
Oulun kaupungintalo	Peruskorjaus	20 000 000	2021-2025	ArTech City, Rauhankone
Ylikiimingin kirjasto	Peruskorjaus	2 000 000	2021-2025	Rethinking Libraries
Pysyvä valotaide ja kaupunki-valaistus	Valaistuksen kehittäminen	2 500 000	2021-2025	Light Matters
Oulun Energia Areena	Laaja peruskorjaus, osa 3	900 000	2022-2023	Let It Snow!
Oulun Musiikkikeskus	Laaja peruskorjaus	10 000 000	2023-2025	MC Oulu, Beyond the Sky
Sahasaari	Laaja peruskorjaus	1 500 000	2026 mennessä	Exploring ART
Oulun kaupunginvarikko – osana asuntomessuja 2025	Laaja peruskorjaus	5 500 000	2025 mennessä	Opera Goes Wild, Faravidin maa
Kulttuuritalo Valve	Laaja peruskorjaus	määritetään myöhemmin	2022-2025	Taiteen taimet – lasten biennaali, Frozen Nights, 2nd Generation Cultural Embassy
Pikisaari	Laaja peruskorjaus	määritetään myöhemmin	2026 mennessä	Pikisaari – luova saari, Kesytön konttori
Hiukkavaara	peruskorjauksia	määritetään myöhemmin	2026 mennessä	Hiukkavaara - kulttuurikasarmi

Yritysyhteistyö ja sponsorirahoitus

Oulu2026 edistää toiminnallaan sosiaalista vastuuta ja muutosta. Yhdistämme perinteisen yritysyhteistyön mahdollisuuteen osallistua kulttuuri-ilmastonmuutokseen. Oulu2026 CCC Partnership on yritysyhteistyön muoto, jolla haemme kumppanuuksia ratkaisemaan keskeisiä tulevaisuuden haasteita. Yritysyhteistyön mallimme tarjoaa yrityksille mahdollisuuden olla mukana edistämässä hakemuksessa kuvattuja kulttuuri-ilmastonmuutoksen tavoitteita. Yritys voi kohdentaa rahoituksen haluamaansa tavoitteeseen, kuten ilmastonmuutoksen ehkäisemiseen, kulttuurisen vetovoiman lisäämiseen tai kulttuurihyvinvointiin. Rahoitus kanavoidaan näitä tukeviin teemoihin, ohjelmalinjoihin ja projekteihin. Saavutetuista tuloksista raportoidaan säännöllisesti yrityksille. Tutkimus ja arviointi on osa laajaa itsearviointi-kokonaisuutta. Pyrimme osoittamaan tutkimuksellisesti rahoituksen kohdistumisen taloudellisena, sosiaalisena ja kulttuurisena vaikuttavuutena.

Yritysyhteistyön neljä tasoa:

Viralliset pääkumppanit

- tavoitesumma 1,8 miljoonaa euroa

Kansallisesti tai paikallisesti merkittävistä yrityksistä etsitään viisi pääkumppania, joiden arvot ja tavoitteet ovat läheisesti linjassa Oulu2026:n tavoitteiden kanssa.

Perustettava Oulun kulttuurisäätiö vastaa toteutuksesta

Hyvä hallinto luo perustan organisaation parhaalle tulokselle. Monialainen työryhmä selvitti vaihtoehtoja ja sen esityksestä Oulun kaupunginhallitus päätti keväällä 2020 perustaa Oulun kulttuurisäätiön kulttuuripääkaupungin toteuttamiseksi. Jos Oulu valitaan kulttuuripääkaupungiksi, säätiö aloittaa toimintansa vuoden 2022 alussa.

Säätiön sääntöluonnoksen mukaan kaupunginhallitus nimittää 12 jäsentä Kulttuurisäätiön hallitukseen. Kaikilta jäseniltä vaaditaan erinomaista kulttuuri- ja luovien alojen tuntemusta sekä kokemusta eurooppalaisesta yhteistyöstä. Hallituksen jäsenvalinnassa noudatetaan tasa-arvolakia, kumpaakin sukupuolta vähintään 40 % jäsenistä. Oulun kulttuurisäätiö päättää asioistaan itsenäisesti, mutta on osa Oulun kaupunkikonsernia ja toimii kaupungin omistajaohjauksen alaisuudessa.

Yhteistyöhankkeet ovat pitkäkestoisia ja sisältävät useita toimenpiteitä ja suurempia kokonaisuuksia.

Yhteiskehityskumppanit

- tavoitesumma 1,7 miljoonaa euroa

Nämä yritykset kutsutaan mukaan Oulu2026 -yhteiskehityslaboratorioon. Yritykset voivat perustaa omia Oulu2026-projekteja ja kehittää niitä asiakkaidensa ja työntekijöidensä tarpeisiin. Yhteistyö sisältää yksittäisiä toimenpiteitä ja suunnitelmia yritysten kanssa. Yritykset hyötyvät Oulu2026-viestintä- ja markkinointikanavista.

Tuote- ja brändiyhteistyökumppanit

- tavoitesumma 1,5 miljoonaa euroa

Yritykset voivat tuottaa ja myydä tuotteita ja palveluita, joilla on Oulu2026-tuotemerkki. Tuotteiden ja palvelujen laadun ja sisällön on oltava Oulu2026-tavoitteiden mukaisia. Näitä tuotteita ja palveluja myydään koko Oulu2026-toiminta-alueella ja eri kanavilla.

Logoyhteistyökumppanit

- tavoitesumma 1 miljoonaa euroa

Yritykset voivat valita erilaisia markkinointi- ja viestintäpaketteja näkyvyytensä lisäämiseksi, esimerkiksi käyttäen Oulu2026-logoa, olla näkyvissä Oulu2026-viestintä- ja markkinointikanavissa tai olla mukana tapahtumissa.

Oulu2026-valtuuskunta aloitti toimintansa keväällä 2018, siinä ovat mukana kaikki 32 hakemukseen osallistuvaa kuntaa sekä alueen tärkeimmät sidosryhmät: Oulun yliopisto, Oulun ammattikorkeakoulu, Osao -koulutus-kuntayhtymä, Oulun seurakunta, Kärpät, Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliitto, poliittiset puolueet, Arina Osuuskunta, Oulun Osuuspankki ja Nokia. Valtuuskuntaa pyydetään nimeämään ehdokkaansa Oulun kulttuurisäätiön hallitukseen. Valtuuskunta jatkaa säätiön hallituksen neuvottelukuntana. Vanhusten, nuorten, vammaisten ja maahanmuuttajien neuvostoilla on edustajansa säätiön neuvottelukunnassa.

Kaikki kumppanikuntamme osallistuvat alueellisiin kulttuuri-ohjelmatyöryhmiin sekä viestinnästä ja markkinoinnista vastaaviin työryhmiin.

Säätiön johtamisjärjestelmä

Oulun kulttuurisäätiö vastaa Oulu2026 hakemuksessa esitetyn suunnitelman toteutuksesta. Kulttuurisäätiön hallitus on sen korkein päätöksentekuelin, mutta operatiivisista päätöksistä vastaavat toimitusjohtaja, ohjelmajohtaja ja yksiköiden päälliköt. Hallitus valitsee ensitöikseen toimitusjohtajan ja ohjelmajohtajan avoimella kansainvälisellä hakumenettelyllä.

Toimitusjohtajalla ja ohjelmajohtajalla on oltava valmiudet toimeenpanna kulttuuriohjelma, heillä täytyy olla erinomaiset viestintätaidot ja laajat eurooppalaiset verkostot. Oulu2026 tarvitsee parhaat käytettävissä olevat johtajat, joilla on kokemusta ja intohimoa päämäärämme, kulttuuri-ilmastonmuutoksen, saavuttamiseksi yhdessä paikallisten, alueellisten ja eurooppalaisten kumppaneidemme kanssa. Molemmissa tehtävissä tarvitaan luovuutta ja työkokemusta kulttuurilaitoksissa. Toimitusjohtajalla on oltava todistettu erinomainen johtamistaito. Vahvan taiteellisen näkemyksen lisäksi ohjelmajohtajalla on myös oltava kyky johtaa ja koordinoida kulttuurituotantoa tekevien toimijoiden suurten verkostojen tuottamaa kulttuuriohjelmaa.

Säätiön toimitusjohtaja nimittää yksiköiden päälliköt. Ohjelmajohtaja valitsee henkilöstön ohjelmatuotantoon. Yksiköiden päälliköt valitsevat oman henkilöstönsä. Laajamittaisen ja pitkäaikaisen projektin hallinnassa on tärkeää, että yksiköiden päälliköt otetaan palvelukseen välittömästi säätiön perustamisen jälkeen.

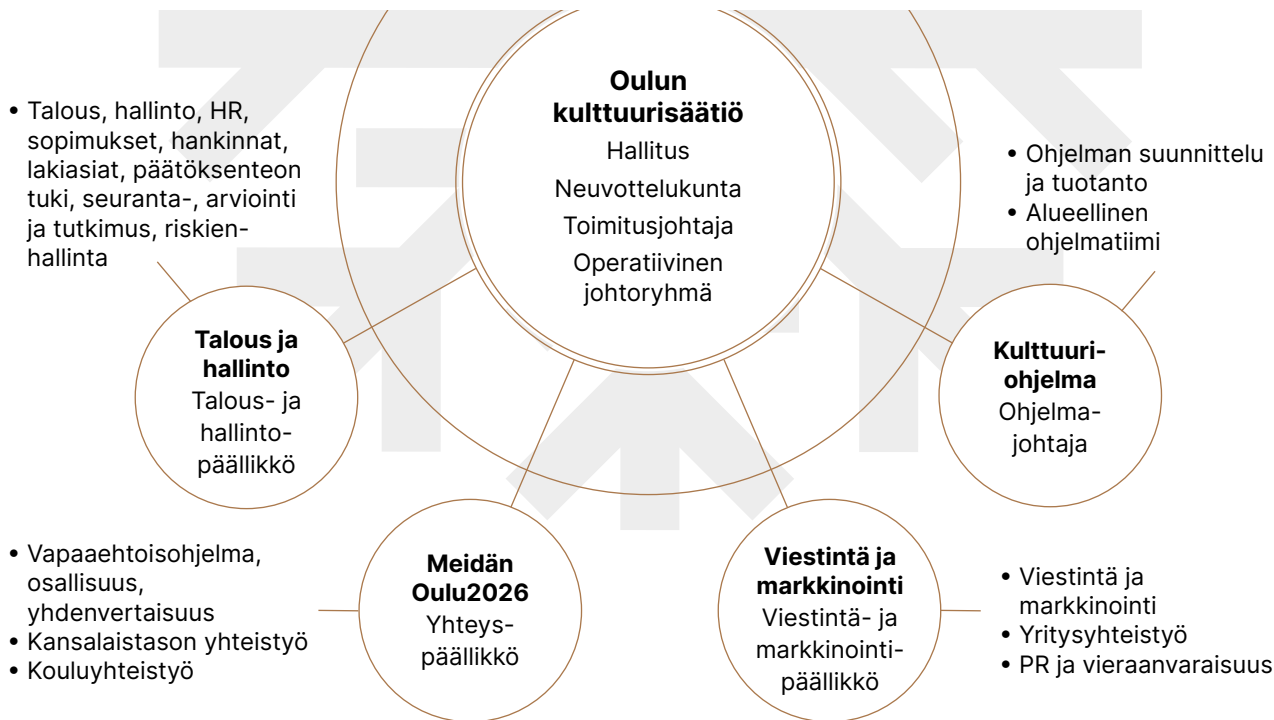
Seuraavan sivun kaavion mukaisesti säätiön toiminta on jaettu neljään yksikköön, joista jokaisella on oma vastuullinen yksikönpäällikkö. Toimitusjohtaja on koko organisaation johtaja, joka vastaa taloudesta, hallinnosta, osallistumisesta ja vapaaehtoistyöstä, henkilöstöresursseista sekä viestinnästä ja markkinoinnista. Toimitusjohtaja valvoo myös ohjelmajohtajaa ja kulttuuriohjelmaa, joka toteutetaan taiteellisen vision avulla ja annetussa rahoituskehelyksessä, mutta riittävän itsenäisesti. Käytännössä ohjelmajohtaja päättää kulttuuriohjelmaan valittavista tuotannoista.

Ohjelmajohtaja vastaa taiteellisen vision toteuttamisesta kulttuuriohjelman kautta. Koko prosessissamme on noudatettu alhaalta ylöspäin -periaatetta alusta alkaen, minkä vuoksi päätimme tietoisesti käyttää taiteellisen johtajan nimikkeen sijaan ohjelmanjohtajan nimikettä, mikä mielestämme merkitsee enemmän avoimuutta ja monimuotoisuutta. Suurimman osan ohjelmasta toteuttavat kuitenkin kumppanimme omien taiteellisesta suunnittelusta vastaavien ihmisten kanssa.

Kulttuuriohjelman ohjelmalinjoilla on omat tuotantopäälliköt, jotka työskentelevät yhteistyössä ohjelmassa valittujen tuotannon toteuttajien kanssa. Toimitusjohtaja, ohjelmajohtaja ja yksiköiden päälliköt muodostavat operatiivisen johtoryhmän, joka vastaa yhdessä toiminnan toteuttamisesta ja päätöksentekoasioiden valmistelusta, joista säätiön hallituksen on päätettävä. Säätiön neuvottelukunta toimii neuvoa-antavana elimenä ja sen esittelijöinä ovat toimitusjohtaja ja ohjelmajohtaja.

Vuodesta 2018 lähtien Oulu2026-hakutiimin hankejohtaja ja ohjelmajohtaja ovat tavanneet säännöllisesti kaupungin johtoryhmää, palveluista vastaavien yksiköiden johtoryhmiä ja keskeisiä poliittisia päättäjiä. Hankejohtaja ja ohjelmajohtaja ovat tavanneet kaupunginvaltuustoa, kaupunginhallitusta, lauta- ja johtokuntia. Olemme järjestäneet heille työpajoja kulttuuriohjelmamme sisältöjen kehittämiseksi, joilla kulttuuri-ilmastonmuutosta voidaan edistää. Tämä yhteistoiminta jatkuu myös säätiössä. Poliittisille päättäjille on kuitenkin selvää, että taiteellisen ohjelman sisällöstä ei päätetä poliittisin perustein. Poliitikot ovat hyväksyneet Oulun kulttuuri-strategian ja päättäneet kulttuuriohjelmaa tukevista investoinneista.

Paikallisille päättäjille on viestitty hankkeen etenemisestä uutiskirjeellä kuukausittain. Oulun konserni-viestintä on kertonut hankkeen valmistelusta ja sen järjestämistä avoimista tapahtumista ja työpajoista viranomaisille sekä asukkaille ja sidosryhmille.

Henkilöstösuunnitelma

Meillä on mahdollisuus todella muuttaa kaupunkimme ilmapiiriä hyvän joukkueen kanssa, joka pystyy tekemään rakastamaansa työtä juuri siellä, missä he ovat. Oulu2026 -hakutiimi on kasvanut kevään 2017 kahdesta oman työn ohessa hakemusta valmistelleesta työntekijästä 14-jäseniseksi tiimiksi kevääseen 2021 mennessä. Tiimissä on ollut mukana kaupungin vakituisia työntekijöitä, määräaikaista työntekijöitä, harjoittelijoita ja siviilipalvelusmiehiä. Kaikissa rekrytointiprosesseissa on ollut erinomaisia hakijoita tarjolla olleisiin tehtäviin. Kulttuuripääkaupunkien työpaikoilla on vetovoimaa.

Säätiön henkilöstöä valitaan julkisilla hauilla ja kiinnitämme erityistä huomiota monimuotoisuuden ja täydentävien taitojen varmistamiseen vahvan tiimin rakentamiseksi. Jotkut tehtävät ovat osa-aikaisia, joten esimerkiksi toteutusalueen kuntien henkilöstö voi hakea työtä vakituisten tehtäviensä lisäksi. Näin varmistetaan, että hankkeen perintö juurrutetaan koko alueelle.

Säätiö aloittaa toimintansa vuoden 2022 alussa. Säätiön henkilöstömäärä kasvaa vähitellen alla olevan kaavion mukaisesti.

Henkilöstömäärä	2022	2023	2024	2025	2026	2027
kokoaikaiset	10	12	15	29	36	6
osa-aikaiset	2	2	2	2	6	0
harjoittelijat	2	2	4	4	12	0
siviilipalvelusvelvollinen	1	1	1	1	2	0
Yhteensä	15	17	22	36	56	6

Säätiön palveluksessa oleva henkilöstö vuosina 2021–2027 vastaa yhteensä 150 henkilötyövuotta. Oulu2026 tarjoaa alueen nuorille ammatillisille mahdollisuuksia mielenkiintoisiin työpaikkoihin tai houkuttimen palata kotiseudulle. Myös kulttuuriohjelman eri tuotannot

kuten *Kesytön konttori* -hanke tarjoaa työpaikkoja ja osaamisen kehittämistä. Säätiö tarjoaa harjoittelupaikkoja eri alojen opiskelijoille ja palvelupaikkoja siviilipalveluksen suorittamiseen. Harjoittelut kestävät 4–6 kuukautta.

Riskienhallinta

Riskit	Ratkaisut riskien välttämiseksi
OSALLISTUMINEN JA SAAVUTETTAVUUS	
<p>Keskeisten sidosryhmien ja yleisöjen heikko sitoutuminen; Oulu2026 ei tavoita kohderyhmiä</p> <p>Todennäköisyys: keskitaso Vaikutustaso: korkea</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oulun kulttuurisäätiöllä on oma yksikkö 'Meidän Oulu2026' vapaaehtoistyölle, yhdenvertaisuus- ja muille osallisuusasioille Oulu2026:n ytimessä on, että osallistaminen lisää osallistumista ja sitä kautta sitoutumista Yleisötyön kehittäminen ja osallistavan prosessin suunnittelu kaikissa tuotannoissa Yhdenvertaisuus- ja monimuotoisuusstrategiassa esitetään osallistumisen kulmakivet Viestintä ja markkinointi toteutetaan kanavissa eri kielillä, ottaen huomioon saavutettavuus. Esim. Lasten ja nuorten oma viestintäsuunnitelma Nuorten itseorganisoidun toiminnan kannustaminen We Are the Culture -ohjelmahaku mahdollistaa osallistumisen matalalla kynnyksellä
<p>Kulttuuriohjelman saavutettavuus on heikkoa</p> <p>Todennäköisyys: pieni Vaikutustaso: keskitaso</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hankkeissa otetaan huomioon saavutettavuus. Esteettömyysdirektiivit sekä fyysisissä tiloissa että verkkomateriaalissa (kuten kerrotaan Yhdenvertaisuus- ja monimuotoisuusstrategiassa) Ilmainen pääsy osaan tapahtumista Tapahtumien tuottajat voivat konsultoida esteettömyysasiantuntijoita Suurin osa tapahtumista tuotetaan hybridimallilla, joka mahdollistaa osallistumisen useiden kanavien kautta
EUROOPPALAINEN ULOTTUVUUS	
<p>Kansainvälinen yhteistyö ei toteudu suunnitellusti</p> <p>Todennäköisyys: pieni Vaikutustaso: keskitaso</p>	<ul style="list-style-type: none"> Vahva, jatkuva yhteistyö ja viestintä kansainvälisten kumppaneiden kanssa Mahdollisiin ongelmatilanteisiin puututaan mahdollisimman aikaisin Suunniteltu kansainvälinen yhteistyö, jotta täytäntöönpano voi tapahtua jopa "poikkeuksellisten olosuhteiden" paineessa Luodaan hallintorakenne, jolla valmistaudutaan kasvavaan eurooppalaiseen kiinnostukseen valinnan jälkeen
MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ	
<p>Viestintä ei puhuttele eikä saavuta paikallisia, kansallisia, eurooppalaisia ja kansainvälisiä yleisöjä eikä kumppaneita</p> <p>Todennäköisyys: keskitaso Vaikutustaso: korkea</p>	<ul style="list-style-type: none"> Valmistellaan hyvä viestintä- ja markkinointisuunnitelma, jossa otetaan huomioon myös vahva, kansainvälinen näkyvyys Palkataan alan ammattilaisia, joka lisää kansainvälisen viestinnän ja markkinoinnin taitoja Meillä on vahva visuaalinen ilme painomateriaaleihin, katumainontaan ja viestintään ja markkinointiin yleisesti Tehdään Oulu2026 toimista tunnistettava tuotemerkki
<p>Oulu2026:n maine heikentyy, kun tuotantojen toimet herättävät negatiivisia kommentteja</p> <p>Todennäköisyys: pieni Vaikutustaso: matala</p>	<ul style="list-style-type: none"> Jatkuva avoin viestintä ja vuorovaikutus kaikilla kanavilla koskien tapahtumia, aktiviteetteja ja vaikutuksia Asiaankuuluvien kohderyhmien sitouttaminen Laaditaan kriisiviestintäsuunnitelma
HALLINTO, TALOUS JA TOTEUTUSVALMIUS	
<p>Riittämätön poliittinen ja hallinnollinen tuki (kunnallisvaalit vuosina 2021 ja 2025)</p> <p>Todennäköisyys: pieni Vaikutustaso: keskitaso</p>	<ul style="list-style-type: none"> Jatkuva vuorovaikutus ja vuoropuhelu Oulu2026:n ja johtavien virkamiesten sekä luottamushenkilöiden välillä

Riskit	Ratkaisut riskien välttämiseksi
Riittämätön budjetti tai talouskriisi vuosina 2022–2027 Todennäköisyys: keskitaso Vaikutustaso: korkea	<ul style="list-style-type: none"> • Tarjotaan jatkuvasti tietoa kulttuuripääkaupunkivuoden taloudellisista vaikutuksista kaupungin päättäjille, jotta taloudellinen tuki pysyy vahvana koko prosessin ajan • Ketterät keinot saada uusia resursseja ja kumppanuuksia • Tarjotaan tukea ja tietoa tuotantojen toteuttajille eri rahoituslähteistä, joka auttaa toimijoita hakemaan omarahoitusosuuksia eri lähteistä • Erillinen ohjelma sponsorointia ja yritys yhteistyötä varten
Kulttuuriohjelman toteutuspaikkojen kunnostaminen ei valmistu ennen vuotta 2026 Todennäköisyys: suuri Vaikutustaso: matala	<ul style="list-style-type: none"> • Huolellisen ohjausrakenteen avulla varmistamme, että investointiohjelman kohteet valmistuvat ajoissa • Vaihtoehtoisia paikkoja valmistellaan myös avaintapahtumia varten
Säätiön henkilökunnalla ei ole riittävästi valmiuksia hoitaa raskaita Euroopan kulttuuripääkaupungin tuotantotehtäviä Todennäköisyys: pieni Vaikutustaso: korkea	<ul style="list-style-type: none"> • Säätiön johto valitaan avoimella kansainvälisellä haulla vaativin osaamiskriteerein • Muilta kulttuuripääkaupungeilta saadut kokemukset • Laadukas henkilöstöhallinto • Resurssien suunnittelu • Taktinen rekrytointi
ALUEELLINEN YHTEISTYÖ	
Vastakkainasettelu Oulun kaupungin ja alueen kuntien välillä. Alue ei jaa Oulu2026-kokonaisuuden omistusta. Todennäköisyys: pieni Vaikutustaso: keskitaso	<ul style="list-style-type: none"> • Jatkuva vuoropuhelu alueen kuntien kanssa • Kulttuuriohjelma toteutetaan koko toteutusalueella • Nimetty henkilöstö vastuussa erityisesti kaupungin ja alueen väliseen tasapainoon liittyvissä kysymyksissä • Viestintä ja markkinointi varmistavat, että koko alue on katettu • Korostetaan yhteistä tavoitetta ja yhdessä tekemistä
YMPÄRISTÖVASTUULLISUUS	
Kestävän kehityksen periaatteita ei oteta riittävästi huomioon kulttuuri-ilmastonmuutoksen yhteydessä Todennäköisyys: keskitaso Vaikutustaso: keskitaso	<ul style="list-style-type: none"> • Ympäristövastuu asetettu keskeiseksi indikaattoriksi Oulun kulttuurisäätiön työssä • Kestävyttä koskeva tiedotus ja koulutus koko henkilöstölle ja vapaaehtoisille • Hankitaan asiaankuuluvat ympäristösertifikaatit • Sitoudutaan Euroopan kestävin kulttuuripääkaupunki -hankkeen tuottamaan Kestävän tapahtumatuotannon oppaaseen • Kaikki toimet perustuvat kestäviin valintoihin: kestävät matkustusmuodot; materiaalit; kiertotalouden periaatteiden soveltaminen; käytössä oleva CO2-kompensointi; digitaaliset työmenetelmät tarvittaessa
YLLÄTTÄVÄT MUUTOKSET	
Ennakoimattomat tapahtumat ja äkilliset muutokset toteutusympäristössä (ts. Covid-19 -tyyppiset tapahtumat) Todennäköisyys: suuri Vaikutustaso: keskitaso	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikilla kulttuuriohjelman hankkeilla on myös oma suunnitelma B • Skaalautuvuus eri sijainteihin, ajankohtiin tai yleisöihin • Digitalisaatio ja virtuaalisuus: 70 % kulttuuriohjelman tuotannoista toteutetaan hybridimallilla • Sisä- / ulkotapahtumat ovat vaihdettavissa
Äärimmäiset sääolosuhteet Todennäköisyys: keskitaso Vaikutustaso: matala	<ul style="list-style-type: none"> • Skaalautuvuus eri sijainteihin, ajankohtiin tai yleisöihin • Digitalisaatio ja virtuaalisuus: 70% kulttuuriohjelman tuotannoista toteutetaan hybridimallin avulla

Hakemuksella on poliittinen tuki

Oulun kaupunginvaltuusto päätti 27.2.2017 Suomen 100-vuotisen itsenäisyyden kunniaksi lähteä hakemaan Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuonna 2026. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsi Oulu2026-hankkeen yhdeksi kaupungin strategiseksi kärkihankkeeksi. Kaupunginjohtajan johtama kaupungin johtoryhmä on toiminut hakuvalmistelun ohjausryhmänä. Oulu2026-hankkeen valmistelu on alusta alkaen saanut tarkoituksenmukaiset resurssit, yhteensä valmisteluun on käytetty noin 1,2 miljoonaa euroa vuosina 2017–2021.

Joulukuussa 2019 kaupunginvaltuusto päätti kaupungin rahoitukseksi 20 miljoonaa euroa vuosille 2021–2027, mikäli Oulu voittaa kisan.

Kuntien talous on Suomessa tiukoilla ikärakenteen muutoksen ja pandemian vuoksi. Oulun kaupungin päättäjät näkevät kulttuuripääkaupunkihankkeen kuitenkin vahvistavan seudun vetovoimaa ja elinvoimaisuutta ja luovan perustaa paremmalle tulevaisuudelle. Kaupungin vuoden 2021 talousarvion käyttötalouden menot ovat

yhteensä noin 1,4 miljardia euroa, josta on haettu 50 miljoonan euron säästöjä; kulttuuripääkaupunkihankkeen tai kaupungin oman kulttuuritoiminnan määrärahoja ei kuitenkaan ole leikattu.

Kaikki 32 kuntaa, jotka ovat päättäneet osallistua Oulu2026-kokonaisuuteen, ovat nimenneet Oulu2026-valtuuskuntaan jäsenen ja varajäsenen sekä yhteishenkilön käytännön yhteistyöhön sekä viestintäyhteistyöhön. Syksyn 2020 aikana on järjestetty kuntakohtaiset tapaamiset kaikkien 32 kunnan edustajien kanssa. Kulttuuripääkaupunkihaku on nähty kaikissa kunnissa positiivisessa valossa mm. kuntien omien kehittämishankkeiden liikkeellepanijana ja kuntien välisen yhteistyön lisääjänä.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on antanut tukensa Oulu-2026-hakemukselle ja myös tukenut taloudellisesti hakuun liittyviä luovan alan kansainvälistymisen kehittämishankkeita vuosina 2018–2020.

MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ

Oulu2026 slogan on:

**Cultural Climate
Change is about
reconnecting!**

Reconnecting People
Reconnecting Nature
Reconnecting Culture
Reconnecting Art & Technology
Reconnecting the City
Reconnecting the Region

Markkinointi- ja viestintäsuunnitelma

Viestintästrategiamme ydin on kertoa koko Euroopalle, miten muutamme kaupunkimme kulttuuri-ilmastoa siten, että kaupunkimme on täynnä elämää, sielua ja mahdollisuuksia.

Kulttuuri-ilmaston muuttaminen merkitsee ihmisten tuomista yhteen kulttuurin avulla ja lisäämään vuoropuhelua, ymmärrystä ja yhteistyöllisyyttä. Muutoksen avulla luomme uusia mahdollisuuksia kulttuuriseen yhteiskehittämiseen, kohennamme hyvinvointia ja lisäämme yhteistyötä. Haluamme muutoksen, jonka kautta kulttuuri-ilmastonmuutos säteilee Oulusta kaikkialle Eurooppaan ja esittää pohjoisen villinä, coolina ja rohkeana.

Strateginen lähestymistapa

Reconnecting tarkoittaa yhteyden luomista uudelleen. Olemme vuodesta 2018 lähtien kehittäneet viestintä- ja markkinointistrategiaa Oulu2026-ohjelmaa varten. Kerromme tarinoita oman kaupunkimme ja Euroopan kulttuuri-ilmaston muuttamisesta ja pohjoisesta kaupungista, joka elää rohkeasti Euroopan villillä reunalla ja tuottaa upeaa maailmanluokan taidetta. Näytämme, että Oulu on houkutteleva eurooppalainen kaupunki niin asukkaille, yrityksille kuin matkailijoille.

Käytämme viestin kertomiseen – ja ihmisten yhdistämiseen – monia eri keinoja ja viestintäkanavia.

1) Aidosti ihmiseltä ihmiselle

Tavoitteenamme on, että vuonna 2026 kulttuuri-ilmastonmuutos on näkyvässä ja olemme kaikki osa sitä. Kehitämme viestintäkanaviamme kohderyhmittäin, jotta vuorovaikutus on luontevaa. Olemme näkyvillä ihmisille luontevissa paikoissa; päiväkodeissa, hyvinvointikeskuksissa, ravintoloissa, verkkomediana, sosiaalisessa medias- ja jne. Digitaalinen viestintä seuraa uusimpia trendejä.

Viestinnän ja markkinoinnin kohderyhmät on jaoteltu kansainvälisiin, kansallisiin ja alueelliseen. Kohderyhmien sisällä kohdennusta täsmennetään aina tarpeen mukaan.

2) Lapsilähtöistä viestintää

Oulu2026 on julistautunut ensimmäiseksi Euroopan kulttuuripääkaupungiksi, jolla on oma viestintästrategia lapsille ja nuorille. Viestintää ohjaa lasten ja nuorten ryhmä, ja viestintästrategiamme itsessään perustuu lasten omaan toimintaan: lapset ja nuoret puhuvat omalla äänellään, heillä on valta päättää sisällöistä. Strategian ydinajatus on, että lapset näyttävät, mitä he haluavat kertoa maailmalle omasta kaupungistaan ja sen tapahtumista. Teemme yhteistyötä uuden STREAM-lastenkulttuurikeskuksen kanssa ja etsimme keinot ja kanavat, joilla lapset voivat turvallisesti ja iloisesti olla yhteydessä ikätovereihinsa ympäri Eurooppaa ja kutsua heitä perheineen Ouluun tai etätapaamiseen verkossa.

3) Kaikki on monikanavaista

Hybridiosallistuminen on uusi normaali, ja me kehitämme parhaita ratkaisuja hybriditapahtumien tuotantoon. Tulemme viemään vähintään 70 prosenttia Oulu2026-sisällöistä digitaalisiin kanaviin kaikkien eurooppalaisten saataville. Uudesta Oulu2026-mediaperheestä tulee alueen asukkaiden ja Oulussa vierailevien tärkein kanava: se sisältää kaiken informaation siitä, mitä kaupungissa ja Oulu2026-alueella tapahtuu, miten tapahtumiin pääsee, missä voi majoittua ja ruokailla, sen kautta voi jopa varata aidon paikallisen kokemuksen ja ostaa pääsylippuja.

Lisäksi jatkamme kasvokkaista viestintää ja hyödynnämme perinteistä mediaa tavoittaaksemme asukkaat, jotka eivät elä digimaailmassa.

4) Pohjoisen voimaa

Pohjoisen kontrasti henkeäsalpaavan luonnon, upean taiteen ja tekniikan välillä on kiehtova ja ainutlaatuinen ja jonka vain me voimme jakaa maailmalle. Oulu2026 on ainutkertainen tilaisuus kehittää sekä Oulun kaupungin että koko alueen imagoa nostamalla esiin korkealaatuisia tapahtumia, erityistä kulttuuria ja pehmeitä arvoja, jotka vievät kulttuuri-ilmastonmuutosta eteenpäin. Oulun kaupunki on jo uudistamassa brändiään Oulu2026-tarinan mukaiseksi. Brändin julkaisu odottaa päätöstä Euroopan kulttuuripääkaupungin valinnasta.

Viestijöiden yhteistyö on yksi Oulun alueen erityisvahvuuksista. Kaikki alueen ja kaupungin markkinointi- ja viestintäkanavat tulevat välittämään Oulu2026-sanoma. Jos Oulu valitaan, kutsumme myös muita keskeisiä toimijoita ja suurimpien kaupunkien, matkailuorganisaatioiden sekä ulkoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön viestintäammattilaisia tekemään yhteistyötä Oulu2026-ohjelman toteuttamiseksi.

Oulun kaupunki on jo vahvistanut kansainvälistä viestintäänsä ja perustanut ryhmän koordinoimaan kansainvälistä viestintää ja markkinointia. VisitOulu ja BusinessOulu ovat myös mukana – ja tietenkin Oulu2026.

Oulu2026-viestinnän vaiheet:

Kuhunkin vaiheeseen sovelletaan erillistä yksityiskohtaista markkinointi- ja viestintäsuunnitelmaa. Suunnitelmaa päivitetään jatkuvasti, ja sitä käytetään myös ohjelman jälkiarvioinnissa.

Vaihe	Keskeiset tavoitteet	Keskeiset toiminnot
Kiinnostuksen herättämisen vaihe 2022–2024	Aktiivisen osallistumisen aikaa, mielenkiinnon herättelyä, yhteistyön kasvattamista.	Keskeisten teemojen esittely aktiivisella markkinoinnilla. Kampanjat Oulun alueella ja kaikissa digitaalisissa kanavissa.
Yhteyden muodostamisen vaihe 2024–2026	Odotuksen ja innostuksen kulta-aika. Aktiivinen tapahtumamarkkinointi laajasti eri kanavilla. Markkinointi- ja viestintäkampanjoiden näkyvä lanseeraus laajasti eri kanavilla, yleisön innostaminen osallistumaan ja Oulu2026-tarinoiden kertominen.	Tässä vaiheessa käynnistetään kansainväliset viestintäkampanjat, joissa kerrotaan suomalaisille, eurooppalaisille ja kansainvälisille yleisöille Oulu2026:n ohjelmasta ja tapahtumista. Kaikki digitaaliset, fyysiset, radio- ja TV- sekä vuorovaikutteiset kanavat käytössä. Oulu2026-mediaperhe on toiminnassa, valmiina valloittamaan ihmisten sydämet.
Juurruttamisen vaihe 2027 (Oulu2026-vuoden jälkeen)	Kulttuuri-ilmastonmuutoksen juurruttaminen: kulttuurisen muutoksen vakiinnuttaminen osaksi oululaisten ja eurooppalaisten kollektiivista tajuntaa.	Oulu2026-tarinan tiivistäminen ja saattaminen yleisön saataville mielenkiintoisissa mediaformaateissa. Oulu2026 -vuoden kokemuksista ja vaikutuksista viestiminen. Tarina jatkuu...

Oulu2026 näky mediassa

Mediastrategiamme nojautuu vahvaan kumppanuuteen kotimaisen ja kansainvälisen median kanssa, vaikuttavien sisältöjen tuotantoon ja digitaalisen median tehokäyttöön. Paikallinen ja valtakunnallinen media on tärkein kumppanimme suomalaisten tavoittamisessa. Eurooppalaisten tavoittamiseksi teemme yhteistyötä kansainvälisen median kanssa ja kutsumme median edustajia virtuaalisiin tapaamisiin. Kansainvälinen media on jo osoittanut mielenkiintonsa pohjoiseen Suomeen; tammikuun 2021 lopussa esitelty video oululaisten talvipyöräilystä poiki useita artikkeleita kansainvälisessä mediassa sekä myös vierailuja Ouluun. Jatkamme tätä aitoa tarinankerrontaa.

Oulun kaupungin uusi kansainvälisen viestinnän ja markkinoinnin ryhmä koordinoi kansainvälisiä mediavierailuja. Kutsumme kansainvälisen median edustajia Ouluun ennen vuotta 2026, ja kutsumme heidät uudeleen juhluvuoden avajaisiin ja päätösjuhlaan. Alueemme matkanjärjestäjillä ja kulttuuritoimijoilla on jo nyt olemassa laajoja kansainvälisen median verkostoja, joita voidaan hyödyntää yhteiseen näkyvyyteen.

Mediakumppanuuksien lisäksi olennaisen tärkeitä ovat viestinnälliset yhteistyökumppanuudet mediatoimistojen, freelancereiden ja muiden toimijoiden kanssa. Kattavan kulttuuriohjelman kautta syntyy satoja viestintä- ja markkinointikumppanuuksia.

Miksi emme itse olisi media?

Ihmiset hakevat informaatiota entistä enemmän useista eri lähteistä. Oulun kaupunki on näyttänyt, miten organisaatio voi itse olla media ja tuottaa mielenkiintoista sisältöä. Rakennamme tulevana vuosina Oulu2026-media-perheen, joka tulee olemaan alueen asukkaiden ja Oulusa vieraillevien tärkein kanava.

Mediaperheeseen kuuluvat Oulu2026-lehti, podcast-sarjat, videot, striimit, kuvagalleriat, sosiaalisen median kanavat sisältöineen, monipuoliset verkkosivut ja -kalenteri ja kaiken kokoava mobiilisovellus. Vuorovaikutus on tärkeässä roolissa sisällöissä. Mobiilisovellus vinkkaa tapahtumista juuri siellä, missä käyttäjä on tietyllä hetkellä, ja houkuttelee tutustumaan kulttuurikohteisiin eri puolilla pohjoista Suomea. Tavoitteenamme on, että sovelluksen kautta voisi myös suunnitella ja varata elämyksiä ja kiertomatkoja.

Mediaperhe koostaa ajankohtaiset uutiset, kertoo pohjoisen Suomen elämäntavasta, ruokakulttuurista, hyvinvoinnista ja aktiviteeteista. Kanavilla nähdään somevaikuttajia kulttuurivuoden tapahtumissa ja nuorisoryhmiä rakentamassa villiä kaupunkia. Digitaalinen markkinointimme on älykästä. Levitämme sanaa kulttuuri-ilmastonmuutoksesta tarjoamalla helposti jaettavaa sisältöä.

Oulun kaupunki on viestinnässään uraauurtava jo nyt: se avasi oman *Mun Oulu* -kaupunkimedian vuonna 2020 ja tapahtumakalenterin 2021. Printtinä ja verkkomediana toimiva viestintäkanava julkaisee kulttuurijuttuja lähes päivittäin ja on jo nyt ottanut kulttuuri-ilmastonmuutoksen viestit vahvasti mukaan sisältöihinsä.

Elä kuin oululainen ja kerro se maailmalle!

Nykypäivän somevaikuttajat tavoittavat ja vaikuttavat. Vaikuttajamarkkinointi on lähtökohtaisesti tarinallista ja omakohtaista – ja juuri sitä me haluamme. Panostamme aitoon yhteistyöhön kansallisten ja kansainvälisten vaikuttajien kanssa: kutsumme heitä asumaan Ouluun, tutustumaan oululaiseen arkeen ja kulttuurielämään, työskentelemään residensseissä ja kertomaan kokemuksistaan maailmalle.

Ihmiset viestivät itse

Me uskomme yhteistyöhön, siihen ettei asioita tehdä vain ihmisiä varten vaan myös heidän kanssaan. Valtaosa ohjelmistostamme on osallistavaa. Me uskomme, että osallistumalla ja nauttimalla omakohtaisesta tekemisestä ihmiset innostuvat kertomaan siitä myös muille – joko kasvokkain tai sosiaalisen median välityksellä.

365 tarinaa

Me uskomme aitojen tarinoiden voimaan ja annamme paikallisten kertoa tarinoita itse. Erilaisten kampanjoiden avustuksella etsimme Oulussa ja muualla Pohjois-Suomessa asuvia ihmisiä, jotka voivat kertoa villistä kaupungistamme (*Villisti kaupunki*), sen jyrkistä vastakohtista (*Vastakohtien voima*) ja elämästä reunalla (*Rohkeasti reunalla*). Vuonna 2026 julkaisemme 365 tarinaa – yhden tarinan jokaiselle vuoden päivälle.

Kulttuurilähettiläät

Oulu2026-hanke on rekrytoinut jo useita satoja kulttuurilähettiläitä. Lähettiläät vievät viestiä kulttuurikaupunkihankkeista omiin yhteisöihinsä ja verkostoihinsa – he ovat meille tärkeitä kumppaneita. Lisäksi haemme kulttuurilähettiläitä myös ulkomailta. Lähettiläät voivat olla esimerkiksi pohjoisesta Suomesta maailmalle läheneitä henkilöitä, jotka haluavat liputtaa pohjoisen kulttuurin puolesta.

Aitoja oululaisia elämyksiä

Ouluun tuleva matkailija voi varata itselleen verkosta aitoja elämyksiä paikallisten seurassa. Elämys voi olla esimerkiksi sieni- tai marjaretki lähiympäristöön, tutustuminen oululaisen perheen arkeen, saunahetki aidossa puusaunassa joen rannalla, pyöräilyretki paikallisen nuoren kanssa, ostospäivä tai vaikkapa keskustelua oululaisista tarinoista. Rohkaisemalla ihmisiä kokemaan uusia asioita paikallisten kanssa voimme samalla laajentaa kulttuurin käsitettä.

Jokainen on viestijä - yhdessä olemme enemmän

Valjastamme keskeiset palvelualueiden toimijat lähettiläiksemme. Keskeisiä toimijoita ovat muun muassa kulttuuri-alan tekijät, hotellien ja ravintoloiden työntekijät, taksin- ja linja-autonkuljettajat, turistioppaat ja kauppojen työntekijät. Toimitamme heille materiaalia ja tietoa, jotta he voivat kertoa tarinaamme vierailijoille.

LOPUKSI

Vuonna 2017 ryhdyimme tekemään hakemusta, mutta olemme saaneet tulevaisuuden. Oulu on peruuttamattomasti kulttuuri-ilmastonmuutoksen tiellä. Haluamme tarjota pandemian pahimmin kohtelemille ihmisille reilumman ja ystävällisemmän yhteiskunnan. Tässä kulttuuri on jälleenrakentamisen työkalumme. Oulu2026 voisi vaikuttaa koko Eurooppaan!

Kulttuuriohjelmamme on tehty pohjoisella intohimolla, joka ei aina ole kovin äänekkästä. Silti tärkeimmille asioille meillä on lukuisia ilmauksia - lumelle on saamen kielillä satoja ilmaisia, suomeksikin kymmeniä. Odottamattomia kokemuksia voi syntyä ankarissa olosuhteissa, joissa vastakohtien voimat yhdistyvät rohkeasti reunalla. Haluamme kutsua kaikki eurooppalaiset mukaan kulttuuri-ilmastonmuutoksen liikkeeseen.

Jaa kulttuuri- ilmastonmuutos!

#CulturalClimateChange

Ota kuva lumihiihtaleen kanssa!

Skannaa sivu Oulu2026-sovelluksella, ota kuva lumihiihtaleen kanssa ja jaa se sosiaalisessa mediassa #culturalclimatechange kanssa. Löydät meidät Instagramista @oulu2026official

